

UČNI NAČRTI PREDMETOV

1. UČNI NAČRTI

1.1. OBČA SOCIOLOGIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Obča sociologija
Subject Title:	Introduction to Sociology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		15	15		90	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Rudi Klanjšek

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Gre za uvodni predmet, kjer se ne zahtevajo posebni pogoji.

Prerequisites:

It is an introductory subject/no special conditions are requested.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Sociološki pogled

Kultura in družba, predsociološka razumevanja družbe, teorije o družbi, pogled na človekovo vedenje, sociologija in vrednote, sociološka imaginacija, sociologija ob prelomu tisočletja, nova pravila sociološke metode.

2. Sociološka teorija

Funkcionalizem, marksizem, neomarksizem, konfliktna teorija, interpretativni pogledi in teorije družbenega delovanja, simbolični interakcionizem, fenomenologija, etnometodologija, povezovanje struktturnih pristopov in teorij družbenega delovanja, postmodernizem.

3. Delo, nezaposlenost in prosti čas

Narava dela, konfliktni pogledi, funkcionalistični pogled, Tehnologija in doživljjanje dela, delovni proces in degradacija dela, nezaposlenost, prosti čas.

4. Organizacije in birokracija

Webrov pogled, polemika z Webrom, zaton birokracije, birokracija in demokracija, moč in konflikt v organizacijah, organizacije – interakcionističen pogled, organizacije – dialektičen pogled.

5. Moč, politika in država

Moč in tipi oblasti, radikalni pogledi na moč, država, funkcionalistični pogled, pluralistični pogled, teorija elit, konfliktne teorije, neomarksistični pristopi, na državo osredotočene teorije moči, globalizacija in moč nacionalne države, viri družbene moči, volilno obnašanje, demokratični ideal.

6. Kriminaliteta in deviantnost

Fiziološke in psihološke teorije, funkcionalistični pogled, strukturne in subkulturne teorije, devijantnost in neodločenost, devijantnost in uradne statistike, interakcionističen pogled, fenomenološki pogled, marksistični pogled, neomarksistični pogled, levičarski realizem, spol in kriminaliteta.

7. Spol in družba

Razlike med spoloma, genetika in evolucija, biologija in delitev dela glede na spol, družbena konstrukcija vlog spolov, neenakost med spoloma, spol v sodobnih družbah, teorija patriarhata, spol in stratifikacija, zaljubljenost in zakonska zveza, osvoboditev žensk, moškost.

8. Izobraževanje

Funkcionalistični pogled, liberalni pogled, socialdemokratski pogled, konfliktni pogledi, razlike v izobraževalnih dosežkih – in spol / etničnost, interakcionističen pogled, nova sociologija izobraževanja, kritična ocena izobraževalnih reform.

9. Družina in gospodinjstvo

Univerzalnost družine, funkcionalistični pogled, kritični pogledi na družino, marksistični pogled, feministični popogled, marksistični/feministični pogled, radikalni feministični pogled, razprava o hišnem delu, zakonska zveza in razpad zakonske zveze.

10. Rasa, etničnost in nacionalnost

Rasa, migracije in rasni odnosi, etničnost, rasizem, teorije o rasizmu, nacionalizem in identiteta, etnične

1. Sociological View

Culture and society, pre-sociological understanding of society, theories of society, view of human behaviour, sociology and values, sociological imagination, sociology at the turn of the century, new regulations of sociological method

2. Sociological theory

functionalism, marxism, neomarxism, conflict theory, interpretative views and theories of social functioning, symbolic interactionism, phenomenology, ethnomethodology, connecting of structural approaches in theory of social functioning, postmodernism

3. Work, unemployment and free time

Nature of work, Conflict views, Functionalistic views, Technology and experience of work, work processes and degradation of work, unemployment, free time

4. Organizations and biocracy

Webers view, polemic with Weber, decline of biocracy, biocracy and democracy, power and conflict within the organization, organizations – interactionists view, organizations – dialectic view

5. Power, politics and state

Power and types of authority, radical views of power, state, functionalists view, pluralistic view, theory of elites, conflict theories, neomarxistic approaches, on the state focused theories of power, globalization and power of national state, sources of power, electoral behaviour, democratic ideal

6. Criminality and deviancy

Physiological psychological theories, functionalistic views, structural and subcultural theories, deviancy and indecision, deviancy and official statistics, interactionistic view, neomarxistic view, left-oriented realism, sex and criminality

7. Sex and society

Gender differences, genetics and evolution, biology and gender differentiation of labour, social construct of gender roles, gender in modern society, theory of patriarchy, gender and stratification, amorousness and marriage, liberation of women, masculinity

8. Education

functionalist view, liberal view, social-democratic view, conflict view, differences in educational achievements – gender / ethnicity, interactionistic view, new sociology of education, critique of educational reforms

9. Family and household

universality of family, functionalistic view, critique view of the family, marxistic view, feminist view, marxistic/feministic view, radical feminist view, debate on house work, marriage and collapse of marriage

10. Race, ethnicity and nationality

Race, migrations and race relations, ethnicity, racism, theories of racism, nationalism and identity, ethnic minorities of labour market and systems of stratification.

manjšine na trgu delovne sile in sistem stratifikacije.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. M. Haralambos, M. Holborn: »Sociologija, teme in pogledi«. DZS, Ljubljana 1999.
2. A. Giddens: »Sociology«. Blackwell, London 2001.
3. H. Becker, H. E. Barnes: »Social Thought from Lore to Science«, Vol. I, Dover Publications, New York 1961

Cilji:

Študenti in študentke:

- spoznajo osnovne socioške pojme, ki so jih razvile moderne sociologije v svojih raziskavah družbe,
- vzpostavijo pregled na bistvenimi socioškimi pogledi in teorijami,
- spoznajo temeljno pojmovno členitev socioškega polja,
- seznanijo se s posameznimi socioškimi tematizacijami družbenij pojavov,
- razvijajo sposobnost disciplinarnega ter inter- in trans-disciplinarnega mišljenja.

Objectives:

Students:

- get to know basic sociologica terms, that were developed by modern sociologies in their research of society
- gain review over the basicsociological views and theories
- gain basic understanding of division in the field of sociology
- gain basic understanding of thematizations in sociology of social phenomena
- develop the ability of disciplinar and inter- and transdisciplinarn thinking

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- poznajo osnovna področja socioške tematizacije,
- vedo, kakšne so posebnosti socioške obravnave družbenih pojavov,
- razlikujejo med posebnosocioškimi obravnavami družbenih pojavov,
- obvladajo osnovni pojmovni aparat obče socioške analize,
- obladajo osnovni pojmovni aparat izbranih posebno socioških analiz,
- povezujejo različne vidike socioške analize.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- understanding of the basic sociological thematisation
- knowledge about particularities within sociological discussion of social phenomena
- differentiation between particular sociological and discussions of the social phenomena
- mastering the basic conceptions of general sociological analysis
- mastering the basic conceptions of selected sociological analysis
- connecting different sociological analysis

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- razumevanje socioloških pojavov,
- sposobnost členjenja družnih pojavov,
- razumevanje posebnih socioloških pojavov,
- prepoznavanje disciplinarnih zamejenosti sociološkega pristopa,
- sposobnost prepoznavanja inter- in transdisciplinarnih povezav.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- understanding of sociological phenomena
- ability to analyse social problems
- understanding of particular sociological phenomena
- recognition of disciplinar limitations of sociological approach
- ability to recognize inter- and transdisciplinar linkage

Metode poučevanja in učenja:

- frontalno, predavanje ex catedra,
- delo po skupinah,
- individualna in skupinska diskusija,
- individualno delo na tekstu.

Learning and teaching methods:

- frontal, ex catedra,
- groupwork
- individual and group discussion
- individual text work

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	
• seminarska naloga	20
• aktivno seminarsko delo	10
• kolokvij	30
• pisni izpit	40

Assessment:

- Type (examination, oral, coursework, project):
- seminar work
  - active seminar work
  - colloquium
  - written exam

1.2. SOCIOLOŠKE TEORIJE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociološke teorije
Subject Title:	Sociological Theories

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			75	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. S. Flere

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene Slovenski /Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Osvojitev vsebin predhodnega študija, posebej vsebin obče sociologije.

Prerequisites:

Fullfilment of conditions necessary for enrolment in the second year of the study program, i.e. specially knoledge of Introduction to sociology.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Osnovne skupine socioloških teorij:
nominalizem/realizem, pozitivizem/hermenevtika (historizem); konfliktualnost/harmonija (sistemska značaj družbe); notranja determinacija/zunanja determinacija družbenega življenja. Vprašanje družbene pristransnosti oz. vrednote nevtralnosti sociologije in njenih teorij. Predhodniki sociologije v novem veku.

Ustanovitev sociologije:
Saint. Simon in A. Comte kot ustanovitelja akademske in pozitivistične sociologije;
Marx kot ustanovitelj, Wallerstein (teorija svetovnega sistema).

Obče sociološke teorije in šole:
mehanicizem: F. Ogburn (kulturno zaostajanje) in G. ter J. Lenski (konkurenca tehnologiji). biologizem v sociologiji; organicizem; evolucionizem; teorija o neenakosti in boju "ras"; sodobna sociobiologija (E. Wilson); individualno psihološko naravnane teorije; kolektivno psihološko naravnane (sociologistične) teorije (E. Durkheim, P. Sorokin); simbolni interakcionizem; kritična teorija/Frankfurtska šola; funkcionalizem, neofunkcionalizem in sistemskna teorija; strukturalizem; feministična sociologija (J. Bernard, psikoanalitični in marksistični feminism v sociologiji).

Posebne sociološke teorije (stratifikacija, sporemembe, deviantnost, etniciteta)

Basic groups of sociological theories:
nominalism/realism, positivism/hermeneutics (historism); conflict/harmony; internal determination/external determination of social life. Social bias and value neutrality in sociology. Precursors of sociology in modern times.

Establishing sociology:
Saint Simon and A. Comte
K. Marx, marxism, Wallerstein (modern system theory).

General sociological theories:
Mechanicism: F. Ogburn and G. Lenski
Biologism in sociology; organicism (Schaeffle, Lilienfeld); evolutionism; inequality and struggle of races sociobiology (E. Wilson); individual psychological oriented theories; collective psychological and culturalist theories; symbolic interaction and labeling; Critical sociology/Frankfurt school; Functionailism and systems theory; Structuralism; Feminism

Special sociological theories (stratification, change, deviance, ethnicity)

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. S. Flere (2004): Sociologija; Maribor: Pravna fakulteta.
2. F. Adam (1995): Kompendij socioloških teorij, Ljubljana: ŠOUL.
3. G. Ritzer (1992): Sociological Theories, New York: Mc Graw Hill.
4. G. Ritzer (1997): Suvremene sociologische teorije, Zagreb: Globus.
5. G. Ritzer (1999): The Blackwell companion to major sociological theorists, Mladen: Blackwell.

Cilji:

Seznaniti študente z osnovnimi družboslovnimi in sociološkimi teoretičnimi stališči, glede družbe kot celote in glede posameznih vidikov družbenega življenja. Seznaniti študente z razlikami v videnju družbenega življenja in njegovim determinizmom.

Objectives:

To acquaint students with basic social scientific and sociological stands both as to society as a whole and as to particular aspects of social life. Acquaint students with differences in the comprehension of social life and its determinism.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje problematizacije sociooloških načinov dojemanja družbe. Seznanjen in razume značaj posameznih teoretičnih stališč do družbe in družbenih pojavov. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zmožnost dojemanja posledic različnih teoretičnih stališč do družbe in družbenih pojavov; • Zmožen samostojnega socioološkega razmišljanja	Knowledge and Understanding of problematization of socio-logical comprehensions of society. Knows and understands the significance of various theoretical stands on society and social phenomena. Transferable/Key Skills and other attributes: • ability to comprehend consequences of various theoretical stands on society and social phenomena; • able to think autonomously in a sociological manner.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna metoda
- Branje in tolmačenje virov

Learning and teaching methods:

- Frontal method
- Reading and comprehension of sources

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)   • pisna naloga   • pisni izpit

Delež (v %) /
Weight (in %)

30%
70%

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project)

- written paper
- written examination

1.3. SOCIALNA ANTROPOLOGIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Socialna antropologija
Subject Title:	Social Anthropology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		30			60	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Vesna V. Godina

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenski /Slovene slovenski /Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Gre za uvodni predmet, kjer se ne zahtevajo posebni pogoji.

Prerequisites:

It is an introductory subject/no special conditions are requested.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Predmet socialne antropologije in mesto discipline v sistematiki ved. 2. Zgodovina discipline (nastanek socialne antropologije; razvoj v 19. stoletju; najpomembnejše šole in smeri v 20. stoletju; sodobni smeri in dileme). 3. Metode proučevanja družbe in družbenih pojavov v socialni antropologiji (Opazovanje z udeležbo; terensko delo). 4. Socialno antropološko razumevanje družbe in družbenega življenja (opredelitev družbe; odnos družba-kultura; odnos družba-kultura-posameznik; izbrana področja družbenega življenja v socialno antropološki perspektivi: sorodstvo; družina; socialna diferenciacija; politika; religija; rituali; produkcija; menjava). 5. Socializacija kot proces reprodukcije družbe (opredelitev pojmov; splošne zakonitosti socializacije; analiza koknretnih primereov socializacijskih procesov v neevropskih in evropskih družbah).	1. The subject of anthropology and the place of the discipline in the system of sciences. 2. The history of the discipline (the beginning of social anthropology; the development in 19. cent; major schools in 20. cent; modern directions and dilemmas) 3. Methods of research of the society and social phenomena in social anthropology (participant observation; fieldwork) 4. Social-anthropological understanding of society and social life (definition of society; relation society - culture; relation society – culture – individual; selected areas of social life in social anthropology; kinship; family; social differentiation; politics; religion; ritual; production; exchange) 5. Socialization as a process of production of society (definitions; general system of socialization; analysis of some particular socialization cases in non european and european societies)

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Godina, V. Vesna (1998): Izbrana poglavja iz zgodovine antropoloških teorij. Ljubljana: FDV.
2. Godina, V. Vesna (v pripravi): Študijsko gradivo za predmet Socialna antropologija. Mabiror: FF
3. Mair, Lucy (1992): An Introduction to Social Anthropology. Oxford:Clarendon Press.

Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji:

Cilj predmeta je seznaniti študente:

- z osnovnimi pojmi, pristopi, teorijami in dosežki socialne antropologije kot ene od temeljnih antropoloških poddisciplin;
- z značilnostmi in posebnostmi socialno antropološke analize družbe in družbenih pojavov;
- z metodami socialno antropološkega proučevanja družbe in družbenih pojavov;
- s socializacijo kot enim temeljnih družbenih procesov.

Objectives:

The main objective of the subject is for students to gain knowledge of:

- the basic terminology, approaches, theories and achievement of social anthropology as one of basic anthropological disciplines;
- characteristic and particularities of social anthropological analysis of society and social phenomena
- methods in social anthropology when researching society and social phenomena
- socialization as a basic social process

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti si bodo pridobili:

- poznavanje in razumevanje temeljnih socialno antropoloških pojmov;
- poznavanje in razumevanje temeljnih socialno antropoloških teorij;
- znanje o posebnostih socialno antropološke analize družbe in družbenih procesov;
- osnovno znanje o izvajanju opazovanja z udeležbo in terenskega dela;

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students will gain:

- knowledge and understanding of basic social anthropological conceptions
- knowledge and understanding of basic theories in social anthropology;
- knowledge about particularities in social anthropological analysis of society and social processes
- basic knowledge about the method of participant observation and fieldwork

• znanje o socializaciji kot temeljnem družbenem procesu. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • zmožnost primerjalnega razumevanja družbenih pojavov in procesov med evropskimi in neevropskimi družbami; • zmožnost analize družbe in družbenih pojavov iz različnih teoretskih perspektiv; • preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju družbe in družbenih pojavov; • razumevanje povezanosti posameznika, družbe in kulture; • poznavanje temeljnih principov kvalitaivnega proučevanja družbenih pojavov in procesov; • razumevanje vpetosti in določenosti sencijskega procesa v procesu reprodukcije vsakokratne konkretno družbe.	• knowledge about socialization as basic social process Transferable/Key Skills and other attributes: • ability of comparative understanding of social phenomena and processes between european and non european societies • ability to analyse societies and social phenomena from different theoretical perspectives • overcoming europocentric approach in understanding society and social phenomena • understanding the connection between individual, society and culture • knowledge about basic principles of qualitative research of social phenomena and processes • understanding of determination of socialization process in other processes of reproduction of concrete society

Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:					
• predavanja; • delo v skupinah; • delo s teksti.	• lectures; • groupwork • textwork					
Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)		Assessment:			
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt); • naloge, povezane s predelavo tekstov za predavanja in vaje; • pisni izpit.	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="padding: 5px; width: 30%;">30%</td> <td style="padding: 5px; width: 30%;"></td> <td style="padding: 5px; width: 40%;">70%</td> </tr> </table>	30%		70%		Type (examination, oral, coursework, project): • assignments connected to textwork for lectures and and tutorial • written exam.
30%		70%				

1.4. UVOD V EKONOMIJO

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Uvod v ekonomijo Introduction to Economics

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Davorin Kračun

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovensko Slovensko

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Gre za uvodni predmet, kjer se ne zahtevajo posebni pogoji.

Prerequisites:

It is an introductory subject/no special conditions are requested.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Osnovni pojmi gospodarjenja in ekonomskih ved 1.1 Geneza sodobne ekonomske teorije 1.2 Ekonomski sistem in tržni mehanizem 2. Mikroekonomika 2.1 Teoretični koncept ponudbe in povpraševanja 2.2 Oblikovanje cen v različnih stopnjah konkurenčnosti 2.3 Cene produksijskih faktorjev in razdelitev 3. Makroekonomika 3.1 Agregatna ponudba in povpraševanje 3.2 Potrošnja, varčevanje in investicije 3.3 Model multiplikatorja in poslovni cikli 3.4 Denar 3.5 Brezposelnost in inflacija 3.6 Gospodarska rast in razvoj 3.7 Ekonomski politiki	1. The Fundamentals of Economics 1.1 Genesis of Economic Theory 1.2 Economic System and the Market Mechanism 2. Microeconomics 2.1 Theoretical Concept of Supply and Demand 2.2 Competitive Prices and Imperfect Competition 2.3 Factor Markets and the Distribution of Income 3. Macroeconomics 3.1 Aggregate Supply and Demand 3.2 Consumption, Savings and Investment 3.3 Business Cycles and the Multiplier Model 3.4 Money 3.5 Unemployment and Inflation 3.6 Economic Growth and Development 3.7 Economic Policies

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. D. Kračun, Uvod v ekonomsko teorijo I, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta
2. P. Mikek, M. Šlebinger, M. Rihtarič, Ekonomija – naloge z rešitvami, Univerza v Mariboru, Ekonomsko-poslovna fakulteta
3. P. A. Samuelson in W. D. Nordhaus (2002), Ekonomija, Zagreb: Mate, d.o.o., prevod P. Mikek
4. J. E. Stiglitz, (1997), Principles of Macroeconomics, New York: W.W. Norton & Company, Inc.

Cilji:

- Uvajanje v študij ekonomije
- Spoznavanje ekonomije kot znanosti, njenega predmeta proučevanja, metod in nastanka sodobnega koncepta
- Proučevanje osnovnih elementov delovanja tržnega gospodarstva in vloga osnovnih akterjev (gospodinjstva, podjetja, država)
- Seznanitev z osnovnimi spoznanji o delovanju gospodarstva kot celote.
- Seznanitev s kratkoročnimi (poslovni cikli, gibanje brezposelnosti) in dolgoročnimi (rast, inflacija) značilnostmi gospodarske aktivnosti in vlogo države in ekonomske politike v tržnem gospodarstvu.

Objectives:

- Introduction to the study of Economics
- Acquaintance with the methods of and the genesis of modern Economics
- Study of the basic concepts of market mechanism and the role of the main actors (households, firms and the government)
- To understand the fundamental concepts of overall performance of the economy.
- To deal with the phenomena of business cycles, unemployment, inflation and growth in order to understand the functioning of the economy and the role of the government and economic policy in it.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Ekonomije in njene metodologije
- Osnov delovanja tržnega mehanizma
- Osnov delovanja gospodarstva kot celote

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Razumevanje in uporaba ekonomskega znanja
- Možnost presojanja ekonomskih pojavov in problemov
- Komuniciranje o ekonomskej vedah in

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Economics and its methods
- Principles of market mechanism
- Principles of overall performance of the economy

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Understanding and application of fundamental knowledge in Economics
- Ability to judge the economic phenomena and problems
- Communication about economics and

tržnih zakonitostih	market rules

Metode poučevanja in učenja:

- frontalno, predavanje ex catedra,
- individualna in skupinska diskusija,

Learning and teaching methods:

- frontal, ex catedra,
- individual and group discussion

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Načini (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • seminarska naloga • pisni izpit	30% 70%	Type (examination, oral, coursework, project): • written paper • written exam

1.5. TEMELJI FILOZOFSKE MISLI

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Temelji filozofske misli
Subject Title:	The Basics of Philosophical Thought

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Marija Švajncer

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Gre za uvodni predmet, kjer se ne zahtevajo posebni pogoji.

Prerequisites:

It is an introductory subject/no special conditions are requested.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Uvod v študij kontinentalne (sodobne meščanske) filozofije. Dialog med kontinentalno in analitično filozofijo. Umeteljitev filozofije v družbene in zgodovinske okoliščine. Iskanje notranje logike v razvoju sodobne meščanske filozofije. Poglavitne osebnosti in problemi. Filozofska argumentiranje.   Pozitivizem 19. stoletja. Zapolnitve vrzeli po razkroju Heglovega absolutnega idealizma; scientistična in antimetafizična reakcija na spekulativno filozofijo. Comte – utemeljitelj sociologije; povzemanje različnih pozitivističnih tokov; problem pozitivne filozofije v Aristotelovem pomenu; tri stopnje v razvoju človekove misli in človeštva – teološka ali fiktivna, metafizična ali abstraktna in pozitivna ali znanstvena (realna); klasifikacija znanosti; izguba samostojnega statusa filozofije; filozofija kot pozitivna znanost in logika znanstvenega jezika; scientistični humanizem; socialni program; religija človeštva; razmerje med filozofijo in sociologijo. Taine – pozitivistična analiza umetnosti; vpliv rase, okolja in trenutka; pozitivizem in naturalizem. J. S. Mill – utilitarizem; o svobodi; žensko vprašanje.   Novokantovstvo. Marburška logicistična šola in badenska (heidelbergška) aksiološka šola; vračanje h Kantu; absolutiziranje vrednot. Cassirer – filozofija simboličnih oblik; miselna forma razsvetljenstva; pravo, država in družba.   Filozofija življenja. Iracionalizem – voluntarizem in intuicionizem. Schopenhauer – predhodnik filozofije življenja; svet kot volja in predstava; volja do življenja; pesimizem; antifeminizem. Nietzsche – volja do moči; imoralizem; bog je mrtev; prevrednotenje vseh vrednot; večno vračanje; nadčlovek; čredna morala; zloraba ali uporaba Nietzschejeve misli v nacizmu. Dilthey – utemeljitelj hermenevtike; klasifikacija znanosti; zgodovinski svet v duhoslovnih znanostih. Bergson – ustvarjalna evolucija; življenjski zagon; neposredna dejstva zavesti; dve morali, problem smeha. Simmel – srečanje filozofije in sociologije; problem kulture; žensko vprašanje. Ortega y Gasset – racionalni vitalizem; kritika industrijske družbe; upor množic.   Pragmatizem. Antimetafizična in pozitivistična misel; prva specifično ameriška filozofija; zrcaljenje ameriškega načina življenja; merila resnice – korist, uporabnost, neposredna učinkovitost; družbeni konformizem. James – personalistični pragmatizem; meliorizem; psihologizem; odnos do religije. Dewey – instrumentalizem; moderna demokracija; pedocentrizem. Mead – um, sebstvo, družba; človek – družbeno, simbolno in zgodovinsko bitje; interakcija v strukturiranem polju. Rorty – postfilozofska kultura; etika – solidarnost in družbena pravičnost.   Fenomenologija. Husserl – filozofija kot stroga znanost; kritika naturalizma in psihologizma; kriza Evrope in evropskega človeštva; fenomenološka in eidetska redukcija. Scheler – utemeljitev antropologije kot filozofske panoge. Ingarden – fenomenološka analiza umetnosti. Merleau-Ponty –

An introduction to the study of continental (contemporary civic) philosophy. A dialogue between continental and analytical philosophy. Installation of philosophy in social and historical circumstances. Search for inner logic in development of contemporary civic philosophy. Main personalities and problems. Philosophical argumentation.   Positivism of 19th century. To fill up the gap after decomposition of Hegel's absolute idealism; scientifical and antimethaphysical reaction against speculative philosophy. Comte – the founder of sociology; résumé of different positivistic currents; the problem of positive philosophy in Aristotle's sense; three degrees in development of the human mind and humanity – theological or fictive, metaphysical or abstract and positive or scientific (real); classification of sciences; the loss of autonomous state of philosophy; philosophy as a positive science and logic of scientific language; scientific humanism; social program; religion of humanity; the relation between philosophy and sociology. Taine – a positive analysis of art; influence of race, milieu and moment; positivism and naturalism. J. S. Mill – utilitarianism; on liberty; woman's question.   New-Kantism. Marburg's logicistical school and Baden's (Heidelberg's) school of axiology; return to Kant; absolutization of values. Cassirer – the philosophy of symbolic forms; mind form of the age of enlightenment; law, State and society.   Philosophy of life. Irrationalism – voluntarism and intuitionism. Schopenhauer – the precursor of philosophy of life; world as will and notion; will to life; pessimism; antifeminism. Nietzsche – will to power; imoralism; God is dead; revaluation of all values; eternal returning; superman; herd's morals; abuse or use Nietzsche's thought in Nazism. Dilthey – the founder of hermeneutics; classification of sciences. Bergson – creative evolution; vital élan, immediate facts on consciousness; two moralities, problem of laugh. Simmel – an encounter of philosophy and sociology; the problem of culture; woman's question. Ortega y Gasset – rational vitalism; criticism of industrial society; revolt of crowd.   Pragmatism. Antimethaphysical and positivistic thought; first specific American philosophy; the reflection of American way of life; measures of truth – benefit, usage, immediate efficacy; social conformism. James – personalistic pragmatism; meliorism; psychologism; relation to religion; Dewey – instrumentalism; modern democracy; pedocentrism. Mead – mind, self, society; man – social, symbolic and historical being; interaction in structural field. Rorty – post-philosophical culture; ethics – solidarity and social justice.   Phenomenology. Husserl – philosophy as a strict science; criticism of naturalism and psychologism; the crisis of Europe and European mankind; phenomenologic and eidetic reduction. Scheler – the foundation of anthropology as philosophical

vidno in nevidno; telo ali meso.

Eksistencializem. Uveljavljanje individualizma in subjektivizma po strahotah obeh svetovnih vojn; kritika zlorabe znanosti in tehnike; ateistični in religiozni eksistencializem; eksistence, zgodovina in transcendence; problem angažiranosti in resignacije; filozofija in rezistenca. Kierkegaard – predhodnik eksistencializma; problem eksistence; estetična, etična in religiozna opredelitev eksistence; problem gluhega in nemega boga; bolezen za smrt; dvojnost človeške narave; razmerje med žensko in moškim; problem ponovitve; filozofija in teologija. Unamuno – tragično občutje življenja. Heidegger – mišljenje biti; kriza evropske filozofije; evropski nihilizem; znanost in tehnika – vidiki alienacije; bit in čas; tubit (Dasein) in eksistencial; bit za smrt; položaj nacističnega rektora – enoletna politična zabloda. Jaspers – filozofija eksistence; vseobsegajoče; eksistence in transcendence; humanizem; kritika nacizma; angažiranost; prihodnost atomske bombe; mejne situacije; neizbežnost poraza; metafizika kot šifrirano pismo; filozofska vera; komunikacija, ljubezen in mir; splošna psihopatologija; razmerje med filozofijo in znanostjo. Sartre – eksistencializem je humanizem; ateistični eksistencializem; filozofija svobode; angažiranost filozofije; političnost slehernega človeka; naključna vrženost v svet; obsojenost na svobodo; možnost izbire; človek kot vsota dejanj in lastni projekt; eksistence je pred esenco; eksistence in eksistencialije; komunisti in smrtna kazen; terorizem – atomska bomba revežev; angažiranost literature; filozofska refleksija prelomnih dogodkov 20. stoletja; politika in umazane roke; odporniško gibanje in izdajstvo; problem umetnosti in filozofije; pekel, to so drugi. S. de Beauvoir – utemeljitev feminizma; ženska se ne rodi – ženska šele postane; problem drugega spola; eksistence in imanence; svoboda; problem starosti; umetnost in filozofija. Camus – občutje absurdna, samomor in začetek filozofiranja; Sizifov mit; uporni človek; politični reformizem; filozofija in politična angažiranost; problem revščine. Buber – dialoški princip; problem zgrešitve; judovstvo – vpliv hasidizma; jaz-ti, jaz-ono; srečanje kot izhodišče; ti kot večni ti, bog – absolut; nagovor, odprtost, ljubezen. H. Arendt – politična filozofija; vita activa; problem totalitarizma; Gombrowicz – nasprotje med individualnim in kolektivnim; problem spačenosti; kritika ustaljenih oblik. Lévinas – smrt in čas.

Strukturalizem. Miselna reakcija na iztekajoči se eksistencializem; izgon človeka iz znanosti; prevlada strukture ali sistema; diachronija in sinchronija; znanost in zgodovina; semantika in semiologija; označenec in označevalci. Lévi-Strauss – strukturalna antropologija; oddaljeni pogled; divja misel; rasa in kultura; družina in sorodstvo; mitologija. Lacan – teoretska psihoanaliza; širje temeljni koncepti psihoanalize; psihoanaliza in etika; nezavedno; drugi; etika.

discipline. Ingarden – phenomenologic analysis of art. Merleau-Ponty – visible and invisible; body or flesh.

Existentialism. Enforcement of individualism and subjectivism after horror of the two World Wars; criticism of abuse of science and technics; atheistic and religious existentialism; existence, history and transcendence, the problem of engagement and resignation; philosophy and resistance. Kierkegaard – the precursor of existentialism; the problem of existence; aesthetic, ethical and religious determination of existence; problem of a deaf and mute God; illness to die; the duality of human nature; relation between woman and man; the problem of repetition; philosophy and theology. Unamuno – a tragic feeling of life. Heidegger – entity's mind; the crisis of European philosophy; European nihilism; science and technics – aspects of alienation; entity and time; Dasein and existentiellities; entity to die; the state of Nazi Chancellor – one year's political aberration. Jaspers – the philosophy of existence; all-embracingness; existence and transcendence; humanism; criticism of Nazism; engagement; the future of atomic bomb; boundary situations; the inevitability of defeat; metaphysics as a ciphered letter; philosophical faith; communication, love and peace; general psychopathology; the relation between philosophy and science. Sartre – existentialism is humanism; atheistic existentialism; philosophy of liberty; engagement of philosophy; politeness of each man; being coincidentally thrown into the world; condemnation on liberty; possibility of choice; man as a sum of his own project and acts; acts and proper project; existence precedes essence; existence and existentialities; communists and capital punishment; terrorism – the atomic bomb of poor people; engagement of literature; the philosophical reflexion of turning-point's events of the 20th century; politics and dirty hands; Resistance and treachery; the problem of art and philosophy; hell are others. S. de Beauvoir – the foundation of feminism; a woman is not born – the woman arises; the problem of the other sex; existence and immanence; liberty; the problem of old ages; art and philosophy. Camus – the feeling of absurdum; suicide and beginning of philosophizing; the myth about Sisyphus; revolting man; political reformism; philosophy and political engagement, the problem of poverty. Buber – the dialogist principle; problem of missing; Judaism – the influence of hasidism; I-thou, I-it, meeting as a starting-point; thou as eternal thou, God – absolute, harangue, openness and love. H. Arendt – political philosophy; vita activa, the problem of totalitarianism. Gombrowicz – opposition between individual and collective; the problem of deformity; the criticism of settlement's forms. Lévinas – death and time.

Structuralism. The mind's reaction on running out of existentialism; expulsion of man from science; predominance of structure and system; diachronia and synchronia; science and history; semantics and

Althusser – oživljanje in kritika Marxove filozofije; znanost in ideologija; ideoleski aparati države; pojem naddoločenosti; teoretični antihumanizem; spontana filozofija znanstvenikov. Foucault – teorija diskurza; mejni diskurzi – kaznovanje, spolnost, »norost« (duševna motnja); subjekt, oblast in nadzor; problem transparentnosti; odstranitev in ponovna uveljavitev subjekta. Baudrillard – simulaker in simulacija; duh terorizma.

Analitična filozofija – znanstvenost filozofije; analiza pojma; pomen logike; argumentiranje; racionalnost; analiza jezika; teorija govornih dejanj; filozofija psihologije; teorija verifikacije in falzifikacije; argumentiranje na področju etike. Russell – predhodnik analitične filozofije, filozofija logičnega atomizma, politična filozofija; antimilitarizem; angažiranost. Wittgesntein – predhodnik analitične filozofije; problem dejstev, logične slike sveta in neizrekljivega. Austin – performativ in konstativ. Kripke – imenovanje in nujnost. Harris – vrednost življenja; problem osebe; izbira in svoboda, problemi medicinske etike; kloniranje. Singer – utilitarizem; nova etika; sociobiologija; vprašanja umetne prekinitve nosečnosti, odvečnih zarodkov, globoke kome in uporabe organov v medicinske namene; svetost življenja; medicinska etika; evtanazija; pravice živali.

Filozofija znanosti – vloga znanosti v sodobnem svetu; etika in znanost; perspektive. Kuhn – struktura znanstvenih revolucij; normalna znanost; znanstvena skupnost; paradigm; kriza; nujnost znanstvenih revolucij; Feyerabend – proti metod; kontraindukcija, anything goes.

semiology; the marked and the marker. Lévi-Strauss – structural anthropology; a distant look; wild thought; race and culture; family and relationship; mythology. Lacan – theoretical psychoanalysis; four basic concepts of psychoanalysis; psychoanalysis and ethics; unconscious; other; ethics. Althusser – revival and criticism of Marx's philosophy; science and ideology; ideologic apparatuses of the State; the concept of overdetermination; theoretical antihumanism; spontaneous philosophy of scientists. Foucault – the theory of discourse; boundary discourses – punishment, sexuality, »madness« (mental disturbance); subject, power and control; problem of transparency; the abolition and renewed enforcement of the subject. Baudrillard – simulacrum and simulation, spirit of terrorism.

Analytical philosophy – the scientism of philosophy; analysis of concept; importance of logics; argumentation; rationality; analysis of language; the theory of speech; philosophy of psychology; the theory of verification and falsification; argumentation in the field of ethics. Russell – the precursor of analytical philosophy, philosophy of logical atomism, political philosophy, antimilitarism, engagement. Wittgenstein – the precursor of analytical philosophy; the problem of facts, a logical picture of the world and unspeakable. Austin – performative and constative. Kripke – naming and necessity. Harris – the value of life; the problem of a person; choice and liberty, the problem of medical ethics; cloning. Singer – utilitarianism; new ethics; sociobiology; questions of artificial interruption of pregnancy, of superfluous embryos, of deep coma and use of organs in medicine; holiness of life; medical ethics; euthanasia; the rights of animals.

Philosophy of science – a part of science in the contemporary world; ethics and science; perspectives. Kuhn – the structure of scientific revolutions; normal science; scientific community; paradigm; crisis; necessity of scientific revolutions. Feyerabend – against the method; contrainduction, anything goes.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Bukard, F.-P., Kunzmann, P., Wiedmann, F. (1997). *DTV Atlas filozofije*. Ljubljana: DZS.
2. Majer, B. (1967). *Med znanostjo in metafiziko*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
3. Magee, B. (2002). *Poti filozofije*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
4. Solomon, R. C., Higgins, M. H. (1998). *Kratka zgodovina filozofije*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
5. Vattimi, G. (2004). *Filozofska karta 20. stoletja. Tehnika in eksistencija*. Ljubljana: Založba Sophia.

Seminarska literatura (izbrana poglavja):

Comte, A. (1989). *Kurs pozitivne filozofije*. Nikšić: Univerzitetska riječ

Mill, J. S. (2003) *Utilitarizem in O svobodi*. Ljubljana: Krtina.

Cassirer, E. (1985). *Filozofija simboličkih oblik I-III*. Novi Sad: Književna zajednica.

Cassirer, E. (1998). *Filozofija razsvetlenstva*. Ljubljana: Študentska založba.

Schopenhauer, A. (1996). *Izbor iz spisov*. Maribor: Inter-kulturo.

Schopenhauer, A. (2001). *Metafizika spolne ljubezni*. Ljubljana: Amalietti & Amalietti.

Nietzsche, F. (1984). *Tako je govoril Zaratustra*. Ljubljana: Slovenska matica.

Nietzsche, F. (1988). *Onstran dobrega in zlega. H genealogiji morale*. Ljubljana: Slovenska matica.

- Nietzsche, F. (1991). *Volja do moči*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Dilthey, W. (2002). *Zgradba zgodovinskega sveta v duhoslovnih znanostih*. Ljubljana: Nova revija.
- Bergson, H. (1977). *Esej o smehu*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Bergson, H. (1983). *Ustvarjalna evolucija*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Ortega y Gasset, J. (1985). *Upor množic*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Simmel, G. (2000). *Izbrani spisi o kulturi*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- James, W. (2000). *Pragmatizem*. Ljubljana: Krtina.
- Mead, G. H. (1997). *Um, sebstvo, družba*. Ljubljana: Krtina.
- Rorty, R. (2002). *Izbrani spisi*. Ljubljana: Literarno-umetniško društvo Literatura.
- Husserl, E. (1975). *Kartezijsanske meditacije*. Ljubljana: Mladinska knjiga.
- Scheler, M. (1998). *Položaj človeka v kozmosu*. Ljubljana: Nova revija.
- Merleau-Ponty, M. (2000). *Vidno in nevidno*. Ljubljana: Nova revija.
- Ingarden, R. (1980). *Eseji iz estetike*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Kierkegaard, S. (1987). *Bolezen za smrt*. Celje: Mohorjeva družba.
- Kierkegaard, S. (1998). *Pojem tesnobe*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Unamuno, M. de (1983). *Tragično občutje življenja*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Heidegger, M. (1971). *Evropski nihilizem*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Heidegger, M. (1997). *Bit in čas*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Primer Heidegger. Zbornik*. (1990). Ljubljana: Krtina.
- Jaspers, K. (1999). *Filozofska vera*. Ljubljana: Nova revija.
- Jaspers, K. (1999). *O pogojih in možnostih novega humanizma*. Ljubljana: Društvo Apokalipsa.
- Sartre, J. P. (1968). *Izbrani filozofski spisi*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Sartre, J. P. (1981). *Izbrana dela 1-7*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Camus, A. (1980). *Mit o Sizifu. Uporni človek*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Buber, M. (1999). *Dialoški princip*. Ljubljana: Društvo 2000.
- Arendt, H. (1996). *Vita activa*. Ljubljana: Krtina.
- Arendt, H. (2003). *Resnica in laž v politiki*. Ljubljana: Društvo Apokalipsa.
- Arendt, H. (2003). *Izvori totalitarizma*. Ljubljana: Študentska založba.
- Gombrowicz, W. (1998). *Dnevnik*. Ljubljana: Nova revija.
- Lévinas, E. (1996). *Smrt in čas*. Ljubljana: Nova revija.
- Popper, K. R. (1998). *Logika znanstvenega odkritja*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Lévi-Strauss, C. (1985). *Oddaljeni pogled*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Lévi-Strauss, C. (2004). *Divja misel*. Ljubljana: Krtina.
- Lacan, J. (1980). *Štirje temeljni koncepti psihoanalize*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Lacan, J. (1988). *Etika psihoanalize*. Ljubljana: Delavska enotnost.
- Althusser, L., Balibar, E., Macherey, P., Pêcheux, M. (1980). *Ideologija in estetski učinek*. Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Althusser, L. (1985). *Filozofija in spontana filozofija znanstvenikov* (1967). Ljubljana: Studia humanitatis.
- Foucault, M. (1991). *Vednost – oblast – subjekt*. Ljubljana: Krtina.
- Foucault, M. (2004) *Nadzorovanje in kaznovanje*. Ljubljana: Krtina.
- Baudrillard, J. (1999). *Simulaker in simulacija*. Ljubljana: ŠOU. Študentska založba.
- Baudrillard, J. (2005). *Duh terorizma*. Ljubljana: Društvo Apokalipsa.
- Austin, J. L. (1990). *Kako kaj napravimo z besedami*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Kripke, S. (1990). *Imenovanje in nujnost*. Ljubljana: Krtina.
- Harris, J. (2002). *Uvod v medicinsko etiko*. Ljubljana: Krtina.
- Singer, P. (2004). *Premislimo znova o življenju in smrti*. Ljubljana: Studia humanitatis.
- Kuhn, T. S. (1998). *Struktura znanstvenih revolucij*. Ljubljana: Krtina.
- Feyerabend, P. (1999). *Proti metodi*. Ljubljana: Studia humanitatis.

Cilji:

Predstavitev poglavitnih filozofskih smeri v drugi polovici 19. stoletja in v 20. stoletju. Seznanitev s skrajnostmi v razvoju sodobne meščanske ali kontinentalne filozofije. Umestitev filozofije v zgodovinsko in družbeno dogajanje. Razmerje med filozofijo in politiko. Povezovanje filozofije in sociologije. Analiza in kritika pomembnih filozofskih del. Iskanje poglavitnih argumentov.

Objectives:

The presentation of the principal philosophical currents in the second part of the 19th century. Acquaintance with extremes in the development of contemporary civic or continental philosophy. The instalation of philosophy in historical and social occurrence. The relation between philosophy and politics. The combination of philosophy and sociology. Analysis and criticism of important philosophical works. Search of principal arguments.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Poznavanje najpomembnejših predstavnikov in predstavnic v razvoju filozofije ter filozofskih problemov;
- umestitev v čas in prostor;
- zmožnost odkrivanja razvojne logike in kritičnega vrednotenja ter spodbuda k angažiranosti.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost povezovanja filozofskega in sociološkega mišljenja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knowledge of most important male and female representatives in development of philosophy and philosophical problems, instalation in time and space, ability of discovery of development's logic and critic evaluation and stimulation to engagement.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability of connection of philosophical and sociological thinking.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja in seminarji.

Learning and teaching methods:

Lectures and seminars.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

referat
sodelovanje v razpravi
pisni izpit

30
30
40

Report
Cooperation in discussion;
Writing exam

1.6. SOCIOLOŠKA METODOLOGIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociološka metodologija
Subject Title:	Sociological Methodology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		15	30		90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. R. Klanjšek

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovenian Slovenski / Slovenian

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Gre za uvodni predmet, kjer se ne zahtevajo posebni pogoji.

Prerequisites:

It is an introductory subjects/ there are no particular prerequisites.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- pojem epistemologije in metodologije; znanstvena strategija, logika raziskovanja in proučevanja; pojem znanstvene metode; razmerje med teorijo in empirijo; osnovne metodološke orientacije v sociologiji: pozitivizem in historizem, vrednotno nevtralna in kritična orientacija; veljavnost in zanesljivost spoznanja. Etični problemi družboslovnega raziskovanja.
- Splošne metode v sociologiji: primerjalna, vzročna, funkcionalna metoda, genetična in zgodovinska razlaga in metoda; tipološka metoda.
- Vrste znanstvenih raziskav; eksplorativna raziskava, strukturalna raziskava, kavzalna raziskava, longitudinalna raziskava, kvalitativno in kvantitativno raziskovanje
- Zbiranje podatkov: opazovanje, znanstveni razgovor; anketa;
- Eksperiment.

- Notion of epistemology and methodology; scientific strategy; notion of scientific method; relationship between theory and empirics; fundamental methodological orientations in sociology: positivism and historicism, value neutral and critical orientation; validity and reliability of knowledge. Ethical problems of social scientific research.
- General methods in sociology: comparative, causal, functional, genetic and historical explanation and method; typological method.
- Types of scientific research: explorative, structural, causal, longitudinal, quantitative and qualitative research.
- Collection of data: observation, scientific interview, survey;
- Experiment;

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Flere S.: Sociološka metodologija, Maribor, 2000
2. Baker, T.L.: Doing Social Research. New York, 1999.
3. Little D.: Varieties in social explanation. Boulder: Westview Press, 2000.
4. Boudon, R.: The logic of sociological explanation Harmondsworth: Penguin Books, 2001.

Cilji:

Seznaniti študente s posebnostjo družboslovnega znanstvenega spoznanja, s socioškim raziskovanjem kvantitativne narave, z osnovnimi tehnikami socioškega raziskovanja kvantitativnega značaja.

Objectives:

To acquaint students with peculiarity of social scientific cognition of quantitative nature, with sociological research, with basic techniques of sociogival research of a quantitative nature.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume značaj znanstvene metodologije in znanstvenega raziskovanja družbenih pojavov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost dojemanja pomena metodične analize družbenega življenja
- Zmožnost kvantitativnega izražanja in umevanje njegovega pomena

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands the nature of scientific methodology and procedure of scientific research of social phenomena.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to comprehend methodical analysis of social life
- ability to express and comprehend the significance of quantitative expression

• Zmožnost izvajanja nekaterih kvantitativnih analiz družbenih pojavov	• ability to implement certain quantitative analyses of social phenomena

Metode poučevanja in učenja:

• Frontalna metoda   • Uvajanje v kvantitativno analizo in samostojno dojemanje kvantitativnih razmerij družbenih pojavov

Learning and teaching methods:

• Frontal method   • Introduction into quantitative analysis and independent comprehension of quantitative relations between social phenomena

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Pisni izpit	100%	Type (examination, oral, coursework, project): Written exam

1.7. SOCIALNA PSIHOLOGIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Socialna psihologija
Subject Title:	Social psychology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		15	15		90	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Karin Bakračevič Vukman

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: Slovenski /Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Gre za uvodni predmet, kjer se ne zahtevajo posebni pogoji.

Vsebina:

Predmet in razvoj socialne psihologije z novejšimi pristopi v socialni psihologiji.
Umeščenost socialne psihologije med druge psihološke in nepsihološke discipline.
Metodologija raziskovanja v socialni psihologiji.
Pregled področij socialne motivacije, socialne kognicije, socialne konstrukcije stvarnosti, socialne interakcije in vplivanja, stališč, socializacije in socialnih teorij osebnosti, skupinskih procesov, medskupinskega vedenja in kolektivnih fenomenov.
Predstavitev posebnih področij in uporabne socialne psihologije.

It is an introductory subject, where special conditions are not requested.

Contents (Syllabus outline):

The subject and development of social psychology with contemporary approaches.
The positioning of social psychology among other scientific disciplines.
Research methods in social psychology.
An overview of the fields of social motivation, social cognition, social construction of reality, social interaction and influence, stands, socialization and social theories of personality, group processes, inter-group and collective phenomena.
Introduction to special fields and the applied social psychology.

Temejni študijski viri / Textbooks:

1. Aronson, E., Wilson, T.D., Akert, R.M. (2005). Social psychology (5th edition). Upper Saddle River, NJ: Pearson Education International.
2. Bečaj, J. (1997). Temelji socialnega vplivanja. Ljubljana: FF, Univerza v Ljubljani.
3. Rus, V.S. (1997). Socialna in societal na psihologija (z obrisi sociopsihologije). Ljubljana: FF, Univerza v Ljubljani.
4. Ule, M. (2004). Temelji socialne psihologije. Ljubljana: FDV.

Cilji:

Objectives:

Študentke in študenti se seznanijo s socialno psihologijo kot znanstveno disciplino in z njenim predmetom preučevanja. Hkrati dobijo vpogled v zgodovino socialne psihologije ter idej in prispevkov ključnih avtorjev. Spoznajo temeljne socialnopsihološke pojme in njihov pomen za druge socialne in humanistične znanosti. Pridobijo osnove socialnopsihološke metodologije ter prve izkušnje v zvezi s kombinacijo psiholoških in socialnopsiholoških pristopov oziroma njihove povezanosti z različnimi strokami študijskega programa.

Students get acquainted with the social psychology as an scientific discipline and with its research focus. At the same time, they get into the history of social psychology and ideas and contributions of the key authors. They understand basic notions of social psychology, as well as their significance for other social sciences and humanities. They master basic principles of research methods in social psychology and get some experience in the practical research.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- poznavanje in razumevanje predmeta socialne psihologije, različnih teoretskih pristopov in povezav z drugimi znanstvenimi disciplinami ter osnovnih pojmov socialne psihologije;
- poznavanje metodologije socialne psihologije;
- Pregled posebnih področij in uporabne socialne psihologije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost kritične presoje znanstvenih in strokovnih spoznanj, teorij in metod iz socialne psihologije;
- sposobnost kritične uporabe znanstvenih in strokovnih spoznanj iz socialne psihologije;
- pripravljenost za trajno strokovno izpopolnjevanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- understanding the subject of social psychology, different theoretical approaches and connections with other scientific disciplines and understanding the basic notions of social psychology;
- understanding the research methods of social psychology
- knowing the specific areas and the applied social psychology.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- the ability of critical judgement of scientific and professional findings, theories and methods in the field of social psychology;
- the ability of critical use of scientific and professional findings in the field of social psychology;
- readiness for life-long professional training.

Metode poučevanja in učenja:

- Interaktivna predavanja
- Aktivno skupinsko delo
- Samostojno delo študentov

Metoda dela:

- Razlaga
- Razgovor
- Obravnava študijskih primerov
- Delo z besedilom
- Multimedijijske predstavitve

Learning and teaching methods:

- interactive frontal method
- active group work
- individual work

Methods of teaching:

- explanation
- discussion
- case studies
- work with the literature
- multimedia presentations

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Načini (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project)
- seminarska naloga - pisni izpit	30 70	- written paper, - written exam

1.8. SOCIOLOŠKA ANALIZA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Sociološka analiza Sociological analysis

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2.	4

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30	30			60	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Igor Kramberger

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene Slovenski /Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Uvajalni predmet brez posebnih pogojev	It is an introductory subject/ there are no prerequisites

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet je zasnovan kot kombinacija dvojnega pristopa: kot predstavitev štirih razlag geneze in značilnosti evropske moderne dobe in kot primerjava štirih teoretskih pristopov.

Pozornost je posvečena gradivu, s katerim avtorji zgradijo svoje modele, in njihovim načinom pripovedovanja.

Analiza posameznega dela je razdeljena na te korake:

- nastanek dela: okoliščine in avtorjeva hotenja
- pomen izbranega dela v avtorjevem opusu
- zgradba dela kot celote: analiza kazala
- utemeljitev izbora podrobnejše predelanih poglavij
- zgradba poglavja: prepoznavanje glavne teze, razlikovanje ravni v besedilu (trditev, komentar, ponazoritev, izraba navedkov).

Branje odlomkov v posameznem delu je dopolnjeno s primerjanem tega dela z drugimi izbranimi deli – uporabljena je metoda analogičnega in antitetičnega paralelizma.

The subject is conceptualised as a combination of double approach: as a presentation of four explanations of the genesis and characteristics of the European modern era and as a comparison of four different theoretical approaches.

Attention is directed to the basic content of authors' text, as well as to their narrative style.

The analysis of particular text is divided to the following steps:

- the formation of the text: the circumstances and author's intentions
- the meaning of a chosen text within the authors opus
- the construction of the text as a whole
- The argumentation of election of parts, which are studied in some more detail
- The construction of chosen chapters: the recognition of main thesis; differentiating the different levels of the text.

Reading of the fragments of a particular text is supplemented by comparison of that text with other chosen texts – methods of analogical and antithetical parallelism are used.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Max Weber, Protestantska etika in duh kapitalizma. Ljubljana 1988. (Studia humanitatiS)
2. Marcel Mauss, Esej o daru in drugi spisi. Ljubljana 1996. (Studia humanitatiS)
3. Jürgen Habermas, Strukturne spremembe javnosti. Ljubljana 1989. (Studia humanitatiS)
4. Norbert Elias, O procesu civiliziranja. Sociogenetske in psihogenetske raziskave. Drugi zvezek: Spremembe v družbi. Osnutek teorije civiliziranja. Ljubljana 2001. (Rdeča zbirka)

Cilji:

Pridobivanje izkušenj za izrabo znanstvenih besedil:

- razmerje med viri in modelom
- pomen retorične razsežnosti besedila za razumevanje trditev
- funkcija opomb

Objectives:

Acquiring of experiences for reading of scientific texts:

- the relationship between the sources and the model
- the importance of rhetorical dimension of the text
- the function of footnotes

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- usposobljenost za diskurzno analizo
- prepoznavanje različnih vidikov: ekonomskega, socialnega, religioznega, političnega, in njihovega pomena za model
- razume kompleksnost sociološke analize zasebnika oziroma meščanskega subjekta

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zna analizirati, razumeti in kritično vrednotiti znanstvena besedila
- prepozнатi v njih teoretske modele in jih primerjati

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- qualification for a discursive analysis
- recognition of different aspects of scientific texts and their meaning for the model
- understanding the complexity of sociological analysis of bourgeois subject

Transferable/Key Skills and other attributes:

- the ability to analyse, understand and critically evaluate scientific texts
- the ability to recognize theoretical models within those texts

• obvlada teoretski okvir za razumevanje epohalne spremembe: prehod v obdobje moderne v Evropi	• the mastery of a theoretical frame for understanding the epochal change: the transition into European modernity

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, skupno parafraziranje odlomkov iz izbranih del, samostojna priprava odgovorov na zadane teme

Learning and teaching methods:

Frontal lectures; group paraphrasing of fragments of chosen texts, autonomous preparation of answers to chosen questions.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
• Pisni izpit (2 kolokvija) • sodelovanje pri vajah	75 % 25 %	• Written exam (two colloquiums) • Active seminar work

1.9. EKONOMSKA SOCIOLOGIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Ekonomska sociologija
Subject Title:	Economic Sociology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2	4

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15	15			90	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Sergej FLERE

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Ekonomija in sociologija

- pojem ekonomske sociologije;
- zgodovinski pregled – ekonomska sociologija od A. Comta, E. Durkheima, M. Webra, K. Marxa do danes;
- relacije med ekonomijo znanostjo in sociologijo.

Šole in pogledi

- Nova ekonomska sociologija.
- Sociologija racionalne izbire.
- Nova institucionalna ekonomika.
- Ekonomski »imperializem«.

Ekonomski sistem, institucije in ekonomsko delovanje

- Sociološki pristop k analizi trga.
- Vloga države v ekonomiji.
- Ekonomija in okolje.
- Globalna ekonomija – organizacija, vodstvo in razvoj.

Economics and Sociology

- the idea of economic sociology
- historical background - from A. Comte, M. Weber, K. Marx to the present
- relationship between economics and sociology

Intellectual traditions

- New approaches to the economic sociology
- Sociology of rational choice
- The new institutionalisms in economics and sociology
- The “imperialism” of economics

Economic system, institutions in economic action

- Sociological approaches to the market
- The role of the state in economy
- Economy and environment
- The idea of global economy – organization, government and development

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Granovetter, Mark; Swedberg, Richard. 2001. The Sociology of Economic Life. Boulder: Westview Press
2. Smelser, Neil, Swedberg, Richard. 2005. The Hanbook of Economic Sociology. New York: Sage Press
3. Weber, M. 1978. Economy and Society 1, 2. Berkeley: University of California Press.
4. Lemert, C (ur). 1993. Social Theory. The Multicultural & Classic readings. Boulder: Westview Press

Aktualna domača in tuja periodika, na katero opozori nosilec/izvajalec predmeta.

Cilji:

- Preko sociološke imaginacije seznaniti študente z osnovnimi pojmi in pogledi, navezujoč se na ekonomsko življenje in delovanje posameznika, na ekonomske institucije, na procese interakcije med njimi in posamezniki.
- Podati zgodovinsko ozadje razvoja ekonomske sociologije, potrebno za razumavanje problemov sodobnosti.
- Predstaviti različne poglede na ekonomsko delovanje, trg, organizacije.

Objectives:

- The main objective of the Economic Sociology will be to “dig in” in the complex world of economic life, including the examination of many facets of economic interaction between actors and institutions,
- Course will give students the historical background of the field, much needed in the understanding of the complex contemporary issues arising in the field of global economy.
- Course will clarify and identify the notion of markets, economic action, and organization

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- poznavanje in razumevanje temeljnih pojmov v okviru ekonomske sociologije;
- poznavanje in razumevanje temeljnih socioloških pristopov k preučevanju ekonomske realnosti;
- razumevanje temeljnih pojmov kot so trg, ekonomsko delovanje, ekonomska institucija, ekonomski sistem

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- The ability to understand the basics in the field of economic sociology
- The ability to identify main perspectives and intellectual traditions in the field
- The capacity to comprehend the idea of market, economic action, economic institution and economic system.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • zmožnost dojemanja pomena sociološke analize ekonomskega življenja in delovanja; • zmožnost sociološke analize ekonomije ekonomskih kategorij iz različnih teoretskih perspektiv; • znanje o posebnostih sociološke analize ekonomije in ekonomskih procesov; • razumevanje povezanosti posameznika, in institucij. • Interdisplinarna razgledanost v kontekstu ekonomskih kategorij.	Transferable/Key Skills and other attributes: • ability of comparative understanding of economic phenomena, action and processes • ability to analyze economies through sociological imagination and economic phenomena from different theoretical perspectives • knowledge about basic principles of the relationships between actors and institutions • Broad understanding of the economic phenomena and its relation to society in general.

Metode poučevanja in učenja: • predavanja, • seminarji, • individualno in skupinsko delo na tekstih • individualna in skupinska diskusija,	Learning and teaching methods: • Frontal • Seminar work • Individual and group work on text • Discussion/debate

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt): • aktivna participacija in seminarsko delo • seminarska naloga • pisni izpit	20 20 60	Type (examination, oral, coursework, project): • Active participation and seminar work • Written paper • Written examination

1.10. TEORIJA DRŽAVE IN POLITIČNA UREDITEV

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NACRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	TEORIJA DRŽAVE IN POLITIČNA UREDITEV THEORY OF STATE AND POLITICAL ORDER

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		15			90	5

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Sergej Flere

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:** Slovenski/Slovenian
Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Osvojitev vsebin predhodnega študija.

Student has to meet all contents for enrolment in the second year of the program.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Pojem politike
- Klasično in moderno umevanje politike in politične vede
- Pojem države; klasifikacije države (glede na državno ureditev, na sestavljenost in na politično ureditev idr.)
- Veje državne oblasti
- Politične usmeritve
- Sodobni strankarski sistem
- Pojem ustave in prava
- Ustavna ureditev Slovenije
- Institucionalna ureditev Evropske unije

- The concept of politics and policy
- Classical and modern understanding of politics and political science
- Concept of state; classification of states (by state organizational arrangement, by complexity and by political system)
- Branches of the government
- Political orientations
- Contemporary party system
- Concept of constitution and of law
- Constitutional order of Slovenia
- Institutional arrangement of European Union

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. V. Jalušič, A. Bibič (1997): Kaj je politika? Kompendij sodobnih teorij politike. Ljubljana: Znanstveno publicistično središče.
2. Pinter, Andrej (2005): Sodobne teorije javne sfere Ljubljana : Fakulteta za družbene vede
3. Wiarda, Howard J.(2005): Comparative politics : critical concepts in political science, London, New York : Routledge
4. Easton, D. (1967). The Political System: New York: Basic Books.
5. Rupnik, J., Cijan, R. in Grafenauer B. (2000): Ustavno pravo, Maribor: Pravna fakulteta.

Cilji:

Seznaniti študente z osnovnimi pojmi o političnem življenju in delovanju države ter sodobnim razvojem države in Evropske unije.

Objectives:

To acquaint students with basic concepts of politics and the activity of contemporary state.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Seznanjen in razume vlogo države in značaj političnega življenja in njegovih akterjev v današnjih razmerah.

Seznanjen in razume funkcioniranje političnih institucij Slovenije in Evropske unije.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

- Zmožnost opravljanja nekaterih nalog znotraj državnih organov in političnih

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knows and understands the nature of the state and of political life in contemporary circumstances.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to carry out certain tasks within state agencies and political organizations.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna metoda
- Branje in tolmačenje virov

Learning and teaching methods:

- Frontal method
- Reading and comprehension of sources

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisna naloga • pisna naloga • pisni izpit	30 70	Type (examination, oral, coursework, project) • Written paper • Written examination

1.11. SOCIOLOGIJA DRUŽINE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	SOCIOLOGIJA DRUŽINE
Subject Title:	Sociology of Family

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. Vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		15			75	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Jana Bezenšek

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenščina/Slovenian Slovenščina/Slovenian

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet zajema teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja družine z metodologijami, metodami in tehnikami raziskovanja, upošteva sodobne pristope v socialni zgodovini družine in njihovih aplikacij za sodobno sociološko analizo družinskih oblik ter aktualnih modelov družinskih politik:

- predmet, mesto in različne teoretične smeri v sociološkem raziskovanju družine,
- metodološke značilnosti v raziskovanju družinske, partnerske in sorodstvene problematike različnih (kulturnih variacijah) družb,
- družina kot mesto zagotavljanja individualnih in skupnih potreb; mesto javnega in zasebnega, osebni in družbeni svet družine, življenjski potek, statusni prehodi in deinstitucionalizacija družine,
- pluralnost družin v sodobni družbeni strukturi,
- struktura in dejavniki (ne)stabilnosti družine,
- življenjske kohabitacije in življenjski potek, njih vpliv na
- implikacije demografskih sprememb in dejavniki transformacije družinskega življenja in življenjskih potevk,
- procesi sekularizacije in liberalizacije družinskih odnosov,
- dezorganizacijski in socialno-patološki pojavi in oblike družbeno neželenega vedenja in ravnanja,
- otrok, mladostnik, starostnik in družina, reprodukcija in otroštvo,
- gospodinjstvo, sorodstvo,
- država, pravne regulative in družina,
- spremenjene družinske vloge in prihodnost družinskega življenja in družin,
- družina v slovenski družbi in Republiki Sloveniji.

- The subject refers theoretical conceptualization of the sociological comprehension with methodologies, methods and research techniques, considering contemporary approaches in social history of the family and their application upon contemporary sociological analysis of family forms and models of family policies:
- subject, position and various theoretical trends in the sociological study of the family
- methodological traits in the research of family, partnership and problems of relatives (cultural variations)
- family as the location of providing individual and joint needs, public and private spheres, personal and social environment of the family, life cycles, status transitions and deinstitutionalization of the family
- plurality of families in contemporary social structures,
- structure and factors of instability of the family
- cohabitutions and life cycles
- implications of demographic change and factors of transformation of lives and life cycles.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Baker,M.:Families, Labour and Love, Allen&Unwin, Singapore, 2001.
2. Beck,U.: Demokratisierung der Familie;v: Beck,U.(ur.): Kinder der Freiheit, Frankfurt am Main,1997.
3. Beck-Gernsheim,E.: Reinventing the Family. In Search for new Lifestyles, Polity, Cambridge, 2002.
4. Filipič,K.: Nasilje v družini, Založba Bonex, Ljubljana, 2002.
5. Giddens,A.: Preobrazba intimnosti, Ljubljana, 2000.
6. Milić,A.: Sociologija porodice. Kritika i izazovi. Čigoja Štampa, Beograd, 2001.
7. Sanderson,C.: The Seduction of Children; Jwessica Kingsley Publisher, London, 2004.
8. Švab,A.: Družina od modernosti k postmodernosti, ZPS, Ljubljana, 2000.
9. Ule,M.;Kuhar,M.: Mladi, družina, starševstvo: spremembe življenjskih potevk v pozni moderni; FDV, Ljubljana, 2003.
10. Ule,M.,Rener,T.,Žakelj,T., Kurdija,S., Tivadar,M.: Tipi družin in socialne mreže. FDV, Ljubljana, 2003.
11. Popis Republike Slovenije 2002, Statistični urad Republike Slovenije.

Aktualna domača in tuja periodika, na katero opozori nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji:

Objectives:

- teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja družine in družinskih vlog ter življenjskih potekov tako, da študent;
- dojame vlogo in pomen družine in družinskega življenja v moderni in je sposoben doumeti nastale spremembe prehoda iz moderne v postmoderno;
- razume in spozna pomen družbene pogojnosti družine in njeno vpetost v družbeno javno in zasebno intimno življenje ljudi;
- spozna pomen družbene (ne)stabilnosti družinskih oblik ter se usposobi za sprejemanje drugačnosti, novega.

- theoretical conceptualization of sociological comprehension and family forms and life cycles
- understands the role and meaning of the family and family life and is able to understand the transition into postmodern family,
- understands and acquaints oneself with the social determinants of the family, its integration into social public and private intimate life of people

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent se usposobi za prepoznavanje strukturnih sprememb na področju družinskih (pluralnih) oblik v postmoderni družbi, ki se odločilno odražajo tudi na zagotavljanje potrebe vseh družinskih članov, ki jih tovrstni kompleksni družbeni procesi zadenejo (najpogosteje) nepripravljene.
- Študent se usposobi za prepoznavanje najpogostejših oblik družin v slovenski in evropski družbi, značilnostmi pluralizacije, nekaterimi oblikami neželenih posledic v družinskem življenju, specifiko slovenske realnosti,
- študent se usposobi za prepoznavanje socialnih konstruiranih značilnosti ukrepov in mehanizmov družbenih in državnih institucij in oblik civilne družbe za pomoč družini, družinskemu članu, ko družina in drugi odrasli odpovedo.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi zajemajo:

- sposobnost samostojnega in avtonomnega raziskovalnega, analitičnega, preventivnega in vzgojnega delovanja,
- sposobnost prepoznavanja značilnosti vplivanja in specifike družinskega življenja v postmodernosti,
- pripravljenost na (z)možno reagiranje ob družbeno neželenih, patoloških in disfunkcionalnih oblikah družinskega življenja,
- pripravljenost na vseživljenjsko izobraževanje.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- The student becomes able to recognize structural change in the area of family plural forms in postmodern society, which are decisively reflected upon satisfying needs of all family members, which comprises of complex social processes which afflict most often those who are not ready
- the student is trained to recognize most frequent forms of the family in Slovenian and European society, with traits of pluralization.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability of autonomous research, analytical, preventive and educational activity
- ability of recognizing traits of impact and peculiarities of family life in postmodern times
- readiness for possible reaction at socially undesirable, pathological and dysfunctional forms of family life.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

zajemajo predavanja(PR) in seminarske vaje(SV).

Študent izdela seminarsko nalogo, ki je, skupaj s pozitivno ocenjeno predstavljivo, pogoj za pristop k izpitu; tudi konzultacije in po potrebi tudi terensko delo (npr. obisk centra za socialno delo, strokovnjaka s področja družinske problematike, arhiva, sodišča, zavoda za zaposlovanje, udeležba na pomembnejših aktualnih dogodkih idr., ki zadeva določeni problem.

Navedene oblike in metode dela dopolnimo z ogledom in analizo video posnetkov, filmov, tekstov, literarnih del, obiskom gostov, vabljenimi predavanji ipd., s katerimi spodbujamo študenta k problemskem pristopu in reševanju specifičnih problemov na področju dela z družino, saj s poglobljenimi oblikami dela študenta želimo usposobiti za prepoznavanje in analiziranje specifičnih in aktualnih dogajanj na polju družinske, partnerske in socialne mreže življenja in odnosov ter za kritično presojanje le-teh.

Lectures and seminar exercises

The student drafts a seminar paper, represting along with its positive grade represents a condition to take an exam; consultations and field work.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Delež (v %) / Weight (in %)
Pozitivna ocena seminarske naloge, ki je pogoj in predmet kritične presoje v seminarski skupini, se upošteva (25%) v končni oceni opravljenega izpita, ki vsebuje celotno študijsko gradivo, vključno s študijsko snovjo seminarski nalog letnika. • Seminarska naloga • Pisni izpit	25 75	Positive grade of seminar paper, which is critically evaluated in the seminar group, considered by 25% in the final grade of the exam. • Written paper • Written Exam

1.12. UVOD V ZNANSTVENORAZISKOVALNO DELO

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Uvod v znanstvenoraziskovalno delo
Subject Title:	Introduction to scientific work and research methods

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	1	2

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	15	15	15		30	3

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. R. Klanjšek

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/slovene Slovenski/slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Vsebina predavanj:

Osnove strokovnega pisanja. Sestava članka, seminarja, diplome. Kako identificirati inproblem in zastaviti hipoteze. Sklicevanje, citiranje, vnašanje slik.

Osnove znanstvenoraziskovalnega dela: določitev problema, pregled in vrednotenje obstoječe literature, načrtovanje samostojnega eksperimentalnega ali teoretičnega dela.

Predstavitev in iskanje virov po bazah podatkov in njihovo vrednotenje.

Brskanje po bazah, pregled znanstvenih revij, ki so dostopne v mreži računalnikov UM.

Priprava multimedijiške predstavitev strokovnega ali znanstvenoraziskovalnega dela.

Vrednotenje rezultatov, prikaz in analiza.

Vsebina seminarja:

Vsak študent napiše krajsi seminar iz teme, ki jo izbere sam. Pri pisanku strogo upošteva pravila

Content (Syllabus outline):

Lectures:

Fundamentals of scientific writing. Composition of a scientific paper, seminar, thesis. How to identify the problem and state the hypothesis. Citations, referencing, and pictures.

Introduction to the scientific research: selection of a problem, survey and evaluation of the existing literature, planning of the individual experimental or theoretical research.

Searching for data and their evaluation.

Searching the scientific bases, scientific journals that are on-line in the University computer web.

Preparation of the multimedia projection of the scientific work.

Evaluation of the results, their presentation and analysis.

Seminar:

Each student writes a seminar on a topic of his/her own choice. The rules for scientific writing should be

strokovnega pisanja in pripravi predstavitev v elektronski obliki.

obeyed strictly. The electronic multimedia presentation is prepared.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. R. A. Day, B. Gastel, How to write and publish a scientific paper, Greenwood Press, 2006.
2. Učbeniki s področja pisanja strokovnih besedil/diplom / textbooks on the topic chosen for the diploma thesis (prim. Žižmond. Egon. 1999. Kako nastane diplomska delo. Maribor: EPF.)

Cilji:

Študenti osvojijo temeljne veščine potrebne pri strokovnem pisanju, znajo znajo identificirati in zastaviti problem, poiskati ustrezne vire; znajo načrtovati raziskovalno delo, vrednotiti in prikazati rezultate.

Objectives:

Students achieve skills needed for scientific writing, are able to search for sources, to identify and state the problem, and to plan the research work; are able to analyze, evaluate, and present results from other studies.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Znajo napisati in predstaviti in ovrednotiti krajše strokovno delo; so sposobni poiskati relevantne vire podatkov, jih primerno uporabiti in ovrednotiti.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Strokovna in informacijska pismenost.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

They can write a scientific/technical paper. They are able to find, present, and evaluate findings from empirical and theoretical studies.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Scientific and informational literacy.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja

Seminar in seminarske vaje

Vodeno raziskovalno delo v obliki laboratorijskih vaj

Learning and teaching methods:

Lectures

Seminar

Guided research work/Lab work

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Aktivna participacija Seminar	25 75	Active participation Seminar

1.13. SOCIOLOGIJA MLADINE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	SOCIOLOGIJA MLADINE Sociology of Youth

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		15			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Jana BEZENŠEK

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Pojmovne opredelitve, distinkcije in diferenciacije.
Mladina – mladost vs. »youth«, »Jugend«. Odkritje mladosti. Puberteta – adolesanca – mladost – postadolesanca. Prehodnost mladosti. Prehodni moratorij mladosti. Izobraževalni moratorij. Selektivni moratorij. Mannheim, Schelsky, Parsons, Eisenstadt, Coleman, Keniston.
2. Družbena, ideološka in zgodovinska »skonstruiranost« mladine in mladosti.
Pedagoški odnos – pedagoška iluzija. Ideologija – ideološke moči (Althusser). Odkritje mladosti (Hall).
3. Oblikovanje osebne in skupinske identitete mladine.
Identiteta (Erikson, Habermas) – individualizacija (Beck, Fuchs, Zinnecker). Vrstniška kultura – mladinska kultura – subkultura – kontrakultura – podkultura – dominantna, matična, bazična kultura. Stil – scena. Mladinska gibanja. Študentsko gibanje '68 (Habermas, Marcuse, Rosenmayr, Loch, Braun). Ekonomski – socialni – kulturni kapital (Bourdieu).
4. Zgodovina mladine in mladosti v luči evropskih modernizacijskih procesov (Gillis).
Mladina v predindustrijski družbi: dedovanje, transformacija očetovske avtoritete in vrstniških bratovščin. Demografske transformacije, šolanje in akademski poklici. Prostozidarska in spiritualna mladinska gibanja. Mladinske organizacije – skavti, Wandervogel. Mladinska odklonskost.
5. Sodobni fenomeni, ki pomembno vplivajo na oblikovanje mladine in mladosti: medijska konstrukcija družbene resničnosti (Buddemeier).

1. The conception, distinction and differentiations.
youth - youthfulness vs. »youth«, »Jugend«. discovery of youthfulness. Puberty – adolescence – youthfulness – postadolescence. Transience of youthfulness. Transient moratorium of youthfulness. Educational moratorium. Selective moratorium. Mannheim, Schelsky, Parsons, Eisenstadt, Coleman, Keniston.
2. Social, ideological and historical construction of youth and youthfulness.
Pedagogical relationship – pedagogical illusion. Ideology – ideological powers (Althusser). Discovery of youthfulness (Hall).
3. Shaping of a individual and group identity of youth.
Identity (Erikson, Habermas) – individualization (Beck, Fuchs, Zinnecker). Peer culture – youth culture– subculture– contraculture– sub-culture– dominant, central, basic culture. Style – scene. Youth movements. Student movements '68 (Habermas, Marcuse, Rosenmayr, Loch, Braun). Ekonomski – social – cultural capital (Bourdieu).
4. History of youth and youthfulness in the light of european modernization processes (Gillis).
Youth in preindustrial society: functioning, transformation of fathers authority and peer brotherhood. Demografic transformations, schooling and academic profession. freemasonry Freemasonry and spiritual youth movements. Youth organizations – scouts, Wandervogel. Youth deviancy.
5. Modern phenomena that influenced forming of youth and youthfulness: media construct of social reality (Buddemeier).

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. A. Fištravec, A. Naterer: »Sociologija mladine«, kompendij tekstov. V izdelavi.
2. J. R. Gillis: »Mladina in zgodovina« /Dialogi Maribor 1999/.
3. H. Buddemeier: »Mediji, omika, socialno«, v: Dialogi 1-2/1999, str.: 22-29.
4. »Navidezna resničnost, video in vsakodnevno gledanje televizije: Življenje v umetnih svetovih«, v: Dialogi 9-10/1996, str.: 10-38.

Cilji:

- spoznati osnovne teorije, razlage in pojme, ki se vežejo na fenomena »mladine« in »mladost«,
- preseči zdravorazumsko pojmovanje mladine oziroma mladosti kot zgolj razvojno – biološkega generacijskega fenomena,
- izoblikovati razumevanje mladine in mladosti kot tistih pojavov, ki se oblikujejo vzporedno z modernizacijskimi procesi človeških družb
- s posebnim ozirom na različne (družbene,

Objectives:

- introduction to basic theories, explanations and terms that are connected to phenomena of youth and youthfulness
- exceeding common sense definition of youth and youthfulness as biological – developmental phenomena
- development of understanding of youth and youthfulness as a phenomena parallel to processes of modernization in society.
- particularly or differently (socially, historically or ideologically) constructed youth or

zgodovinske, ideološke) procese »konstruiranja« mladine in mladosti, spoznati izbrane družbene pojave in procese, ki pomembno označujejo fenomenologijo sodobnih mladih.	- youthfulness - introduction to selected social phenomena and processes that characterize phenomenology of modern youth

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- poznao osnovne teorije in razlage »mladine« in »mladosti«,
- poznao dejavnike, ki konstruirajo socialno realnost »mladine« in »mladosti«,
- razumejo osnovne pojme sociološke analize obravnavanega polja,
- razumejo mladino kot transgeneracijskega subjekta sodobnih družb,
- razumevanje mladine kot enega od zgodovinskih posledic modernizacije.

- Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
- razumevanje "mladine" in "mladosti",
- senzibilnost za različne socialne in kulturne pojavne oblike obravnavanega polja,
- razumevanje posebnih značilnosti obravnavanega polja in pojavov,
- prepoznavanje inter- in transdisciplinarnih povezav pri razreševanju konkretnih pojavov, vezanih na „mladino“ in „mladost“.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- knowledge about basic theories and explanations of youth and youthfulness
- knowledge about factors that constructed social reality of youth and youthfulness
- understanding basic terms of sociological analysis on the present topic
- understanding youth as transgenerational subject of modern societies
- understanding of youth as one of historical results of modernization

Transferable/Key Skills and other attributes:

- understanding of youth and youthfulness,
- sensitivity to different social and cultural phenomena on the present field,
- understanding of particularities in the field and phenomena,
- understanding of inter- and transdisciplinary connections in solving concrete phenomena connected to youth and youthfulness

Metode poučevanja in učenja:

- frontalno, predavanje ex catedra,
- delo po skupinah,
- individualna in skupinska diskusija,
- individualno delo na tekstu,
- individualno raziskovalno delo,
- multimedijijske prezentacije.

Learning and teaching methods:

- frontal, ex catedra,
- work in groups,
- individual and group discussion,
- individual work on the text,
- individual research,
- multimedia presentations.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project):
• seminarska naloga	20	• seminar work
• aktivno seminarsko delo	10	• active seminar participation
• kolokvij	30	• colloquy
• pisni izpit	40	• written exam

1.14. SOCIOLOGIJA MEDIJSKE KULTURE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NACRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija medijske kulture
Subject Title:	Sociology of media culture

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		15	15		75	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Igor Kramberger

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Osvojitev vsebin predhodnega študija.

Prerequisites:

Fullfilment of contents necessary for enrolment in the second year of study.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Predmet je razdeljen sklope.

- V prvem se obravnava komunikacijski proces kot družbeni proces in medij kot posredovalnik ter specifičnosti teh posredovalnikov
- V drugem sta predstavljena dva koncepta umetnosti in medijev kot posebnih območij družbenega v obdobju moderne.
- V tretjem je pozornost usmerjena na razmerje med naročniki, ustvarjalci in potrošniki-gledalci likovne umetnosti v srednjem veku in renesansi.
- V četrtem je prikazan preplet ekonomskih, tehnoloških in političnih vidikov v razvoju in družbeni uveljavitvi modernih medijev od telegraфа in telefona do sodobnih digitalnih konvergenc medijskih vsebin.

The subject is divided into four parts:

- communication process as a social process and mass media as a mediator with specific characteristics;
- concepts of art and media as two separate areas of social life in modernity;
- relationship between the subscribers, creators and consumers of visual arts in the middle ages and renaissance;
- the interaction of economic, technological and political aspects in the development of modern mass media.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Slavko Splichal: Komunikološka hrestomatija I in II, Ljubljana, 2001-2.
2. Arnold Hauser, Umetnost in družba. Ljubljana 1980.
3. Raymond Williams, Navadna kultura. Izbrani spisi. Ljubljana 1997.
4. Hans Belting, Slika in njeno občinstvo v srednjem veku. Ljubljana 1991.
5. Michael Baxandall, Slikarstvo in izkušnja v Italiji XV. stoletja. Ljubljana 1996.
6. Asa Briggs / Peter Burke, Socialna zgodovina medijev. Od Guttenberga do interneta. Ljubljana 2005.
7. Sandra Bašić Hrvatin / Lenart J. Kučić, Monopoli. Družabna igra trgovanja z mediji. Ljubljana 2005.
8. Slavko Splichal, Javno mnenje: študijska literature, Ljubljana: 2001.

Cilji:

Z zgodovinsko-teoretskim pristopom razvijati niz pojmov, s katerimi lahko opišemo relativno samostojno območje družbenega, ki ga v moderni imenujemo umetnost in v postmoderni mediji, pri čemer je poudarek na analizi prepletjenosti in razlikovanosti različnih območij. Tehnološki in vsebinski vidiki umetnosti oziroma medijev bodo povezovani z institucijami, ki urejajo ali usmerjajo razmerja med naročniki, ustvarjalci in potrošniki umetnin oziroma medijskih vsebin.

Objectives:

To develop a system of notions, with which we can describe relatively autonomous area of social, which is called arts within modernity, and media in post-modernity. Technological and substantive aspects of arts and media will be related to institutions, which handle the relationships between subscribers, creators and consumers of arts and media contents.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poznavanje pomembnih inovacij v medijskem komuniciranju kot družbenem komuniciranju in specifičnosti posameznih medijev kot posrednikov v komunikacijskem procesu.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Poznavanje razmerij med kulturo, ideologijo in umetnostjo je temelj za celovito razumevanje družbe, njenih institucij in različnih vlog, ki jih prevzemajo posamezniki ali skupine v njih. Predmet sintetizira znanja z različnih področij, ne samo posebnih sociologij, temveč tudi tehnike, ekonomije in prava. Hkrati spodbuja večplastno razumevanje vseh družbenih pojavov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Knowledge of important innovations in media communications as social communications and understanding specific characteristics of particular media as mediators in the communication process.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Knowledge of the relationship between culture, ideology and arts is a basis for comprehensive understanding of the society, its institutions and different roles, played by individuals and groups within the society. The subject synthesises attainments from different areas of sociology, technology, economy and law. At the same time, it encourages multilevel understanding of the social phenomena.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, projekcije, iskanje po internetu, ogled knjižnice, parafraziranje odlomkov ali poglavij iz predpisane literature.

Learning and teaching methods:

Frontal lectures, multimedia presentations, internet, visits to libraries, paraphrasing of fragments of chosen texts.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt).

- Pisni izpit (2 kolokvija)
- projektna naloga.

Delež (v %) /
Weight (in %)

**66(2x33)
34**

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- Written exam (two colloquiums)
- project assignment.

1.15. SOCIOLOGIJA RELIGIJE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija religije Sociology of Religion

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		15			90	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Sergej Flere

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Osvojitev vsebin predhodnega študija.

Prerequisites:

Student has to meet all contents for enrolment in the third year of the program.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Sociološki pojem religije in religioznosti, komponente religioznosti
- Osnovna stališča v sociologiji religije
- Evolucijski tipi religij
- Osnovni tipi verskih skupin in institucij
- Religija v sodobnem času: sekularizacija, novodobna duhovnost, fundamentalizem
- Razmerje med religijo in drugimi družbenimi pojavi (družina, politika, delinkvencija, spol)

- Sociological notion of religion and religiosity; components of religiosity
- Basic positions in the sociology of religion
- Evolutionary types of religion
- Fundamental types of religious groups and institutions
- Religion at present time: secularization, new age spirituality and fundamentalism
- Relationship between religion and other social phenomena (family, politics, state, delinquency, gender)

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Flere (2005): Religija, družba, posameznik, Maribor: Pef.
2. Aldridge (2000): Religion in Contemporary World: A Sociological Introduction, Polity.
3. Hamilton (1999): Sociology of Religion, Polity.
4. Turner (2001): Religion and Social Theory, London: Sage,.

Cilji:

Seznaniti študente z osnovnimi pojmi o verskem življenju in religiji, posebej v sociološkem kontekstu.

Objectives:

To acquaint students with basic concepts of religious life and religion, particularly in the sociological context.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume vlogo religije v sodobni družbi.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost opravljanja nalog v pojasnjevanju religije, vrst religij v sodobnem času.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands the nature of religion in contemporary society.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to carry out tasks in explanation and illumination of religion, types of religion in the contemporary era.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

• Frontalna metoda • Branje in tolmačenje virov	• Frontal method • Reading and comprehension of sources

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Pisna naloga • pisni izpit	30 70	Type (examination, oral, coursework, project) • Written paper, • Written examination

1.16. SLOVENSKA DRUŽBA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Slovenska družba Slovenian Society

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30			15		75	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Sergej Flere

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Poznavanje osnovnih socioloških pristopov in konceptov; poznavanje temeljev kvalitativnih in kvantitativnih metod; sposobnost branja in interpretacije empiričnih izsledkov.

Prerequisites:

Students should understand basic theoretical concepts inside the field of sociological theory; students should have basic understanding of research methods (quantitative and qualitative); students should be able to read and interpret empirical data obtained by social research.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Kratka zgodovina slovenske družbe
- slovenska družba v longitudinalni perspektivi: od druge svetovne vojne, do tranzicije in integracije v evroalantske strukture (NATO, EU).
- Poteze sodobne slovenske družbe v smislu temeljnih makroekonomskih in demografskih ("objektivnih") indikatorjev (ekonomska razvitost, brezposelnosti, stopnja revščine, neenakosti, stopnja smrtnosti in rodnosti, ipd.).
- Poteze sodobne slovenske družbe v smislu vrednot in stališč (religioznost, avtoritarnost, odnos do demokracije, tolerantnost, politične orientacije, ipd.).
- "Objektivni" indikatorji in vrednotne sheme ter stališča - primerjave in relacije v luči različnih teoretskih nastavkov (postmodernizacija/postmaterializem).
- Medkulturne in mednarodne primerjave:
  - Umestitev slovenske družbe v kontekst globalne družbe - Slovenija, EU, ZDA, Bližnji in Daljni Vzhod, države v razvoju;
  - Umestitev slovenske družbe v evropski kontekst - Slovenija in EU.
  - Slovenija in Balkan

- Brief history of the Slovenian society: from Second World War, to transition and integration into Euro Atlantic structures (NATO, EU).
- Outline of the Slovenian society from the viewpoint of macroeconomic and demographic indicators (indicators of economic development, inequality and poverty rate, mortality/fertility rate, etc.) – “objective” view.
- Outline of the Slovenian society from the viewpoint of values and attitudes (religiosity, authoritarianism, tolerance, attitudes towards democracy, political orientation, etc.)- “subjective” view.
- Objective vs. subjective view – comparison and relations in the light of different theoretical approaches dealing with contemporary societies (postmodernization theory, the theory of postmaterialism).
- Cross-cultural and Cross-national comparisons:
  - Slovenian society and global society
  - Slovenia and EU
  - Sloevnia and the Balkans

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Rus, Veljko, Toš, Niko. 2005. Vrednote Slovencev in Evropejcev : analiza vrednotnih orientacij Slovencev ob koncu stoletja. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, IDV.
2. Toš, Niko, Hribar, Roter, Zdenko, Jogan, Maca, Lah, Marko. 2006. Pogledi na reforme : družboslovne refleksije na predlog reform. Ljubljana : Fakulteta za družbene vede.
3. Inglehart, R. 1997. Modernization and postmodernization. New Jersey: Princeton Univ. Press.
4. Flere, S. 2003: Sociologija Maribor: PF.
5. Poročila in izsledki nacionalnih in nadnacionalnih raziskav:
  - Ekonomsko ogledalo: Ljubljana: Urad za makroekonomske analize in razvoj.
  - Poročilo o človekovem razvoju. Ljubljana: Urad za makroekonomske analize in razvoj,
  - Slovensko javno mnenje. Letna in petletna poročila, Vrednote v prehodu I, II, III.

Cilji:

Seznaniti študente s potezami slovenske družbe v medkulturni in meddržbeni perspektivi, še posebej v kontekstu sodobne sociološke teorije.

Objectives:

To acquaint students with different dimensions of Slovenian society in cross-cultural and cross-national perspective, particularly in the context of contemporary sociological theory.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- Študent je seznanjen s potezami slovenske družbe v mnogih njenih dimenzijah;
- Razume dialektično naravo procesov, ki so oblikovali in še oblikujejo slovensko družbo;
- Zna in razume podatke in izsledke empiričnih študij in jih povezati s teorijo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Branje in interpretacija empiričnih podatkov;
- Povezovanje empiričnih izsledkov in teorije;
- Razumevanje dialektične narave interakcije med procesi in akterji sodobne družbene realnosti.

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands the nature of Slovenian society in many of its dimensions;
- Understands the dialectic nature of processes which have and still shape the modern societies
- Is able to interpret empirical data and knows how to relate it with the theory.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to read and interpret empirical data;
- Ability to relate and integrate findings from empirical studies to the theory;
- Understands the dialectical nature of the processes and actors constituting the social reality.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna metoda z uporabo avdio-vizualnih sredstev
- Branje in tolmačenje virov

Learning and teaching methods:

- Frontal method with usage of audio-video
- Reading and comprehension of sources

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Type (examination, oral, coursework, project)
• Aktivna participacija in sodelovanje na predavanjih;	20	• Active participation and work during lectures;
• Seminarska naloga esejskega tipa s predstavljivijo v seminarju;	30	• Seminar work (essay type) and presentation;
• Pisni izpit.	50	• Written exam.

1.17. SOCIALNA GERONTOLOGIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Socialna gerontologija
Subject Title:	Social Gerontology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2.	4

Univerzitetna koda predmeta / University subject code: _____

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		15			75	5

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Jana Bezenšek

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Slovenščina/Slovenian
	Vaje / Tutorial: Slovenščina/Slovenian

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

• predmet, mesto in različni teoretično-metodološki pristopi Socialne gerontologije v sklopu drugih znanstvenih disciplin;. • vplivi nekaterih družbenih dejavnikov na razvoj discipline; • različni teoretično-metodološki pristopi v socialni gerontologiji; • teorije staranja; • staranje in starost (opredelitev staranja in starosti; zgod.pregled razumevanja in tretmana v družbenem odnosu do ostarele populacije; • individualno in družbeno staranje in starost; • fiziološko, socialno, patološko, kulturno idr. staranje; • umiranje in smrt kot posledica staranja in ostarelosti, razumevanje in sprejemanje pojava samega; • demografsko staranje, specifične potrebe ostarele populacije, vpliv družbenih sprememb in vrednot soc.okolja na položaj in življenjske poteke ostarelih; • stari in ostareli v urbanem in ruralnem življenjskem okolju; • življenjski stili in staranje; • vloga izobraževanja in vzgoje za aktivno tretje življenjsko obdobje; • socialna varnost in stari ljudje; • zadovoljevanje nematerialnih socialnih potreb starejših; • starostnik in družinsko življenje; • starostnik in spolnost; • mreža pomoči starejšim v bivalnem okolju; • geriatrični vidiki mehanizmov staranja, spremenjena fiziologija organov in spremenjeni metabolični procesi ter mehanizmi adaptacije na nastale spremembe; • prehrana starostnikov; • farmakologija in starostniki; • organizacija zdravstvene nege starostnika; • institucionalne in neformalne oblike varstva ostarelih in starih.	• subject, position and various approaches in social gerontology, within other scientific disciplines, • the impact of certain social factors upon the development of the discipline • various theoretico-methodological approaches in social gerontology • theories of aging • aging and old age (definition of aging and old age, historical review of the comprehension and treatment of the aged population • individual and social aging and old age • dying and death as consequence of aging and old age, comprehension and acceptance of the phenomenon itself • demographic aging, particular needs of the elderly, impact of social change and environmental values • the aged and the elderly in urban and rural environment • life styles and aging • the role of education for the active third life cycle.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Abraham,II.,Fulmer,T.,Milsen,K.: Geriatric Nursing. Saunders, Philadelphia, 1998.
2. Acceto,B.: Staranje, starost in starostno varstvo; Rdeči krož, Ljubljana, 1986.
3. Brumec,M.: Ob umirajočem v domu za ostarele. Slovensko društvo hospic; Ljubljana, 1998.
4. Cherlin,A.J.: Public and Private Families; McGraw-Hill; Inc. Sydney;2004.
5. Cijan,V.,Cijan,R.: Zdravstveni, socialni in pravni vidiki starostnikov.VZŠ Maribor, 2003.
6. Giddens,A.: Transformacija intimnosti:ljubezen, spolnost in erotičnost v modernih družbah;Ljubljana, 2000.
7. Hojnik-Zupanc,I.: Institucionalno bivanje starih ljudi, Gerontološko društvo Slovenije,Ljubljana, 1994.
8. Hojnik-Zupanc,I.: Dodajmo življenje letom.Gerontološko društvo Slovenije, Ljubljana, 1997.
9. Kostnapfel,J.: Psihogerijatrija.Izbrani članki.Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani,Ljubljana,1994.

10. Klevišar,M.: Spremljanje umirajočih. Družina, Ljubljana, 1996.
11. Klevišar,M.,Dernovšek,M.: O pomenu žalovanja. Slovensko društvo hospic; Ljubljana, 1999.
12. Kogoj,A.: Varovanec z demenco v družini.Samozažoba; Ljubljana, 1996.
13. Kuebler-Ross,E.: On death and dying, Collier, New York, 1993.
14. Masoro,E.,Austand,J.;Steven,N.: Handbook of the biology of aging. Academic press; San Diego, New York, Boston; 2001.
15. Nolan,M.; Davies,S.,Grant,G.: Working with older people and their Families, Buckingham, University Press, Philadelphia, 2001.
16. Pečjak,V.: Psihologija tretjega življenjskega obdobja. ZIFF Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 1998.
17. Pentek,M.: Nasilje in zloraba nad starejšimi ter predstavitev mednarodne mreže Za preventivo zlorabe starejših. Zveza društev upokojencev, Ljubljana, 2003.
18. Pokorn,D.: Higiena prehrane.MT; Ljubljana, 1996.
19. Požarnik, H.: Umetnost staranja, Cankarjeva založba, Ljubljana, 1991.
20. Ramovš,J.: Medgeneracijska povezanost, samopomoč in kakovostna starost, Socialno delo, 2000.

Aktualni testi v znanstveni in strokovni (domači in tuji) periodiki, na katere opozori nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji:

zajemajo teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja staranja, starosti in starostnika v nekaterih tipičnih strukturah družbe, da:

- študent dojame značilnosti življenjskega poteka staranja; umiranja in doume potrebo po aktivnem soočanju z njima;
- študent dojame vlogo in pomen družine in družinskega življenja za starostnika,
- doume vlogo in pomen ter dinamiko družbenih in socio-kulturnih sprememb in njih posledice na starostnikovo intimno, partnersko in družinsko življenje;
- razume in spozna pomen družbene pogojenosti družine in njen vpetost v družbeno javno in zasebno intimno življenje starostnika;
- doume naravo paradoksalnega odnosa do zdravja in bolezni in do institucij za varovanje ter ohranjanje zdravja starostnikov;
- spozna pomen družbene (ne)stabilnosti družine s starostnikom ter njih posledice;
- študent spozna nekatere najpogosteje oblike nasilja nad starostnikom (npr. institucionalne, neformalne, zasebne idr.);
- se sooči z umiranjem in s smrtnjo kot družbeno sprejemljivim, kulturno variabilnim, a vse bolj tabuiziranim procesom brez reprize;
- dojame potrebo po spremenjenem odnosu družbe in države do vrednotenja starostnikov;
- spozna najpogosteje vrste bolezni starostnikov, nevarnosti demenc in njih posledic;
- spozna deklarirane naloge države v skrbi za zdravo, kvalitetno in aktivno starost.

Objectives:

- Comprises of theoretical conceptualization of sociological comprehension of aging, old age and some typical social structures;
- the student comprehends life cycles, death and the need for active confrontation with them
- comprehends the role of family and family life fort he elderly
- comprehends the role and meaning and dynamics of social and cultural changes and their consequences fort he aged's intimate, šartner and family life.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Študent si pridobi sposobnosti za prepoznavanje strukturnih sprememb staranja v postmoderni družbi, ki se odražajo na spremenjeni vlogi in pomenu razumevanja in percepцијe starostnikov v (starajoči se) družbi, vrednotenju partnerskega in družinskega življenja starostnika, v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij, v katere starostnik bodisi vstopa sam bodisi zaradi odločitev drugih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnost samostojnega in avtonomnega vzgojnega delovanja,
- sposobnost prepoznavanja značilnosti staranja in družinskega življenja starostnika,
- pripravljenost na pomoč starostniku, ko v njegovi družini nastopi distfunkcija, bolezen asocialnost, nasilje, agresija idr.;
- pripravljenost na vseživljenjsko izobraževanje in
- usposabljanje za delo s starostniki

Knowledge and Understanding:

The student acquires abilities for recognition of structural changes in aging in post-modern society, reflecting the changed role and meaning of perception of the elderly in society that is aging, valuation of partner life, in the transfer of social and cultural capital via various interaction processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to act independently educationally
- ability to recognize traits of aging and of family life of the aged
- readiness to assist the elderly, when dysfunction, illness, violence, aggression comes about in his family

Metode poučevanja in učenja:

Metode zajema predavanja(PR) in seminarske vaje(SV). Študent izdela seminarsko nalogu, ki je pogoj za pristop k izpitu; tudi konzultacije in po potrebi tudi terensko delo (npr. obisk centra za socialno delo, strokovnjaka s področja, ki zadeva življenja starostnikov, prehrane, farmakologije, družine, udeležba na pomembnejših in aktualnih dogodkih idr.). Navedene metode in oblike dela dopolnilo z ogledom in analizo video posnetkov, filmov, literarnih del, obiski domov za ostarele, varovanih stanovanj idr., s katerimi spodbujamo študenta k problemskemu pristopu in reševanju specifičnih problemov na področju dela s starostnikom, njegovo družino njegovem najbolj subtilnem in odvisnem obdobju življenja ter s poglobljenimi oblikami študija želimo študenta usposobiti za prepoznavanje in analizo specifičnih in aktualnih dogajanj ter kritično presojanje le-teh.

Learning and teaching methods:

Lectures and seminar exercises. The student drafts a seminar paper, which is condition for taking an exam; consultations and field work

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pozitivna ocena seminarske naloge, ki je predmet kritične presoje v sem.skupini, se upošteva (25%) v končni oceni opravljenega izpita, ki vsebuje celotno študijsko literaturo, vključno s snovojo seminarskih nalog.	25
• Seminarska naloga • Pisni izpit	75

Positive grade of seminar paper, which is critically evaluated in the seminar group, considered by 25% in the final grade of the exam.

- Written paper
- Written exam

1.18. SOCIOLOGIJA NEEVROPSKIH DRUŽB

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NACRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija neevropskih družb
Subject Title:	Sociology of Non-European Societies

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2	4

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		15			75	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Vesna V. Godina

Jeziki / Predavanja / Lecture: slovenski/Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Opredelitev neevropskih družb in njihove temeljne značilnost
2. Razumevanje zgodovinskega spreminjanja neevropskih družb (evolucionistne razlage, difuzionistične razlage, ostali pristopi)
3. Producija v neevropskih družbah
4. Družbena stratifikacija v neevropskih družbah
5. Revščina v neevropskih družbah
6. Socialne organizacije v neevropskih družbah
7. Družine in gospodinjstva v neevropskih družbah
8. Deviantnost in kriminaliteta v neevropskih družbah
9. Religija v neevropskih družbah
10. Moč, politika in država v neevropskih družbah
11. Spol in spolnost v neevropskih družbah
12. Socializacija v neevropskih družbah
13. Rasa, »etničnost« in nacionalnost v neevropskih družbah
14. Vprašanje meddružbenih socialnih univerzalij
15. Globalizacija kot problem neevropskih družb

1. Definition of nonEuropean societies and their characteristics
2. Understanding of historical changing of nonEuropean societies (evolutionistic explanation of nonEuropean societies, other approaches)
3. Production of nonEuropean societies
4. Social stratification in nonEuropean societies
5. Poverty in nonEuropean societies
6. Social organizations in nonEuropean societies
7. Family and households in nonEuropean societies
8. Deviancy and criminality in nonEuropean societies
9. Religion in nonEuropean societies
10. Power, politics and state in nonEuropean societies
11. Sex and sexuality in nonEuropean societies
12. Socialization in nonEuropean societies
13. Race, »ethnicity« and nationality in nonEuropean societies
14. Question of intersocietal social universalities
15. Globalization as a problem of nonEuropean societies

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Eriksen, T.H. (2001): Small Places, Large Issues. London:Pluto Press.
2. Kuper, A. (2005) The Reinvention of Primitive Society, London, New York: Routledge.
3. Mair, Lucy (1992): An Introduction to Social Anthropology. Oxford:Clarendon Press.

Dodatevno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji:

Cilj predmeta je seznaniti študente z osnovnimi značilnostmi socialne strukture in temeljnimi socialnimi procesi v neevropskih družbah.

Poudarek bo dan dvojemu:

- deskriptivni predstavitev značilnosti in posebnosti neevropskih družbenih ustrojev;
- in primerjalni analizi (med različnimi neevropskimi družbami, med evropskimi in neevropskimi družbami) teh istih značilnosti na drugi strani.

Objectives:

The main goal of the subject is to introduce the basic characteristics of social structure and basic social processes in nonEuropean societies.

Particular emphasis is on:

- descriptive presentation of characteristics and particularities in nonEuropean societies
- comparative analysis (between different nonEuropean societies, European and nonEuropean societies) and their characteristics.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti si bodo pridobili:

- poznavanje in razumevanje temeljnih znanj o značilnosti socialnih struktur neevropskih družb;
- poznavanje in razumevanje temeljnih socialnih institucij neevropskih družb;
- poznavanje in razumevanje osnovnih značilnosti socialnih procesov v neevropskih družbah;
- znanje o posebnostih socialnih struktur in socialnih procesov v neevropskih družbah;
- študent se bo s pridobljenim znanjem usposobil za analizo družbenih procesov v neevropskih družbah;
- študenti bodo presegli evropocentrizem v razumevanju in vrednotenju družbenih institucij in procesov;

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- of basic characteristics of social structures of nonEuropean societies;
- of basic social institutions in nonEuropean societies;
- of basic characteristics of social processes in nonEuropean societies;
- of particularities of social structures and social processes in nonEuropean societies;
- ability to analyze social processes in nonEuropean societies;
- students will overcome eurocentric view in understanding and evaluating social institutions and processes;
- students will be able to perform comparative cross-culture analysis of social institutions and processes.

- študenti bodo zmožni primerjalne medkulturne analize socialnih institucij in procesov.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

- zmožnost primerjalnega razumevanja družbenih pojavov in procesov med evropskimi družbami in med evropskimi in neevropskimi družbami;
- zmožnost analize družbe in družbenih pojavov iz zornega kota različnih družb;
- preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju družbe in družbenih pojavov;
- poznavanje temeljnih znanj o socialnih strukturah, socialnih institucijah in socialnih procesih neevropskih družb;
- usposobljenost za analizo družbenih procesov v neevropskih družbah;
- zmožnost primerjalnega medkulturnega proučevanja družbenih pojavov in procesov.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- comparative understanding of social phenomena between european societies and between european and noneuropean societies;
- ability to analyse societies and social phenomena from the view point of different societies
- overcoming of europocentric approach in understanding societies and social phenomena
- knowledge about basic social structures, social institutions and social processes in non-european societies;
- ability to analize social processes in non-european societies;
- ability to compare inter-cultural social phenomena and processes.

Metode poučevanja in učenja:

- predavanja;
- delo v skupinah;
- delo s teksti.

Learning and teaching methods:

- lectures;
- group work;
- work on text

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
• naloge, povezane s predelavo tekstov za predavanja in vaje; • pisni izpit.	30 70	• assignments connected to textwork for lectures and tutorial • written/oral exam

1.19. MODERNIZACIJA IN GLOBALIZACIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	MODERNIZACIJA IN GLOBALIZACIJA
Subject Title:	MODERNIZATION AND GLOBALIZATION

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Sergej Flere

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lecture:

Slovenski/Slovene

Vaje / Tutorial:

Slovenski / Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Pojem družbene spremembe
- Osnovne socioološke razlage družbenih sprememb: kulturnistične, ekonomistično-tehnološke, demografske, psihološke, difuzija, ciklizem.
- Pojem modernizacije; moderno in pred-moderno (tradicionalno). Modernizacija na posameznih področjih družbenega življenja.
- Globalizacija: dimenzijske in osnovne razlage.
- Prihodnost modernizacije in globalizacije.

- Concept of social change
- Basic sociological explanations of social change: culturalistic, economic-technological, demographic, psychological, diffusion, cyclism.
- Concept of modernization; modern and pre-modern (traditional).
- Modernization of particular areas of social life.
- Globalisation: dimensions and fundamental explanations.
- Future of modernisation and globalisation.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. M. Popović & M. Ranković: Teorije i problemi društvenog razvoja. Beograd, 1991.
2. Sztompka, Piotr. 1994. The Sociology of Social Change. Oxford: Blackwell Publishers.
3. Petras, James & Veltmayer, Henry. 2001. Globalisation Unmasked. Imperialism in the 21st. Century. Halifax, Nova Scotia; Fernwood Publishing, Zed Books.
4. Held, David, Anthony McGrew, David Goldblatt in Jonathan Perraton. 1999. Global Transformations. Politics, Economics and Culture. Stanford, CA: Stanford University Press.
5. Flere, Sergej. 2003. Sociologija. Maribor: Univerza v Mariboru, Pravna fakulteta.
6. Beck, Ulrich. 2003. Kaj je globalizacija? Zmote globalizma – odgovori na globalizacijo. Ljubljana: Zbirka Krt.
7. Albrow, Martin. 1997. The global age : state and society beyond modernity. Stanford: Stanford University Press.

Atualni testi v znanstveni in strokovni (domači in tuji) periodiki, na katere opozori nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji:

Seznaniti študente z osnovnimi družboslovnimi in socioološkimi teoretičnimi stališči, glede družbenih sprememb, modernizacije in globalizacije.
Seznaniti študente z razlikami v videnju družbenih sprememb in njihovega determinizma.

Objectives:

To acquaint students with basic social scientific and sociological stands as to social change, modernization and globalization. Acquaint students with differences in the comprehension of social change and its determinism.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Seznanjen in razume značaj posameznih teoretičnih stališč do družbenih sprememb in globalizacije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost dojemanja družbenih sprememb, modernizacije in globalizacije;
- Zmožen samostojnega socioološkega razmišljanja o družbeni spremambi, modernizaciji in globalizaciji.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Knows and understands the significance of various social change, modernization and globalization.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to comprehend consequences of barious theoretical stands on social change, modernization and globalization;
- able to think autonomously in a socio logical manne on social change, modernization and globalization.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

• Frontalna metoda • A/V prezentacije • Skupinsko delo – diskusije • Branje in tolmačenje virov	• Frontal method • A/V presentations • Work in groups – group discussions • Reading and comprehension of sources

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Aktivna participacija in seminarsko delo • Pisna naloga • Pisni izpit	Type (examination, oral, coursework, project) 15 15 70	• Active participation and seminar work • Written paper • Written examination

**1.20. DRUŽBENOEKONOMSKE SPREMEMBE IN VREDNOTNI PREMIKI V DRUŽBAH
CENTRALNE IN VZHODNE EVROPE**

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Družbenoekonomske spremembe in vrednotni premiki Socioeconomic Change and Value Shifts

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	2/3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15	15			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Vesna V. Godina

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Slovenski / Slovene
	Vaje / Tutorial: Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Koncept družbene spremembe – kaj je družbena sprememba; pogledi na kavzalnost, mehanizme in nosilce družbenih sprememb.
- Ideja univerzalne zgodovine in koncept napredka.
- Postkomunistična transformacija in klasične teorije družbene dinamike – vprašanje aktualnosti različnih perspektiv in konceptov, ki se pojavljajo pri osvetljevanju družbene dinamike tranzicijskih družb.
- Od komunizma do tržne ekonomije - vzroki, mehanizmi dimenzijske in razsežnosti zrušitve vladavine komunizma.
- Vzorci postkomunistične transformacije - premiki v vrednotnih shemah.
- Medkulturne primerjave vrednot.

- The idea of social change – definitions and theoretical concepts, causality and mechanisms of social change.
- An idea for universal history and the concept of social progress.
- Postcommunist transformation and classical theories of social change – evaluation of schools and perspectives.
- From communism to market society – causes, mechanisms and dimensions
- Patterns of change in the context of transition period – values shifts and beyond.
- Cross-cultural comparison of value systems

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Inglehart, R. 1997. Modernization and postmodernization. New Jersey: Princeton University Press
2. Sztompka, Piotr. 1994. The Sociology of Social Change. Oxford: Blackwell
3. Ekert, G; Hanson, S. 2003. Capitalism and Democracy in Central and Eastern Europe. Cambridge: Cambridge University Press.
4. Turnock, David. 1997. The East European Economy in Context: Communism and Transition. London: Routledge.
5. Deth Van, W., Jan, Scarbrough, Elinor (ur.). 1995. The Impact Of Values. Beliefs in Government Vol. IV. Oxford: Oxford University Press.

Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji:

Cilj predmeta je dvojen:

1. seznaniti študente s temeljnimi koncepti in pogledi, ki se pojavljajo v kontekstu glavnih teorij družbene spremembe.
2. v longitudinalni in medkulturni perspektivi osvetliti družbeno dinamiko tranzicijskih družb, s poudarkom na dinamiki v vrednotnih orientacijah družb Vzhodne in Jugovzhodne Evrope.

Objectives:

The goal of the course is twofold:

1. To explain the idea of social change and to give insight into main theoretical views which try to explain this complex problem.
2. To explore and analyze the dimensions, patterns of value shifts in longitudinal and cross-cultural perspective with focus on the transition process of Central and Eastern Europe.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: • Razume koncept družbene spremembe, idejo tranzicije, koncept kulture in sistema vrednot kot njenega konstitutivnega elementa. • Razume značaj posameznih teoretičnih stališč do družbenih sprememb v kontekstu dinamike ti. (post)tranzicijskih družb. • Seznanjen z naravo in razsežnosti družbenoekonomskih sprememb ti. (post)tranzicijskih družb. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • sposobnost razumevanja procesov, ki so in še spremenjajo bližnje in širše okolje; • sposobnost vsebinske analize teoretičnih pristopov in empiričnih podatkov; • zmožnost kritičnega mišljenja in razumevanja; • odprtost in posluh za druge kulture in raznolikost kultur.	Knowledge and Understanding: • Student understands the concept of social change, transition, the concept of culture and of human values • Student comprehend basic theoretical perspectives and is able to apply them when dealing with issues arising in the analysis of (post)transition societies. • Students is able to understand the dimensions of socioeconomic changes that accompanied the transition process(es) Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to understand the dynamic nature of social life. • Ability to analyze, evaluate, and interpret theoretical approaches and empirical data, to see them in the social context. • Capacity of critical thinking, evaluation, and comprehension of complex phenomena. • Openness to cultural diversity and tolerance.

Metode poučevanja in učenja: • Predavanja, • seminarji, • individualne naloge, • sodelovalno učenje, • projektno delo, • refleksivno poučevanje/učenje .	Learning and teaching methods: • Lectures, • seminars, • individual work, • cooperative learning, • project work, • reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:			
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt): • aktivna udeležba na predavanjih, seminarjih, vajah • seminarsko delo in prezentacija • pisni izpit.	<table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 10%;">20</td> <td style="width: 10%;">30</td> <td style="width: 10%;">50</td> </tr> </table>	20	30	50	Type (examination, oral, coursework, project): • Active participation, seminar work • Essay, presentation • Written exam
20	30	50			

1.21. TEORIJE DRŽAVE BLAGINJE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Teorija države blaginje
Subject Title:	Welfare State Concepts

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15	15			120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr.prof. dr. Mojca Novak

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski / Slovene
		Slovenski / Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

- Jih ni.

- None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Družbeni okvir razvoja različnih modelov države blaginje.
- Socialno-zgodovinski pogoji razvoja programov blaginje.
- Temeljne politične predpostavke razvoja programov blaginje.
- Razvoj teorij države blaginje.
- Konceptualni okvir proučevanja modelov države blaginje.
- Primerjalna analiza razvoja različnih modelov države blaginje.
- Rezultati uvajanja različnih programov države blaginje v primerjalni perspektivi.
- Kriza države blaginje in zahteve po reformi njenih programov.
- Možnosti za preživetje koncepta države blaginje in konkurenčne rešitve.

- Welfare state development in different social contexts.
- Social and historic background of welfare state development.
- Political background of welfare state development.
- Welfare state concepts development.
- Welfare state development in comparative perspective.
- Welfare state development results and outcomes.
- Welfare state crisis and welfare state reform demands.
- Welfare state survival feasibilities.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Novak, Mojca. 1997. Razvoj evropskih modelov blaginje. Ljubljana: Visoka šola za socialno delo, Inštitut Republike Slovenije za socialno varstvo.
2. Novak, Mojca. 2001. »Reconsidering the socialist welfare state.« V A.Woodward in M.Kohli (ur.), Inclusions and Exclusions in European Societies. London: Routledge.
3. Novak, Mojca. 2003. »Viewing the reforming pension schemes in Europe: A parallel development.« v D.Pieters (ur.), European Social Security and Global Politics.« London: Kluwer Law International.
4. Novak, Mojca. 2005. »Evropska perspektiva na začasni in trajni izstop s trga dela; reformiranje zavarovanja za brezposelnost in pokojninskega zavarovanja v Sloveniji.« Družboslovne razprave, let.21, št. 48, str.: 141-158.

Cilji:

- Spoznati temeljne vzroke in razloge za razvoj programov blaginje in njihovo konceptualizacijo v različnih modelih države blaginje.
- Dojeti razlike v modelih blaginje, ki so se oblikovale v različnih državah.
- Opremiti študente s konceptualnimi in metodološkimi znanji za analiziranje in pojasnjevanje podobnosti in razlik v razvoju različnih modelov blaginje.

Objectives:

- To learn basics of welfare state development and variety of concepts.
- To build contextual framework for interpreting welfare state model differences.
- To build solid conceptual and methodological background to analyze and explain welfare state development commonalities and variation.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Razvoja različnih modelov države blaginje.
- Različnih socialno-zgodovinskih, političnih in ekonomskih pogojev za razvoj modelov države blaginje.
- Družbenih pogojev, ki odločilno vplivajo na spremenjanje programov države blaginje.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost povezovanja dejavnikov, ki se pojavljajo na različnih družbenih področjih.
- Zmožnost interpretiranja in re/interpretiranja družbenih procesov in njihovih nosilcev v različnih časovnih obdobjih, med različnimi področji in

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Of variety and commonality of welfare state development in comparative perspective.
- Of various socio-historical, political, and economic background of welfare state models.
- Of social prerequisites of welfare state model change.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to relate various social factors.
- Capacity to explain in re-interpret processes and actors who promote them as being identified with regard variation in time and space.
- Ability and capacity to analyze and explain the impact of endogenous and

med različnimi družbami. • Sposobnost in zmožnost analize in interpretacije delovanja endogenih in eksogenih dejavnikov družbenega razvoja s posebnim ozirom na razvoj različnih modelov države blaginje in njihovo povezano delovanje .	exogenous social factors on social change with respect to welfare state development.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja z aktivno udeležbo študentov.
- Individualne in skupinske konzultacije.
- Samostojen študij.
- Seminarske vaje za predstavitev in razpravo o izbranih temah seminarskih nalog.
- Seminarska naloga.
- Izpit.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Learning and teaching methods:

- Lectures and discussion on class level.
- Consultations.
- Study.
- Seminar work – presentation and discussion on paper concepts.
- Paper.
- Exam.

Načini ocenjevanja:

	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga	30	Paper
Pisni izpit	70	Written exam

1.22. SOCIOLOGIJA POTROŠNJE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija potrošnje
Subject Title:	Sociology of consumption

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3.	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45		30			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Jana Bezenšek

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lecture:

Slovensko/Slovene

Vaje / Tutorial:

Slovensko/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Teoretične perspektive v obravnavanju potrošniške družbe in potrošniškega vedenja
- Razmerja med proizvodnjo in potrošnjo.
- Razmerja med gospodarstvom in kulturo.
- Razmerja med človeškimi potrebami in na njih temelječimi socialnimi strukturami
- Razmerja med svobodo izbire in močjo trgovskih sistemov.
- Konstrukcija posameznikove identitete skozi potrošne prakse.
- Mediji in oglaševanje.
- Temeljni vzorci potrošniškega vedenja na področjih kot so turizem, prehranjevalne navade, kultiviranje telesa skozi kozmetiko, modno oblačenje in telesne prakse.
- Razmerja med posameznikovim položajem v socialni strukturi in njegovim potrošniškim vedenjem.

Content (Syllabus outline):

- Theoretical perspectives in dealing with consumer society and consumer behaviour
- Relations between production and consumption.
- Relations between economy and culture.
- Relations between human needs and social structures.
- Relations between freedom of choice and the power of commercial systems.
- Construction of individual's identity through consumer practices.
- Media and advertising.
- Basic principles of consumer behaviour in areas such as tourism, eating habits, body cultivation with the use of cosmetics, fashion clothing and body practices.
- Relations between individual's social position and his consumer behaviour.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Lury, Celia (1996): *Consumer culture*. London: Routledge.
2. Barnard, Malcolm (2005): *Moda kot sporazumevanje*. Ljubljana: Sophia.
3. Luthar, Breda (2002): *Homo ludens/Homo šoper- uvod v potrošno kulturo*. V Peter Stanković, Mitja Velikonja (ur.), COOLTURA. Ljubljana: Študentska založba.
4. Campbell, Colin (2001): *Romantična etika in duh sodobnega porabništva*. Ljubljana: Studia Humanitatis.
5. Slater, Don (1997): *Consumer culture and Modernity*. Cambridge: Polity Press.
6. Corrigan, Peter (1997), *The Sociology of Consumption*, London: Sage Publications.

Cilji:

- Seznanitev s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju sociologije potrošnje
- seznanitev študenta z empiričnimi raziskavami in metodami raziskovanja na področju sociologije potrošnje
- razumevanje vloge potrošnje za sodobno družbo in posameznika
- sposobnost kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih s potrošniškim vedenjem.

Objectives:

- Acquaintance with basic theoretical perspectives within the Sociology of Consumption;
- acquaintance with empirical research and research methods on the field of Sociology of Consumption;
- understanding the role of consumption in the contemporary society and life of individuals.
- ability of critical thinking and opinion formation regarding the questions of consumer behaviour.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent je seznanjen s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju sociologije potrošnje
- študent pozna in razume vlogo potrošnje v sodobni družbi in življenju posameznika
- študent je seznanjen z najbolj odmevnimi in najnovješimi raziskavami na področju sociologije potrošnje

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavitevah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spremnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student is acquainted with basic theoretical perspectives within the sociology of consumption;
- student understands the role of consumption in the contemporary society and life of individuals;
- student is acquainted with most influential and up-to-date research on the field of sociology of consumption.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

- Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

- Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitvijo v seminarju ali

Delež (v %) /
Weight (in %)

50
50

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- Seminar work (essay type),

• samostojni prispevek v projektnem delu s predstavljavo v seminarju • ustni izpit		presentation; Individual contribution in project work, presentation • Oral examination

1.23. TEORIJE KRIMINALITETE IN DEVIANTNOSTI

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Teorije kriminalitete in deviantnosti
Subject Title:	Theories of Crime and Deviance

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15	15			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. S. Flere

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

- Pasivno znanje angleškega jezika
- Proficiency in English Language

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Vsebina predmeta se navezuje na ključno vprašanje: zakaj se nekateri ljudje odmikajo od splošno sprejetih družbenih norm in pravil; kako je mogoče pojasniti takšno delovanje.
- Sodobni pristopi pri preučevanju deviantnosti.
- Validacija teoretičnih pristopov preko empiričnih metod.
- Uporaba sodobnih raziskovalnih metod pri preučevanju deviantnosti.

The course will focus in particular on the study of *why people deviate and how can we explain these behaviors*. Though criminological thinkers and roots can be traced back to the middle of the 18th century, the past half century has witnessed an explosion in thinking and writing about the causes of crime and deviance. Most importantly, during this time, we have also witnessed a revolution in how we go about studying the etiology of crime and deviance, namely by following the scientific method. This method entails, as a key distinguishing feature, that hypotheses and propositions are tested through empirical data. Based on these tests, hypotheses and propositions are either supported and verified or not supported and rejected (and thus refined). Therefore, we will consider the empirical basis for select criminological theories and evaluate them accordingly. Students will also learn about empiricism, about data collection and data processing, and about hypothesis testing over the course of the semester. This overview course is not comprehensive or exhaustive of all criminological theories as there exist many more theories and explanatory frameworks than we would have time to cover. In addition, the course focuses very specifically on criminology as a social scientific discipline, one that is primarily interested in the etiology of crime and deviance, for the sake of knowing, but also for the sake of being able to develop effective prevention and intervention efforts.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Explaining Criminals and Crime (Paternoster and Bachman): 2001
2. A General Theory of Crime (Gottfredson and Hirschi): 1990
3. Criminological Theories (Akers): 1999
4. Kriminologija : (stran)poti vede o (stran)poteh (Kanduč): 1999
5. Osnovni pristopi v proučevanju deviantnosti (Flere):1994, revija Pravnik

Sestavki v Reviji za kriminologijo in kriminalistiko ter v Socialni pedagogiki.

Cilji:

1. Razumevanje teorije kriminalitete in deviantnosti
2. Razumevanje osnovnih metodoloških pristopov in konceptov pri preučevanju kriminalitete in deviantnosti.
3. Spoznavanje raziskovalnih metod in aplikacija le-teh pri vrednotenju posameznih teoretičnih konceptov.

Objectives:

1. The student will develop a basic understanding of select theories of criminal and deviant behavior.
2. The student will demonstrate a basic understanding of the scientific method, and as such, understand how to effectively evaluate a criminological theory based on empirical evidence.
3. The students will become familiar with research methodology in general, but also with survey research in particular as a result of participating in an “in vivo” data collection and data processing as part of the course.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: • Razumevanje aktualnih interdisciplinarnih pristopov pri preučevanju kriminalitete in deviantnosti. Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • Zna analizirati, razumeti in kritično vrednotiti oblike ter teorije deviantnosti v okvirih vsakdanjega življenja.	Knowledge and Understanding: • An understanding of the current interdisciplinary scholarship on crime and deviance Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to understand, to critically evaluate and carry out certain tasks within the field of criminology and deviance studies.

Metode poučevanja in učenja: • Frontalna metoda, predavanja; • Seminarsko delo • Skupinsko delo in diskusije • Tedensko branje in tolmačenje virov	Learning and teaching methods: Traditional lecture format as well as seminar format which includes student lead presentations based on different weekly topics

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Participacija na organiziranem delu pouka • Diskusija • Seminar in predstavitev seminarja • Tedenske priprave • Izpit	20 15 25 10 30	Type (examination, oral, coursework, project): • Class participation • Discussion questions • Discussion leader • Take home exam • Final exam

1.24.

1.25. MLADOSTNIŠTVO IN DEVIANTNOST

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NACRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Mladostništvo in delikvenca
Subject Title:	Juvenile Delinquency

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15	15			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. A. T. Vazsonyi

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovensko/ Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

- Pasivno znanje angleškega jezika

- Proficiency in English Language

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Interdisciplinarni pregled teorij, pristopov ki se ukvarjajo z deviantnostjo/delinkvenco mladostnikov
- Identifikacija vzrokov in mehanizmov mladostniške deviantnosti delinkvence

The current course is an overview or survey course on scholarship which has examined deviance or juvenile delinquency. As such, it provides a broad interdisciplinary overview of scholarship from sociology/criminology, psychology as well as human development that has focused on the etiology and explanation of juvenile delinquency, crime, and deviance

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Juvenile Delinquency : Theory, Practice, and Law (Siegel, Weisheit, & Senna), 2006
Deviant Behaviour: A text reader in the Sociology of Deviance (Kelly, D. & Clarke), 2003
Sestavki v Reviji za kriminologijo in kriminalistiko ter v Socialni Pedagogiki.

Cilji:

1. Študent razume zgodovino in teorije, ki obravnavajo problematiko mladostniške delinkvence.
2. Študent razume temeljne raziskovalne metodologije in statističnih orodij , ki je relevantna pri obravnavanju dotedne problematike.

Objectives:

1. The student will develop a basic understanding of the history of and the theories on juvenile delinquency.
2. The student will demonstrate a basic understanding of research methodology and statistical procedures as they might apply to the study of juvenile delinquency.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Razumevanje aktualnih interdisciplinarnih pristopov pri preučevanju deviantnosti mladostnikov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zna analizirati, razumeti in kritično vrednotiti oblike ter teorije deviantnosti v okvirih življenja mladostnika.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- An understanding of the current interdisciplinary scholarship on juvenile delinquency

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to understand, to critically evaluate and carry out certain tasks within the field of criminology and deviance studies.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

• Frontalna metoda, predavanja; • Seminarsko delo • Skupinsko delo in diskusije • Tedensko branje in tozadovno tolmačenje virov	Traditional lecture format as well as seminar format which includes student lead presentations based on different weekly topics

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekti) • Kvizi • Kolokvij I • Kolokvij II • Seminar • Pisni izpit	5 15 20 30 30	Type (examination, oral, coursework, project): • Quizzes • Exam I • Exam II • Research Paper • Final Exam

1.26. SOCIALIZACIJSKE TEORIJE IN DEVIANTNOST

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Socializacijske teorije in deviantnost
Subject Title:	Theory of Socialization and Delinquency

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3.	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15	15			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Vesna V. Godina

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lecture:

Slovenski/Slovene

Vaje / Tutorial:

Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Socializacija kot proces oblikovanja posameznikove osebnosti (opredelitev pojmov; splošne zakonitosti socializacije; pomen bioloških in družbeno-kulturnih dejavnikov za individualno učlovečenje; agensi socializacije; socializacija in odklonskost). 2. Klasične teorije o vplivu socializacije na odklonskost (teorija pogojevanja z Eysenckovim pripevkom; teorija učenja; kombinirane teorije; psihoanalitična teorija; sociološke razlage kontrole, subkulture, vrstnikov) 3. Sodobne socializacijske teorije o nastanku odklonosti (Hirschijeva teorija socialne kontrole; biogenetske razlage itd.) 4. Otroštvo, adolescencija, odraslosť in delinkvenca v sociološki perspektivi 5. Otroštvo, adolescencija in odraslosť v medkulturni perspektivi	1. Socialization as process of constructing personal identity (definition, approaches, cultural and biological factors that influence human development; the importance of important others; socialization and deviance). 2. Classical theories of socialization and deviance (theories of self and social control, psychological vs. social approaches, strain theory, learning theory) 3. Contemporary theories of socialization and deviance (biogenetic theories, self control and the General Theory of Deviance) 4. Juvenile delinquency, adolescence, life-course approaches to crime and deviance 5. Crime and deviance in cross-cultural perspective

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- 1.Barnouw, V. (1973): Culture and Personality. Homewood, Ill:Dorsey Press.
- 2.Campbell A. & S. Muncer (1994): The Social Child. Hove East Sussex: Psychology Press.
- 3.Emler N. & S. Reicher (1995): Adolescence and Delinquency. Oxford: Blackwell.
- 4.V.V. Godina (1991): Socializacijska teorija T. Paronsa. Ljubljana: SSA.
- 5.Hirschi T.& M. Gottfredson (1990): A General Theory of Crime, Stanford: SUP.

Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotro v vsakoletnem učnem programu.

Cilji:

Temeljni cilj predmeta je seznaniti študente z razumevanjem socializacije kot procesa, v okviru katerega se oblikuje posameznikova delikventnost. Študenti se bodo seznanili s temeljnimi značilnostmi socializacijskega procesa kot procesa oblikovanja posameznikove osebnosti. Predstavljena bodo različna razumevanja delikventnosti skozi predstavitev različnih teoretskih pristopov ter skozi predstavitev medkulturne evidence o delikvenci.

Objectives:

The main objective of the course is to acquaint students with classical and modern theories of socialization in relation to the problem of crime and deviance. Focus will thus be on understanding of socialization process itself, on identity building mechanisms, and especially on the nature of deviance through socialization processes.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti si bodo pridobili:

- poznavanje in razumevanje socializacije kot procesa oblikovanja posameznikove osebnosti;
- poznavanje in razumevanje povezanosti in

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Ability to understand the process of socialization as the principal process of identity building;
- Comprehension and understandement of the

• sovplivanja socializacije in delikventnosti; • znanje o kulturni določenosti razvoja posameznikove osebnosti; • znanje o kulturni določenosti posameznikove delikventnosti; • znanje o najpomembnejših teorijah in teoretskih pristopih, ki pojasnjujejo povezanost socializacije in delikventnosti; • razumevanje delikvence v medkulturni perspektivi. Prenesljive/klijučne spretnosti in drugi atributi: • zmožnost primerjalnega razumevanja razvoja posameznikove osebnosti in delikventnosti v različnih kulturah; • preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju posameznikove osebnosti, njenega razvoja in razvoja delikventnosti; • sposobnost branja in interpretiranja empiričnih podatkov. • razumevanje povezanosti posameznika, družbe in kulture; • razumevanje socializacijskega procesa kot procesa razvoja posameznikove osebnosti.	- relationship(s) between socialization and deviance; • The ability to understand the fluidity of the deviance concept and its relation to cultural norms. • Knowledge about main theoretical approaches dealing with issue of socialization and crime and deviance • Comprehension of crime and deviance in the cross-cultural perspective Transferable/Key Skills and other attributes: • Ability to understand the complex nature of human development process, especially when taking a cross-cultural view; • Ability to overcome anthropocentric views of culture and actor • Ability to read and interpret empirical data • Ability to see the relationships between actor and structure • Ability to understand and analyze many facets of identity building processes.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah
- Samostojno delo študentov
- Razlaga
- Razgovor/diskusija/debata
- Delo z besedilom
- AV prezentacije

Learning and teaching methods:

- Lectures,
- seminars, group work
- individual work
- cooperative learning
- project work
- AV presentations

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
• Aktivna participacija • naloge, povezane s predelavo tekstov za predavanja, prezentacija • pisni izpit	10 30 60	Type (examination, oral, coursework, project): • Active participation • Seminar work (essay type), presentation • Written exam

1.27.

1.28. SOCIOLOGIJA DRUŽINSKEGA IN PARTNERSKEGA ŽIVLJENJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija družinskega in partnerskega življenja
Subject Title:	Sociology of family and partnership

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red.prof.dr.Jana Bezenšek

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Jih ni.

None

Vsebina:

- Predmet, mesto in različni teoretično-metodološki pristopi Sociologije družine in Sociologije partnerskih odnosov v sklopu drugih znanstvenih disciplin.
- Družbena pogojenost različnih razumevanj družinskega in partnerskega življenja.
- Družbeni razvoj in pomen družine, partnerstev in življenjskih kohabitacij.
- Nekateri vidiki značilnosti sprememb v družinskem in partnerskem življenu v postmoderni; družinsko življenje v kontekstu postmodernih družb, strukturne spremembe družinskega in partnerskega življenja.
- Funkcije družbe v novonastalih oblikah družinskega in partnerskega življenja.
- Sodobne oblike družinskega življena in ideologije familizma; procesi intimizacije družinskega in partnerskega življenja in njih posledice; družina in partnerstvo ter kohabitacija kot skupinski proces in proces individualizacije.
- Družinsko in partnersko življenje in vrednote.
- Družina in partnerska organiziranost oz. dezorganiziranost.

Contents (Syllabus outline):

- Sociology of family and partnership – views and theoretical perspectives
- Social construction of family and family life
- Social development and role of the family
- Changes of family and perspectives of family in the context of (post)modernity
- Functions of new forms of the family
- Contemporary forms of family life and the ideology of familism
- Family as value
- Family organization and deorganization
- Family and forms of pathology in the context of family life – question of family violence
- New forms of family life
- Family, Economy and free time
- Legal framework of family life in cross-cultural perspective.
- Family life, poverty and social exclusion

- Družinska in partnerska identiteta in oblike patologij.
- Sodobne oblike družinskega in partnerskega življenja in druge kulture; spolnost in temperament, svetovni nazor.
- Vpliv družbenih sprememb na organizacijsko strukturo in kulturo preživljjanja prostega časa.
- Družina, partnerstvo, delo, ekonomija.
- Življenjski standard družine in partnerstva.
- Gospodinjstvo kot proizvidni, potrošni in redistributivni institut družinskega in partnerskega življenja; delitev dela, problem neinstitucionaliziranega dela.
- Družina, partnerstvo in brezposelnost.
- Družina, partnerstvo in revščina ter socialna izključenost.

Temeljni študijski viri / Tex

1. Beck,U.,Beck-Gernsheim,E.: *The Normal Chaos of Love*, Polity Press, Cambridge, 1999.
2. Saraceno,C.,Naldini,M.: *Sociologia della famiglia*; il Mulino Manuali, Bologna, 2001.
3. Sarantakos,S.: *Modern Families*, Charles Sturt University,MacMillian, Hong Kong, 1996.
4. Giddens,A.: *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age*, polity Press, Cambridge, 2001.
5. Graham,A.,Graham,C.: *Families, Households and Society*; Palgrave, Hampshire, 2001.
6. Goody,J.: *La Famille en Europe*; Seuil, Paris, 2001.
7. Kanduč,Z.;Korošec,D.;Bošnjak,M.: Spolnost, nasilje in pravo; Inštitut za kriminalogijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani in Urad Republike Slovenije za žensko politiko; Ljubljana, 1998.
8. Hoffman,A.M.(edit.): *Domestic violence: a global view*, Westport, Conn:Greenwood Press, 2002.
9. Končina Peternel,M.: *Pomoč otrokom, ko starši odpovedo*; Znanstveno in publicistično središče, Ljubljana, 1998.
10. Meško, G.: *Družinske vezi na zatožni klopi*, Edocy, Ljubljana, 1997.
11. Milić,A.: *Sociologija porodice*, Čigoja štampa, Beograd, 2001.
12. Naldini,M.: *The Family in the Mediterranean Welfare States*, Frank Cass, London, 2002.
13. Palomba,R.,Menniti,A.: *Minerva's Daughters*; Istituto di Richerche sulla Populazione e le Politiche Sociali, Roma, 2001.
14. Ule,M.;Kuhar,M.: *Mladi, družina, starševstvo:spremembe življenjskih potekov v pozni moderni*, FDV, Ljubljana,2003.
15. Aktualni teksti v znanstveni in strokovni (domači in tuji) periodiki, na katere bo sproti opozarjala nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji:

Cilji in vsebina predmeta, ki zajemajo teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja družinskega in partnerskega življenja, v svoji zastaviti zahtevajo kombinacijo sociološke sistematike in problemskega pristopa ter prilagajanje splošnih in specifičnih socioloških tematskih sklopov drugih znanstvenih (pedagoških, pravnih, kriminoloških, ekonomskih idr.) disciplin (sociološke in družinske in partnerske« ter »pravne in ekonomske »imaginacije) tako, da:

- Študent doume vlogo in dinamiko družbenih in sociokulturnih sprememb in njih posledice na vzpostavljanje institucij družbenega; razmerje med družbo, družino,

Objectives:

This course is a sociological exploration of familial structure, interactions, and family change. It focuses on family issues and the historical social demography of the family in the 20th century, particularly since the 1970s. It examines social variations in family forms and family processes, including differences in culture, race, gender, and social class. By the end of the course, students will

- Explain the changes in the concept of marriage in Western Societies; Differentiate between the various definitions of family;

partnerstvom, kohabitacijo, skupino in posameznikom, nastanek in razvoj ter tako omogoča pridobivanje informacij in znanja, ki sega od občih socioloških kategorij (npr. družba, družina, partnerstvo, kohabitacija in socialnost, institucije vdružbljanja, vrste in načini socializacijskih procesov, kultura in akulturacija ter integracija idr.) do posebnih socioloških disciplin (sociologija mladine, socialna gerontologija, sociologija morale, sociologija dela, sociologija profesije, sociologija otroka, ekonomika družinskega življenja idr), kar omogoča pridobivanje reflektiranega razmerja posameznika do socialnega in do svojega lastnega mesta v njem. • Študent doume pomen družbene pogojenosti posameznikove izgradnje lastne identite in njeno vpetost v deskriptivno in normativno komponento sodobnega razumevana družinskega in partnerskega življenja v postmoderni družbi, ko so tako posameznik, partnerja, družina, starši in ostali intimno blizki ljudje, katerih so delovanje temelji na afektivnih odnosih, v sicer različnih organizacijskih (in drugih) oblikah v procesih socializacije in v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij, nenadomestljivi za kvalitetno družinsko in partnersko življenje, in druge (sicer) različne dejavnike socialnega okolja, v katerem živijo in delajo.	Explain the concept of marriage historically; Explain the types of marriage practiced in the west and globally; Describe the various perspectives on family values as it pertains to changing families; Explain the micro and macro level influences on the family; Explain the theoretical frameworks and perspectives as they apply to marriage and the family; Explain how gender roles and socialization operate in the family structure; Describe the definitions and functions of love, sexuality, and sexual expressions; Understand the process of mate selection; Explain the issues involved in parenting; Differentiate between various racial and ethnic family structures, strengths and stresses; Define and explain the theories and terms associated with family violence; Explain the consequences and the processes of divorce, remarriage, and blended families; Describe the challenges of ageing, and multigenerational families.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent se usposobi za prepoznavanje strukturnih sprememb v postmoderni družbi, ki se odražajo na spremembi družinskega in partnerskega življenja in (tudi) poklicni podobi posameznika ter na statusu in vlogi posameznika v družini, partnerstvu in kohabitaciji in razumevanju nastalih situacij; vrednotenju pomena strpnega sobivanja in pomoči v pridobivanju optimalnega prepoznavanja in sodelovanja med vsemi dejavniki, ki sodelujejo v kompleksnih procesih družinskega in partnerskega življenja.
- Študent se usposobi za prepoznavanje globoko socialno konstruiranih značilnosti procesov vzgoje in izobraževanja, značilnosti profesije, delovanje družin in partnerstva ter družbenih institucij, zainteresiranih za pomoč, sanacijo in preprečevanje družbeno neželenih oblik vedenja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- The student acquires abilities for recognition of structural changes in aging in post-modern society, reflecting the changed role and meaning of perception of the family life, valuation of partner life, in the transfer of social and cultural capital via various interaction processes.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe strokovnih virov, zbiranja informacij z uporabo sociooloških metod, uporaba IKT v prezentacijah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Ability to act independently educationally, ability to recognize traits of family life, readiness to use modern technologies, ability for oral presentation, team work and communication skills.

Metode poučevanja in učenja:

Metode zajemajo predavanja(PR) in seminarje(SE). Študent izdela seminarsko nalogu, ki je pogoj za pristop k izpitu; konzultacije, po potrebi terensko delo (npr. obisk centra za socialno delo, posvetovalnic, klinik, telefona za pomoč v stiski, anketiranja, intervjuvanja, razstav, pomembnih družbenih dogodkov, predavanj strokovnjakov, obiski ustreznih institucij ipd.).

Learning and teaching methods:

To be successful in this course, students are expected to participate in discussions, readings, in-class writing, and peer review activities. The instructor may assign point values to such activities. Lectures and seminar exercises. The student drafts a seminar paper, which is condition for taking an exam; consultations and field work.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pozitivna ocena seminarske naloge se upošteva (25%) v končni oceni opravljenega (pisnega ali ustnega) izpita.		Positive grade of seminar paper, which is critically evaluated in the seminar group, considered by 25% in the final grade of the exam written or oral).
• Seminarska naloga • Pisni izpit	25 75	• Written paper • Written exam

1.29. KULTURA DRUŽINSKEGA IN SPOLNEGA ŽIVLJENJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Kultura družinskega in spolnega življenja
Subject Title:	Culture of family and sexual life

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3.	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30	30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Doc. dr. Marina Tavčar Krajnc

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture:	Slovensko/ Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

• Sociološki diskurzi družinskih in partnerskih razmerij v kronološki in medkulturni perspektivi. • Presečšča spolov in spolnosti/Koncepti intimnih razmerij. • Kulturni vzorci formiranja, delovanja in prenehanja delovanja družinskih in partnerskih zvez (tradicionalni, moderni, postmoderni). • Spreminjanje temeljnih konceptov družinskih vlog: materinstvo, očetovstvo, otroštvo. • Modifikacije in alternative družini. • Družba tveganja: diskurzi o dezorganizaciji družine in partnerske zveze, čustveni izpraznjenosti, promiskuiteti. • (Ne)stabilnost spolnega življenja v družini. • Potrošništvo: odražanje v kulturnih vzorcih družinskega in partnerskega življenja. • Emocije kot potrošno blago. • Formiranje človekove spolne identitete. • Telo, percepcija telesa. • Seksualnost kot del spolne identitete. • Seksualne prakse v modernih in postmodernih družbah. • Raziskovanje in tematiziranje seksualnosti v sociologiji. • Moška in ženska seksualnost. • Patriarhalna seksualnost kot možnost nadzorovanja žensk. • Feministične kritike patriarhalnih razmerij v spolnosti.	• Discourse of family and partner relationships in sociology in chronological and intercultural perspective. • Intersections of gender and sexuality/the concepts of intimacy. • Cultural patterns of constructing, performing and deconstructing of partnership (traditional, modern, postmodern). • Changing of basic concepts of family roles: motherhood, fatherhood, childhood. • Family: modifications and alternatives. • Risk society: discourses about family and partnership deorganization, emotional emptiness, promiscuity. • (In)stability of sexual life in family. • Consumerism: reflexivity in cultural patterns of family and partner life. • Emotions as consume • Constructing of human sexual identity. • Body, perception of body. • Sexuality as a part of gender identity. • Sexual praxes in modern and postmodern societies. • Sociological discourse of sexuality. • Male and female sexuality. • Patriarchal sexuality as a discipline of women. • Feminist critic of patriarchal sexual relations.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Oakley, A. (2002): Gender on Planet Earth, Polity, Cambridge in Blackwell, Oxford.
2. Beauvoir, S. (1999-2000): Drugi spol I in II, Delta, Ljubljana
3. Coward, R. (1989): Ženska želja, Krt, Ljubljana
4. Zorn, J. (1999): Homoseksualnost: (De)konstrukcija spola in seksualnosti – antropološka in feministična perspektiva
5. Kuhar, R. (2005): Neznosno udobje zasebnosti: vsakdanje življenje gejev in lezbijk, Mirovni inštitut, Ljubljana
6. Foucault, M. (1993-2000): Zgodovina seksualnosti 1, 2 in 3, ŠKUC, Ljubljana
7. Rener, T. (ur.) (1990): Ženska-politika-družina, ČKZ št. 136-137
8. Rener, T. (2002): Novi trendi v zasebnih razmerjih, v Mladina 2000, Aristej, Maribor, str. 79-103
9. Rener, T. in dr. (ur.) (1995): Družine: različne-enakopravne, Vitrum, Ljubljana
10. Alstop, R. (2005): Theorizing gender; Polity Press, Cambridge, str. 114-220)
11. Sieder, R. (1998): Socialna zgodovina družine, SH, Ljubljana
12. Šadl, Z. (1999): Usoda čustev v Zahodni civilizaciji, ZPS, Ljubljana

Cilji:

Objectives:

Seznanjanje s sociološkim diskurzom o kulturnih vzorcih družinskega življenja; spoznavanje presečišč proučevanja spolov in spolnosti; razumevanje in analiza intimnih razmerij posameznika, partnerske zveze, družine in sorodstva; poznavanje in uporaba socioloških konceptov v obravnavi družinskih vzorcev; analiza sociološke konceptualizacije potrošniške družbe in njenih vplivov na družinske vzorce, analiza procesov formiranja človekove spolne identitete, seznanjanje z raziskovanjem in tematizacijo seksualnosti v sociologiji, analiza patriarhalnih razmerij v seksualnosti in seznanjanje s feminističnimi kritikami le-teh .
V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva.

Introduction to sociological discourse of patterns of family life, intersections of gender and sexuality; understanding and analyzing intimate relations of individual, partnership, family and kinship; knowledge and use of sociological concepts discussing the patterns of family life, critical analysis of sociological conceptualization of consumer society and its influence onto family patterns; analysis of construction of human sexual identity; introduction to research studies of sexuality in sociology, analysis of patriarchal relations in sexuality and feminist criticism them.
Discussion is based on historical and intercultural perspective.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti poznajo temeljne teoretske koncepte družine v sociologiji, jih razumejo, analizirajo in interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne sociološke kategorije spolov in spolnosti, in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Uporabljajo, analizirajo/primerjajo izsledke tujih in slovenskih socioloških raziskav o vključenih področjih. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe strokovnih virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v prezentacijah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students know the basic concepts of family in sociology, they understand, analyze and interpret them in historical and intercultural perspective. They analyze the basic sociological categories of gender and reflect them in guided discussions and essays: collect and use information, treat them analytically and connected to specific social context. They use, analyze them comparing the findings of local and international sociological research studies. They evaluate compatibility of theory and social reality.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, projekcije, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje.

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, projections, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitvijo v seminarju ali samostojni prispevek v projektnem delu s predstavitvijo v seminarju
ustni izpit

50
50

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):
Seminar work (essay type), presentation/individual contribution to project work, presentation

Oral exam

1.30. PSIHOLOGIJA DRUŽINSKEGA ŽIVLJENJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Psihologija družinskega življenja
Subject Title:	Psychology of family life (Family psychology)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	15	15			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Karin Bakračevič Vukman

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Življenjska obdobja družine: faze, stadiji in krize, zdrava družina in njen razvoj;
- psihoanalitska, sistemski, socialno-psihološka in postmoderna paradigma teorij družine;
- družina kot skupina, osnovni pojmi družinske dinamike;
- zadovoljevanje potreb v družini, hierarhija moči in vloge v družini, ravnanje s čustvi v družini, komunikacijski vzorci v družini, reševanje konfliktov v družini;
- družina kot sistem v odnosih z drugimi sistemami;
- socialni kontekst družine, vpetost v socialne mreže;
- psihologija partnerstva, sposobnost za ljubezen, sposobnost za pogajanja, sposobnost za konflikte;
- otroci in družina, psihologija starševstva, medgeneracijski odnosi, staranje v družini;
- primarna socializacija otroka, varnost in odgovornost, vzpostavljanje identitetnega ravnotežja;
- raznolikost družinskih oblik;
- družinsko osnovana psihopatologija, nasilje in zlorabe v družini, alkoholizem in druge odvisnosti.

- Life cycles of the family: phases, stages and crises, healthy family and its development;
- Psychoanalytical, system theory, socio-psychological and postmodern family paradigm;
- Family as a group, basic concepts of family dynamics;
- Satisfying needs in the family, power hierarchy and roles in the family, dealing with emotions in the family, communicational patterns in the family, conflict resolution in the family;
- Family as a system interacting with other systems;
- Social context of the family, social networks;
- Psychology of partnership, ability for love, ability for negotiations, ability for conflicts;
- Children and the family, psychology of parenthood, relationships between generations, getting old in the family;
- Primary socialization, security and responsibility, attaining identity;
- Diversity of family types;
- Family based psychopathology, violence and abuse in the family, alcoholism and drug-abuse.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Čačinovič Vogrinčič, G. (1998). Psihologija družine. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče
 Tomori, M. (1994). Knjiga o družini. Ljubljana: EWO
 Pinsof, W. M. and Lebow, J. L. (2005). Family Psychology. The art of the science. Oxford University Press
 Satir, V. (1995). Družina za naš čas. Ljubljana: Cankarjeva založba

Cilji:

Študentje spoznajo osnove psihologije družine, različne koncepte (psihoanalitični, sistemski, socialnopsihološki in postmoderni) psihologije družine, osnovne pojme in procese družinske dinamike ter razvoj otroka v družini.

Objectives:

Students become able to understand basics of family psychology, different concepts (psychoanalytical, system theory, socio-psychological and postmodern) of family psychology, basic processes of family dynamics and child development in the family.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Poznavanje in razumevanje osnovnih konceptov razvojne družinske psihologije, pojmov in procesov družinske dinamike, značilnosti zdrave družine in njenega razvoja, psihologije partnerstva in psihologije starševstva ter problematike nasilja in zlorab v družini.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding of:

- basic concepts of developmental family psychology,
- processes in family dynamics,
- characteristics of the healthy family and its development,
- psychology of partnership and psychology of parenthood,

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Sposobnost kritične uporabe znanstvenih in strokovnih spoznanj iz psihologije družinskega življenja na področju drugih ved ter v praksi.	• problems of violence and abuse in the family. Transferable/Key Skills and other attributes: Ability to use the knowledge from the field of family psychology in other fields and in the practical work.

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebin ob spodbujanju študentov k reševanju problemov. Vaje so usmerjene v povezovanje psihološke teorije in prakse, potekajo v manjših skupinah, vključujejo tudi izkustveno učenje in igro vlog.

Learning and teaching methods:

Lectures with discussion and problem solving methods. Exercises and projects aim to connect theory and practice, they include working in small groups.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)
 - Pozitivno ocenjena seminarska naloga,
 - pisni izpit

Delež (v %) /
 Weight (in %)

30
70

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):
 Coursework (seminar work)
 Examination

1.31. SOCIALNI POLOŽAJ SPOLOV V TRETEM ŽIVLJENJSKEM OBDOBJU

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Socialni položaj spolov v tretjem življenjskem obdobju
Subject Title:	Social status of men and women in the third age period

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
20	20	20		30	90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Marina Tavčar Krajnc

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: Slovensko/Slovene
Vaje / Tutorial: Slovensko/Sovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

• Problem spola in družbenega razreda: sloji, manjšinske skupine, spol. • Razlike v socialnem položaju spolov v tretjem življenjskem obdobju: medsebojno vplivanje determinant socialnega položaja in determinant spolnega razlikovanja. • Procesi staranja moških in žensk: potek, individualne in societal posledice. • Življenjska doba in kvaliteta življenja moških in žensk. • Zdravje moških in žensk v tretjem življenjskem obdobju: fizično in mentalno zdravje, obravnava moških in žensk. • Upokojevanje kot prehod v tretje življenjsko obdobje: razlike med spoloma. • Spolno zaznamovana socialna politika za tretje življenjsko obdobje. • Spolna zaznamovanost socialne marginalizacije starostnikov. • Sociološko raziskovanje socialnega položaja spolov v tretjem življenjskem obdobju.	• Gender and social class: strata, minorities, gender. • Stratification of men and women in the third age period: reciprocal influences of social class determinants and gender determinants. • Process of ageing of men and women: the course, individual and societal impacts. • Life longevity and life quality of men and women. • Health of men and women in the third age period: physical and mental health, health care treatment of men and women. • Retirement as a passage into the third age period of life: differences between men and women. • Gendered social policy (welfare state) for the third age period of life. • Gender perspective of marginalization of elderly people. • Sociological research studies of third age men and women social status.
1. Calasanti, T.M. in Slevin, K.F.(2001): Gender, Social Inequalities, and Aging. Alta mira Press, CA. 2. Quadagno, J. (2005): Aging and the Life Course, 3rd ed. McGrawHill, Boston. 3. Renzetti, C. in Curran, D. (2003): Women, Men and Society. 5th edition. Allyn and Bacon, Boston. 4. Thorslund, M. in dr. (1997): Difficult Decisions on Care and Services for Elderly People. The Dilemma of Setting Priorities in the Welfare State. Scandinavian Journal of Social Welfare. 6, No.3. 5. Tršek, J. (ur.)(2006): Celostna obravnava starostnika kot pogoj za kakovost življenja. SSMSZT, Otočec. Aktualni znanstveni in strokovni članki	

Cilji: • Seznanjanje s sociološkim diskurzom o spolih in spolnih razlikah; spoznavanje bioloških (sex) in socialno-kulturnih dimenzijs spolov (gender) in vplivnosti spolne dimenzije na človekov položaj v družbeni strukturi; razumevanje in uporaba izsledkov empiričnih socioloških raziskav spolov v družbi; razumevanje, analiza in interpretacija (re)produkcijske in spreminjanja spolnih razlik na področjih socializacije, družinskega življenja, dela in prostega časa, politike, zdravja, deviantnosti, religije. • V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva.	Objectives: • Introducing the students in the sociological discourse of gender and gender differences; confronting biological and socio-cultural dimensions of gender; discussing the influence of gender to social positioning in social structure; understanding and use the findings of surveying gender; analyzing and interpretation of (re)production) and changes of gender differences in the fields of socialization, family life, employment, economy, politics, health, deviancy, religiosity. • Discussion is based on historical and intercultural perspective.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študenti poznajo temeljne teoretske koncepte spolov v sociologiji, jih razumejo, analizirajo in interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne sociološke kategorije spolov in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavivah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Students know, understand, analyze and interpret basic concepts of gender in sociology in historical and intercultural perspectives. They analyze gender categories and reflect them in guided discussions and essays: they collect data and deal with information, analyze them in social context, they evaluate the compatibility of theories and social processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

- Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitvijo v seminarju ali samostojni prispevek v projektnem delu s predstavitvijo v seminarju in ustni izpit	50 50	Type (examination, oral, coursework, project): - Seminar work (essay type), presentation-individual contribution in project work, presentation - Oral examination

1.32. SOCIOLOGIJA SMRTI IN OBSMRTNIH DOŽIVETIJ

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija smrti in obsmrtnih doživetij
Subject Title:	Sociology of Death and Near Experiences

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15	15		30	90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Brez nosisltva

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski / Slovene
		Slovenski / Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Družbena in kulturna konstrukcija smrti in umiranja. 2. Smrt, umiranje in ideja nesmrtnosti v medkulturni perspektivi. 3. Odkrivanje modernih evidenc obsmrtnih (NDE) izkustev (Ritchie, Moody, Kuebler-Ross). 4. Literarne obdelave smrti, umiranja in obsmrtnih doživetij (Zaleski, Ruprecht). 5. Raziskave obsmrtnih doživetij (Gallup, Ring, Altwater, Fox). 6. Modeli doživljanja obsmrtnih doživetij. 7. Ugovori o obstoju obsmrtnih doživetij in obsmrtni resničnosti. 8. Konsekvence obsmrtnih doživetij za razvoj osebne identitete, terapevtskega in socialnopsihološkega delovanja ter spoznavnoteoretskih predpostavk. 9. Raziskovanje ohranjanja človekove zavesti pred rojstvom in po smrti: primer regresivnih in progresivnih hipnoz (Wambach, Snow, Newton). 10. Zamejitve in evidenca parapsihološkega raziskovanja obsmrtnih doživetij. 11. Obsmrtna doživetja v medkulturni perspektivi. 12. Obsmrtna doživetja otrok in izbranih družbenih skupin.	1. Social and cultural construction of death and dying. 2. Death, dying and the idea of immortality in cross culture perspective. 3. Discovering modern evidence of near-death experiences (NDE) (Ritchie, Moody, Kuebler-Ross). 4. Literar handlings of death, dying and NDE (Zaleski, Ruprecht). 5. Research of NDE (Gallup, Ring, Altwater, Fox). 6. Models of experiencing NDE. 7. Objections to existance of NDE and near-death reality. 8. Consequences of NDE for development of personal identity, therapeutic and socio-psychological operations and socio-therapeutic presumptions. 9. Research of preserving human consciousness before birth and after death: an example of regressive and progresive hypnosis (Wambach, Snow, Newton). 10. Limitations and evidence of parapsychological researches of NDE. 11. NDE in cross cultural perspective. 12. NDE of children and selected social groups.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. R. Moody: Život poslije života. Prosvjeta, Zagreb 1985.
2. E. Kuebler-Ross: Smrt in življenje po njej. MK, Ljubljana 1996.
3. C. Zaleski: Onostranska potovanja. Poročila o obsmrtnih doživetjih v srednjeveških in modernih časih. MK, Ljubljana 1991.
4. E. in A. Ruprecht: Tod und Unsterblichkeit I-III. Urachaus, Stuttgart 1993.
5. M. Fox: Religion, Spirituality and the Near Death Experience. Routledge. London, New York 2003.

Cilji:

Študenti in študentke:

- spoznajo osnovne družbene determinante, ki oblikujejo sodoben odnos do smrti in umiranja,
- spoznajo različne, kulturno pogojene modele odnosa do smrti in umiranja,
- spoznajo pojav obsmrtnih doživetij,
- na podlagi evidence NDE pojavov se seznanijo z možnimi socialnimi, kulturnimi in spoznavnoteoretskimi konsekvensami.

Objectives:

Students will:

- be introduced to basic social determinants that shape modern relation toward death and dying,
- be introduced different culturaly conditioned models of relations toward death and dying,
- be introduced to NDE phenomena,
- on the basis of evidence of NDE be introduced to potencial social, cultural and cognitive-theoretical consequences.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

- razumevanje družbene in kulturne pogojenosti odnosa do smrti in umiranja v okviru sodobnih družb,
- poznavanje stopnje umiranja ter psihosocialne reakcije umirajočega,
- poznavanje elemente NDE pojava,
- tematiziranje socialnih in kulturnih posledic NDE doživetij,
- poznavanje raziskav, ki tematizirajo kontinuiteto človekove zavesti pred rojstvom in po smrti.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

- prepoznavanje psihosocialnih sprememb umirajočega,
- poznavanje pojavnih oblik obsmrtnih doživetij pri ljudeh, ki so preživeli klinično smrt,
- senzibilnost za različne socialne in kulturne pojavne oblike obravnavanega polja,
- razumevanje posebnih značilnosti obravnavanega polja in pojavov,
- prepoznavanje inter- in transdisciplinarnih povezav pri azreševanju konkretnih pojavov, vezanih na smrt, umiranje in obsmrtna doživetja.

Knowledge and Understanding:

- understanding of social and cultural relations toward death and dying within the modern society,
- familiarity with phases of dying and psycho-social reactions of the dying,
- familiarity of elements NDE phenomena,
- thematizations of social and cultural consequences of NDE,
- familiarity with researches that thematicize continuity of human consciousness before birth and after death.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- recognition of psycho-social changes of the dying,
- recognition of forms of NDE with people that experienced clinical death,
- sensibility to different social and cultural forms according to the present,
- understanding of particular characteristics in the present field and phenomena,
- recognition of inter- and transdisciplinarian connections when solving concrete phenomena connected to death, dying and NDE.

Metode poučevanja in učenja:

- frontalno, predavanje ex cathedra,
- delo po skupinah,
- individualna in skupinska diskusija,
- individualno delo na tekstu,
- študije primerov,
- video ponazoritev.

Learning and teaching methods:

- frontal, ex cathedra,
- group work
- individual and group discussion,
- individual work on text,
- case studies
- video presentations

Delež (v %) /
Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	
• prisotnost na seminarju	10
• izdelava seminarske naloge	10
• predstavitev seminarskega dela ali raziskovalnega poročila	10
• sodelovanje v diskusijah	15
• vodenje diskusij	10
• raziskovalno poročilo	15
• izpit	30

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):
• attendance on the seminar   • seminar work   • presentation of seminar work or research report   • participation in discussions   • guidings in discussion   • research report   • exam

1.33. STAROSTNIKI IN KOMUNIKACIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NACRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Starostniki in komunikacija
Subject Title:	Elderly and communication

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	15	15			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Jana Bezenšek

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Jih ni.

None..

Content (Syllabus outline):

Vsebina:

- Vpliv biomedicinskega modela na komunikacijo in medsebojne odnose v negi starostnikov;
- Uporaba in vpliv različnih teorij na komunikacijo in medsebojne odnose v negi starostnikov;
- Verbalna in neverbalna komunikacija v negi starostnikov;
- Terapevtska komunikacija in družina starostnika;
- Tehnike terapevtske komunikacije;
- Starostnik, družina in zdravstveni team v terapevtskih medsebojnih odnosih;
- Medsebojni odnosi med družino, starostnikom in teamom zdravstvene nege;
- Medsebojni partnerski odnosi v zdravstveni negi;
- Pomen humane komunikacije in medsebojnih odnosov za pacienta in člane negovalnega tima v oskrbi starostnika.

- Basic knowledge and competencies necessary to prepare the student to function as an entry-level nursing care provider.
- Use and impact of different approaches when practicing basic nursing care skills.
- Dimensions of verbal and non-verbal communication with the elderly
- Elderly and the family
- Basic organizational management techniques to the unique demands of aging services in the public and private sectors.
- Unique customer, regulatory, ethical, quality, and delivery issues of providing services to individuals in living various settings and ranging from older adults who are fully active and productive to those facing limited health, incomes, cognitive function or social support.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Balzer Riley, J (2000). Communication in Nursing. 4th Edition. St. Luis: Mosby.
2. Clark, A (2001). The Sociology of Healthcare. Harlow: Prentice Hall.
3. Duxbury, J (2000). Difficult Patients. Oxford: Butterworth-Heinemann.
4. Ellis, RB, Gates, B, Kenworthy (2003). Interpersonal Communication in Nursing. 2nd Edition. Edinburgh: Churchill&Livingstone.
5. Ellis, RJ, Hartley, CL (2004). Nursing in Today's World. Trends, Issues &Management. 8th Edition. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
6. Ellis, RJ, Hartley, CL (2005). Managing and Coordinating Nursing Care. 4th Edition. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
7. Rungapadiachy, DM (2003). Medosebna komunikacija v zdravstvu. Ljubljana: Educy.
8. Sundein SJ, Stuart, GW, Rankin, EAD, Cohen, SA (1998). Nurse-Client Interaction. Implementing the Nursing Process. 6th Edition. Mosby Year Book. St.Luis: Mosby.
9. Ule, M (2003). Spregledana razmerja. Maribor: Aristelj.
10. Ule, M (2002). Psihologija komunikacije,Aristej,Maribor.

Cilji:

Cilji in vsebina predmeta, ki zajemajo teoretsko konceptualizacijo socioškega in zdravstveno-negovalnega razumevanja komunikacije s starostniki, v svoji zastaviti izhajajo iz kombinacije socioške sistematike in problemskega pristopa ter prilaganja splošnih zdravstvenih in negovalnih ter socioških sklopov povezanih disciplin tako, da:

- študent doume vlogo in dinamiko družbenih in socio-ekonomskih in družbenih sprememb, ki imanentno vplivajo na kvaliteto življenja starostnikov v postmoderni družbi ter vzpostavljanje razmerja v komunikaciji na ravni družba, družina, institucije, ki skrbijo za starostnika ter starostnikom, nastanek in razvoj ustrezne in specifične komunikacije s

Objectives:

This course is a sociological exploration of the aging process with focus on communication between elderly and the rest of the society. It focuses on nursing issues. It examines perspectives and social impacts of aging, including differences in culture, race, gender, and social class. By the end of the course, students will

- Be aware of the dynamic relationships between social forces and the individual life course (e.g., demographic changes, cohort succession, period effects); Be able to distinguish between universal and culture specific aspects of aging; Be aware of underlying cultural norms and values that shape the experience of gender and aging;

starostniki, ki sega od sociooloških znanj do pridobivanja za starostnika želenih informacij, ki segajo od občih sociooloških do specifičnih zdravstvenih kategorij(npr, družba in starostniki, institucije za oskrbo starostnikov, izobraževanje v tretjem oz.četrtjem življenjskem obdobju, vrste in načini komuniciranja, vloga družine starostnika, akulturacija, integracija idr.) do posebnih sociooloških in medicinskih ter zdravstvenih disciplin (sociologija zdravja in bolezni, sociologija zdr. nege. Socialna gerontologija, sociologija vzgoje starostnikov, sociologija potrošnje idr.), kar omogoča pridobivanje reflektiranega razmerja starostnika, institucij za njih oskrbo, družine in drugih do socialnega in do mesta starostnika v njem; • študent doume vlogo in pomen družbene pogojenosti staranja, modernizacije staranja in družbene pogojenosti starostnikov v izgradnji lastne identitete in njeni vpletene v deskriptivno, normativno in pravno komponento sodobnega razumevanja oskrbe in komunikacije s starostniki v postmoderni družbi, ko so tako starostnikova družina, zdravstveni in negovalni team, katerih sodelovanje temelji na afektivnih odnosih, v sicer različnih organizacijskih (in drugih) oblikah v procesih komunikacije in v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij nenadomestljivi za starostnika in dejavnike socialnega okolja, v katerem le-ta živi.	Have a working knowledge of the development and nature of income security programs and health care policy. • Become more sensitive towards issues and concerns of older people; Understand that aging is a life-long process - it does not start at 65; Be able to reflect on and construct an old age worthy of "our future selves." A deeper understanding of aging requires, however, that we move beyond our individual experiences and broaden our view to understand how processes from the level of the individual cell to overall society influence us, and in turn are influenced by us as we progress through life. During this semester, we will examine various factors that affect aging in our society.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študent se usposobi za prepoznavanje struktturnih sprememb in potreb starostnika v komunikacijskih procesih v postmodernosti, ki se odražajo na spremenjenih odnosih do starostnika in njega do ostalih starostnih kohort ter na statusu starsostnika in njegovi vlogi v postmoderni družbi, vrednotenju ustrezne in potrebne komunikacije in interakcije z njim ter za optimalno prepoznavanje in sodelovanje v njegovem življenju;

Študent se usposobi za prepoznavanje globoko socialno strukturiranih in konstruiranih značilnosti staranja, značilnosti tega življenjskega poteka in obdobja, delovanje družine starostnika, zdravstvenega in negovalnega teama v sodobni postmoderni družbi.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- sposobnosti samostojne in avtonomne komunikacije s starostniki;
- prepoznavanje procesa staranja v širšem, družbeno-kulturnem kontekstu;
- pripravljenost na pomoč starostnikom.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The student acquires abilities for recognition of structural changes in aging in post-modern society, reflecting the changed role and meaning of perception of the elderly in society that is aging, valuation of partner life, in the transfer of social and cultural capital via various interaction processes.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to communicate with elderly
- ability to recognize traits of aging and of family life of the aged
- readiness to assist the elderly, when dysfunction, illness, violence, aggression comes about in his family

Metode poučevanja in učenja:

Metode zajemajo predavanja(PR) in seminarske vaje(SV), na katerih se študent usposobi za ustrezen komuniciranje s starostniki in njegovo družino ter institucijami, ki skrbijo zanj. Študent izdela seminarsko nalogu, ki jo aktivno predstavi v seminarski skupini; konzultacije po potrebi, terensko delo (npr. obisk bolnišnice, doma za upokojence in starostnike, univerze za tretje življenjsko obdobje idr.); obisk predavanj strokovnjakov, prieditev idr.

Navedene oblike in metode dela bodo zajemale tako frontalno obliko predavanj kot tudi delo v skupini, kar bo vzpodbudi problemski pristop študenta v reševanju načrtovanih in specifičnih problemov na področju dela in komuniciranja s starostniki.

Learning and teaching methods:

Lectures and seminar exercises.

The student drafts a seminar paper, which is condition for taking an exam; consultations and field work; guest lectures.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
• Seminarska naloga • Ustna predstavitev seminarske naloge • Pisni izpit	25 20 55	• Seminar paper • Oral presentation • Written exam

1.34. OBLAČILNA KULTURA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Oblačilna kultura - govorica obleke
Subject Title:	Culture and clothing – the language of appearance

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	30				90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Maja G. Golija, višja znanstvena sodelavka

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski / Slovene Slovenski / Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Jih ni.

Prerequisites:

.None.

Vsebina:

Študentke in študenti se bodo seznanili s pojmom oblačilna kultura, ki zaobjema teoretične zasnove raziskovanje te kulturne prvine in njeno empirično izpeljavo. Spoznali bodo temeljno domačo in primerjalno tujo literaturo o tej tematiki, seznanili se bodo z metodološkimi izhodišči raziskovanja oblačilne kulture in oblačilnega videza. Pri predmetu bodo obravnavali glavne značilnosti oblačilne kulture na Slovenskem in v Evropi, izdelavo in oblikovanje oblačil na Slovenskem in s tem povezane domače obrti, vprašanje oblačenja in posameznikove identitete, komunikacijske tokove v stilu in temeljno izrazoslovje: noša, oblačilen videz, oblačilna kultura, narodna noša, moda, kulturni vzorci, stil, identiteta, komunikacija, kič.

Content (Syllabus outline):

The subject of clothing culture which contains theoretical basics, research and empirical data, will be introduced to the students. They will gain knowledge about domestic and foreign literature on this topic and methodological origins of research. The subject will introduce the basic characteristics of clothing culture in Slovenia and Europe, production and design of clothing in Slovenia, home craft of clothing, questions of clothing and individual identity, communication connected with style and basic terminology: costume, clothing outfit, clothing culture, national costume, fashion, patterns of culture, style, identity, communication, trumpery.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Malcolm, Barnard (2005): Moda kot sporazumevanje. Ljubljana.
2. Barthes, Roland (1990): The Fashion System. Berkeley and Los Angeles.
3. Žagar, Janja (1991): Tekstil, V: Gradovi minevajo, fabrike nastajajo. Industrijsko oblikovanje v 19. stoletju na Slovenskem. Ljubljana.
4. Baš, Angelos (1986): Oblačilna kultura v Prešernovem času. Ljubljana.
5. Makarovič, Marija (1971): Slovenska kmečka noša v 19. in 20. stoletju. Ljubljana.
6. Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji:

Cilj predmeta je študentovo poznavanje temeljnih pojmov, pojavov in razvoja oblačilne kulture v Evropi in na Slovenskem. Študentke in študente želi usposobiti za razumevanje družbene vloge oblačilnega videza in kritično vrednotenje pojavov s področja oblačilna kulture.

Objectives:

The main goal of the subject is to introduce basic concepts, phenomena and development of clothing culture in Slovenia and Europe to the students. Students will gain the ability to understand social role of clothing outfit and critical evaluation of phenomena in the field of clothing culture.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- razume kronološko in razvojno kontinuiteto v oblačilni kulturi
- razume odnos: človek, obleka, družba
- razume temeljne pojme kulture oblačenja: noša, moda, stil, oblačilna kultura

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zna analizirati, razumeti in kritično vrednotiti problematiko oblačilne kulture

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- of chronology and developmental continuity in clothing culture
- understanding of relation: individual, clothes, society
- understanding of basic idea of clothing culture: costume, fashion, style, clothing culture.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students are able to analyse, understand and critically evaluate problematics of clothing culture.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah
- Samostojno delo študentov

Metode dela:

- Razlaga
- Razgovor/diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera

Learning and teaching methods:

- Frontal
- Work in small groups
- Individual work

Working methods

- Explanation
- Discussion/debate
- Work on the text
- Case study

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

Delež (v %) /
Weight (in %)

• ustni izpit	70
• izdelava seminarске naloge, predstavitev naloge in aktivna udelezba pri seminarjem delu	30

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- oral exam
- seminar work, presentation and active participation on seminar

1.35. OD PREDMETOV DO SIMBOLOV

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NACRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Od predmetov do simbolov - Poglavlja iz materialne kulture
Subject Title:	From objects to symbols – Lectures from Material Culture

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	30				90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Maja G. Golija, višja znanstvena sodelavka

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Slovenski/Slovene

Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Jih ni.

None.

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Pri predmetu se bodo študentke in študenti seznanili z osnovnimi značilnostmi materialne kulture Slovencev in drugih evropskih narodov od konca 18. stoletja do danes. Spoznali bodo temeljno domačo in primerjalno tujo literaturo o tej tematiki, seznanili se bodo z metodološkimi izhodišči raziskovanja materialne kulture – predvsem z zgodovinsko in regionalno sistematiko. Seznanjeni bodo z najpomembnejši vidiki raziskovanja oz. analize objektov: izvor, nastanek in razvoj objekta, razširitev, sprejemanje in prilagajanje le-tega, njegovo prenašanje in nadaljnje razvijanje. Obravnavali bodo pomen predmeta v življenju posameznika in skupnosti, predmet kot indikator splošne zgodovinske, družbene in simbolne razsežnosti kulture. Obravnavali bodo etnološka prizadevanja za raziskovanje tako imenovanih biografskih predmetov. Materialna kultura bo obravnavana kot indikator širšega gospodarskega, družbenega in kulturnega dogajanja v evropskem prostoru, ali kot je zapisal nemški etnolog Helge Gerndt, služila bo za razumevanje socialno-ekonomskega in socialno-kulturnega razvoja družbe.

The subject of material culture of Slovenians and other European nations with basic characteristics from the end of 18. cent until today will be introduced to the students. They will gain knowledge about domestic and foreign literature on this topic and methodological origins of research of material culture and historical and regional thematic. The subject will introduce the basics of research and analysis of objects: source, arise and development of objects, spreading, adaptation, transmission and further development. The subject will discuss the importance of the object in the life of an individual and the group, object as an indicator of general, social and symbolic dimension of culture. Ethnological aspirations will be discussed to compare research of biographic objects. Material culture will be discussed as a indicator of economic, social and cultural events in European space, in words of german ethnologist Helga Gerndt it will serve for understanding of socio-economic and socio-cultural development of society.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Bausinger, Herman, Köstlin, Konrad (Hrsg.) (1981): Umgang mit Sachen. Zur Kulturgeschichte des Dinngebrauches, Regensburg.
2. Braudel, Fernand (1988): Strukture vsakdanjega življenja: mogoče in nemogoče. Materialna civilizacija, ekonomija in kapitalizem, XV. - XVIII. stoletje. Ljubljana.
3. Dibie, Pascal (1999): Etnologija spalnice. Ljubljana.
4. Gronow, Jukk (1997): The Sociology of Taste. London.
5. Keršič, Irena (1991) Oris stanovanjske kulture slovenskega kmečkega prebivalstva v 19. stoletju. Slovenski etnograf 33-34 (1988-1990): 329-389.
6. Schippers, Thomas (2002): Od predmetov do simbolov. Spreminjajoče se perspektive pri proučevanju materialne kulture v Evropi. Etnolog 12 (63): 125-136.
7. Smerdel, Inja (1991): Prelomna in druga bistvena gospodarska dogajanja v zgodovini agrarnih panog v 19. stoletju na Slovenskem. Slovenski etnograf 33-34(1988-1990): 25-61.
8. Štuhec, Marko (1995): Rdeča postelja, ščurki in solze vdove Prešeren. Ljubljana.
9. Slovenski etnološki leksikon (ur. A. Baš idr.) (2004):Ljubljana. Mladinska knjiga.

Cilji:

Cilj predmeta je študentovo poznavanje temeljnih pojmov in pojavov materialne kulture evropskega prebivalstva od 18. stoletja do danes. Študentke in študente želi usposobiti za razumevanje vloge predmeta v življenju posameznika in skupnosti ter za razumevanje predmeta kot indikatorja splošne zgodovinske, družbene in simbolne razsežnosti kulture.

Objectives:

The main goal of the subject is for students to gain understanding of basic terms and phenomena in material culture of European people from 18. cent. until today. Students will gain the understanding the role of an object in the lives of an individual and the group and understand object as an indicator of general historical, social and symbolic dimension of the culture.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Predmet daje študentkam in študentom širše znanje o materialni civilizaciji evropskega človeka in o kulturni zgodovini uporabe predmetov v njegovem življenju. Seznani ga s temeljnimi pojmi iz

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The subject enables broad knowledge about materialistic civilization of European man and cultural history of using of objects in his life. The students will gain knowledge about basic terms from material

materialne kulture in mu omogoči boljše razumevanje tega področja življenja in kulture v Evropi. Zato je pomembno dopolnilo družboslovnih in humanističnih študijskih vsebin.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- zna analizirati, razumeti in kritično vrednotiti pojave materialne kulture v preteklosti in sodobnosti
- zna predmete in pojave materialne kulture zgodovinsko in regionalno razvrščati

culture which will enable better understanding of present field of life and culture in Europe. Therefore the subject presents an important addition to social and humanistic sciences.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to analize, understand and evaluate phenomena in material culture in past and the present,
- ability to arrange objects and phenomena historically and regionally

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah
- Samostojno delo študentov

Metode dela:

- Razlaga
- Razgovor/diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera

Learning and teaching methods:

- Frontal
- Work in small groups
- Individual work

Working methods

- Explanation
- Discussion/debate
- Work on the text
- Case study

Delež (v %) /
Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

- ustni izpit
- izdelava seminarske naloge, predstavitev naloge in aktivna udelezba pri seminarjem delu

70
30

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- oral exam
- seminar work, presentation and active participation on seminar

1.36. UVOD V KULTURNO ANTROPOLOGIJO

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Uvod v kulturno antropologijo
Subject Title:	Introduction to Cultural Anthropology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. Vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30				120	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. prof. dr. Vesna V. Godina

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lecture:
slovenski / Slovene
Vaje / Tutorial:
slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

1. Opredelitev kulturne antropologije kot discipline in njenega predmeta.
2. Pregled zgodovine kulturne antropologije (od kulturnega evolucionizma do sodobnih smeri).
3. Antropološko razumevanje kulture (pregled definicij; temeljne značilnosti antropološkega razumevanja kulture; problem medkulturnih univerzalij)
4. Kulturno antropološko razumevanje odnosa kultura-osebnost (kulturna določenost osebnosti; Sapir-Whorfova hipoteza; razvoj osebnosti v medkulturni perspektivi).
5. Kulturno antropološko razumevanje izbranih značilnosti sodobnih zahodnih kultur.

Content (Syllabus outline):

1. Definition of cultural anthropology and its subject.
2. Overview of the history of cultural anthropology (from cultural evolutionism to modern directions)
3. Anthropological understanding of culture (overview of definitions; basic characteristics of anthropological understanding of intercultural universalities)
4. Cultural anthropological understanding of relation culture – personality (cultural determination of personality; Saphir-Worf hypothesis; development of personality in cross cultural perspective).
5. Cultural anthropological understanding of selected characteristics of modern western cultures.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Bates D.G, Fratkin E.M. (2003): Cultural Anthropology New York, etc: A and B.
  2. Eriksen, T.H. (2001): Small Places, Large Issues. London: Pluto Press.
  3. Godina, V. V. (v pripravi): Študijsko gradivo za predmet Uvod v kulturno antropologijo.
  4. Erlich V. (1966) Porodica u transformaciji. Zagreb: Naprijed.
- Dodatahna 2 vira bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji:

Cilj predmeta je seznaniti študente s kulturno antropološkim razumevanjem kulture in odnosa med posameznikom in družbo. V ospredju bo predstavitev značilnosti kulturno antropološkega razumevanja kulture. Posebna pozornost bo posvečena tudi problemu kulturne določenosti posameznikove osebnosti in procesom, skozi katere se ta določenost izoblikuje.

Objectives:

The main goal of the subject is to introduce cultural anthropological understanding of relation between individual and culture to the students. The main focus will be on introduction to characteristics of anthropological understanding of culture. Special attention will be given to the problem of cultural determination of individual personality in processes that shape it.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti si bodo pridobili:

- poznavanje in razumevanje kulturno antropološkega razumevanja kulture, družbo in posameznikom;
- poznavanje in razumevanje kulturno antropološkega razumevanja odnosa med kulturo in posameznikom;
- znanje o kulturni določenosti razvoja posameznikove osebnosti kot celote in njenih izbranih vidikov;
- zmožnost kritičnega mišljenja in razumevanja, posebej ko gre za preseganje evropocentričnega razumevanja fenomena kulture in odnosa med kulturo in posameznikom;
- sposobnost učinkovitega ustnega in pisnega komuniciranja;
- odprtost in posluh za druge kulture in raznolikost kultur.

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

- zmožnost primerjalnega razumevanja razvoja posameznikove osebnosti v različnih kulturah;
- preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju kulture;
- preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju odnosa med kulturo in posameznikom;
- preseganje evropocentričnega pristopa v razumevanju posameznikove osebnosti in njenega razvoja;
- razumevanje določenosti posameznika s strani kulture in inkulturacijskega procesa;

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- of basic characteristics of cultural anthropological understanding of culture, society and individual;
- of basic characteristics of cultural anthropological understanding relation culture and individual;
- of determination of development individual personality as entity and its selected aspects
- ability for critical thinking - students will develop ability to overcome eurocentric understanding of relation culture-individual;
- ability for efficient oral expression and writing;
- openness for other cultures and diversity of cultures.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability for comparative understanding of individual personality development in different cultures;
- overcoming eurocentric approach in understanding culture;
- overcoming eurocentric approach in understanding relation culture-individual;
- overcoming eurocentric approach in understanding differences in individual personality and its development;
- understanding of determination of an individual from culture and intercultural process;

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

- Frontalna oblika poučevanja - Delo v manjših skupinah - Samostojno delo študentov Metode dela: - Razлага - Razgovor/diskusija/debata - Delo z besedilom - Proučevanje primerov	- frontal - work in small groups - individual work Work methods - explanation - discussion, debate - working with text - case study

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) - Aktivna udeležba na predavanjih in seminarjih - naloge, povezane s predelavo tekstov za predavanja; - pisni izpit.	10 30 60	Type (examination, oral, coursework, project): - active participation in the seminar - duties connected with texts for lectures; - written exam

1.37. PRIMERJALNA EVROPSKA ETNOLOGIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Primerjalna evropska etnologija
Subject Title:	Comparative european ethnology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	30				90	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Doc. dr. Maja G. Golija

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni..

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Pri predmetu primerjalna evropska etnologija se bodo študentke in študenti seznanili s predmetom evropske etnologije in sistematiko etnoloških področij. Obravnavali bodo temeljne evropske raziskave materialne, socialne in duhovne kulture in se seznanili z najpomembnejšo evropsko etnološko literaturo in znanstvenim tiskom. Študentke in študenti bodo spoznali tudi glavne etnološke pojme in strokovno izrazoslovje. Obravnavali bodo metode etnološkega raziskovanja, pomen arhivskih, pisnih in slikovnih virov za sodobno evropsko etnologijo.

Content (Syllabus outline):

The subject will introduce the subject of European ethnology and sistematics of ethnological field to the students. Basics of european researches of material, social and spiritual culture along with the most important literature will be introduced to the students. Students will gain knowledge about the main ethnological ideas and terminology, methods of ethnological research, the importance of archive, written and pictural sources in modern european ethnology.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Brednich, Rolf W. (ur.) (2001), Grundriss der Volkskunde: Einführung in der Forschungsfelder der Europäischer Ethnologie. Berlin.
2. Gerndt, Helge (1997), Studienskript Volkskunde. München.
3. Lehmann, Albrecht (2001), Methoden der Volkskunde. Positionen, Arbeitsweisen der Europäischen Ethnologie. Reimer.
4. Slavec Gradišnik, Ingrid (2000), Etnologija na Slovenskem. Ljubljana.
5. Erlich, Vera (1966), Porodica u transformaciji, Zagreb: Naprijed.

Dodatno literaturo bo nosilka določala sprotno v vsakoletnem učnem programu.

Cilji:

Cilj predmeta je seznaniti študente s primerjalno evropsko etnologijo. V ospredju bo predstavitev etnološke sistematike evropske etnologije in njenih sodobnih raziskav. Posebna pozornost bo posvečena raziskavam materialne kulture in urbanim študijam.

Objectives:

The main goal of the subject is to introduce comparative european ethnology to the students. The main focus will be on presentation of ethnological systematics of european ethnology and its modern research, research of material culture and urban studies.

Predvideni študijski rezultati:

Študenti si bodo pridobili:

- poznvanje in razumevanje področja evropske etnologije in njeno sistematiko
- znanje temeljnih pojmov evropske etnologije
- znanje o glavnih virih in literaturi za evropsko etnologijo

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

- zmožnost primerjalnega razumevanja kulture posameznih evropskih narodov
- razumevanje povezanosti posameznika, družbe in kulture;
- razumevanje prostorskih, zgodovinskih in družbenih dejavnikov pri oblikovanju kulture

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- of the field of european ethnology and its systematics;
- of basic concepts in european ethnology
- of major sources and literature in european ethnology

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability for comparative understanding of culture of individual european nations
- understanding of connection of individual, society and culture
- understanding os spacial, historical and social factors in shaping the culture

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna oblika poučevanja
- Delo v manjših skupinah
- Samostojno delo študentov

Metode dela:

- Razлага
- Razgovor/diskusija/debata
- Delo z besedilom
- Proučevanje primera

Learning and teaching methods:

- Frontal
- Work in small groups
- Individual work

Working methods

- Explanation
- Discussion/debate
- Work on the text
- Case study

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

- seminarne naloge
- pisni izpit

Delež (v %) /
Weight (in %)

30
70

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- seminar work
- written exam

1.38. SOCIOLOGIJA VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija vzgoje in izobraževanja
Subject Title:	Sociology of Education

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology		3	5

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	15				75	5

Nosilec predmeta / Lecturer: red.prof.dr.Jana Bezenšek

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture:	Slovenščina Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenščina Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

None.

Vsebina:

- Predmet, mesto in različni teoretično-metodološki pristopi Sociologije vzgoje v sklopu socioloških in drugih znanstvenih disciplin; teoretski pristopi, razvoj sociologije vzgoje in izobraževanja; metode in tehnike raziskovanja sociologije vzgoje in izobraževanja.
- Družbena pogojenost različnih razumevanj vzgoje in izobraževanja.
- Družbeni razvoj in pomen izobraževanja in vzgoje.
- Sistemi vzgoje in izobraževanja in družbena struktura; primerjalni vidik.
- Socialna struktura družbe in izobraževalne politike.
- Vzgoja in izobraževanje, družba,

Prerequisites:

The subject refers to theoretical conceptualization of the sociological comprehension with methodologies, methods and research techniques, considering contemporary approaches in social history of Sociology of education, -Subject, position and various theoretical approaches in Sociology of Education, within sociological and other scientific disciplines; methods and techniques in research in Sociology of Education. Social argumentation in understanding upbringing and education. -The impact of certain social factors upon the development of the discipline. - Educational system and social structure; - Social structure and educational policies;

država. - Izobraževanje kot zasebno ali javno dobro. - Vloga izobraževanja v procesu družbene gibljivosti. - Izobraževanje, socialni kapital, kulturni kapital. - Izobraževanje, družbena deprivacija, socialna izključenost. - Sistem vzgoje in izobraževanja; primerjalni vidik. - Socializacijski procesi in vzgoja in izobraževanje, soc.determinante, agensi, vpliv na izobrazbeno stratifikacijo, profesionalizacijo in strukturo. - Socialna diferenciacija in izobraževanje in vzgoja; šola kot socialni sistem; osip, institucionalna diferenciacija šol in podsistemov izobraževanja. - Sodobni trendi v izobraževalnih politikah. - Vloga šole v družbi, nova identiteta šole; šola kot podjetje; šola kot dejavniki družbene reprodukcije. - Učitelj in šola; sociološki vidiki profesionalizacije; učitelj kot posebna družbena skupina; različni tipi in vloge učitelja; učitelj in družbena neenakost; družbena moč učitelja; pomen učiteljevega znanja in veščin ter (zmožnosti) transfera; učitelj v primežu družbenih sprememb. - Učitelj in učenec; metode in tehnike za (optimalno)sodelovanje. - Znanje in šolsko znanje – prenos znanja; teoretična izhodišča, opredelitev, vrste, vloga in načini prenosa. - Šolski kurikul; strategije in tehnike načrtovanja; organizacija kurikula za 21.stoletje. - Množično šolanje in izobraževanje. - Šolski predmet – akademska disciplina. - Post-moderne družine in vzgoja in izobraževanje; trendi razvoja; značilnosti pluralnih oblik družin in družinskega življenja; dezorganizacijski in socialno patološki pojavi družinskega življenja. - Pomen optimalnega sodelovanja učitelji z učenci, starši, družino in širšim družbenim okoljem. - Vloga učitelja kot dejavnika družbene	- Education, society, State. Education as private or public good. - Education's in processes of social mobility. - Education, social capital, cultural capital. - Education, social deprivation, social exclusion. - Educational systems; comparative approach. - Socialisation, upbringing and education, social determinants, their influences upon educational, stratification and professional structure. - Social differentiation and education and upbringing; school as social system; drop out, school failure; institutional difference of schools and subsystems of education: - Contemporary trends in educational policies. - The role of school in the society; new school's identity; school as enterprise; school as a factor of social reproduction. - Teacher and school; teachers as special social group; different teachers types and teachers roles; teacher and social inequality; teacher's social power, the importance of teacher's knowledge and his/her ability of transfer, teacher and social changes. - Teacher and pupil; methods and techniques for (optimal) cooperation. - Knowledge and school learning – knowledge transfer, theoretical approaches, types, roles and ways of transfers. - School curricula; strategies and techniques of planning; organisation of curriculum for 21st century. - School subject – academic discipline. - Post-modern families, education, developmental trends, plurality of families in contemporary social structures, pathologic appearances in family life; - The importance of optimal cooperation between teachers, pupils, parents, families and wider social environment; - Teacher's role in social mobility; - Some aspects of valuation of teacher's work in the field of education and upbringing;

mobilnosti.

- Nekateri družbeni vidiki vrednotenja učiteljevega dela in področja izobraževanja in vzgoje.
- Vloga sredstev informiranja za vzgojo in izobraževanje.
- Pomen vseživljenjskega izobraževanja.

- Mass media's role in and for education;
- The importance of lifelong education.

Temeljni študijski viri / Tex

- 1.Apple,M.: Official knowledge:Democratic knowledge in a conservative age.Routledge, New York, 2000.
  - 2.Bezenšek,J.;Barle Lakota,A.: Poglavlja iz sociologije vzgoje in izobraževanja: pregled sodobnih socioloških študij, perspektiv in konceptov, Fakulteta za management, Koper, 2006.
  - 3.Ball,S.: Class strategies and the education market: The middle classes and social advantage, Routledge Falmer, London, 2003.
  - 4.Haralambos,M.;Holborn,M.: Sociologija. Teme in pogledi, DZS. Ljubljana, 1999(izbrana poglavja).
  - 5.Youngs,B.B.:Spodbujanje vzgojiteljeve in učiteljeve samopodobe.Priročnik za vzgojitelje in učitelje v vrtecih, osnovnih in srednjih šolah,Ljubljana,2000.
  6. Standerson,C.:The Seduction of Children; Jessica Kingsley Publisher, London, 2004.
  - 7.Ule,M.;Kuhar,M.:Mladi, družina, starševstvo:spremembe življenjskih potekov v pozni moderni, FDV, Ljubljana,2003.
- Aktualni teksti v znanstveni in strokovni (domači in tudi) periodiki, na katere bo sproti opozarjala nosilka in izvajalka predmeta.

Objectives:

Cilji:

Cilji in vsebina predmeta, ki zajemajo teoretsko konceptualizacijo sociološkega razumevanja vzgoje in izobraževanja, v svoji zastaviti zahtevajo kombinacijo sociološke sistematike in problemskega pristopa ter prilagajanje splošnih in specifičnih socioloških tematskih sklopov pedagoških disciplin (sociološke in »vzgojne« ter »izobraževalne »imaginacije) tako, da:

- študent doume vlogo in dinamiko družbenih in sociokulturnih sprememb in njih posledice na

vzpostavljanje institucij družbenega; razmerje med državo, družbo, družino, skupino in posameznikom, nastanek in razvoj ter tako

Goals, aims and the contents, which include theoretical conceptualisation of sociological comprehension of education, demand for combination of sociological systematic and problem approach and adaptation of global and specific themes of pedagogical disciplines (sociological and »upbringing« and »educational« imagination) as the student:

- **understands the role and dynamics of social and socio-cultural changes and their consequences on social institutions,**
- **the relation between state, society, family, social group and the individual, arise and development of knowledge and the possibilities and**

omogoča pridobivanje informacij in znanja, ki sega od občih socioloških kategorij (npr. družba in socialnost, institucije vdružbljanja, vrste in načini socializacijskih procesov, kultura in akulturacija ter integracija idr.) do posebnih socioloških disciplin (sociologija družine, sociologija dela, sociologija profesije, sociologija mladine, sociologija otroka, ekonomika vzgoje in izobraževanja, sociologija zdravja idr.), kar omogoča pridobivanje reflektiranega razmerja in znanja posameznika do socialnega in do svojega lastnega mesta v njem;

- študent doume pomen družbene pogojenosti posameznikove izgradnje lastne identite in njeni vpetost v deskriptivno in normativno komponento sodobnega razumevanja vzgoje in izobraževanja v postmoderni družbi, ko so tako šola, učenec, družina, starši in učitelj, katerih so delovanje temelji na afektivnih odnosih, v sicer različnih organizacijskih (in drugih) oblikah v procesih socializacije in v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij, nenadomestljivi za učenca, učitelja, šolsko življenje, in druge (sicer) različne dejavnike socialnega okolja, v katerem živijo in delajo.

opportunities of getting information and knowledge, which arise from global sociological categories (society, social, social institutions, socialisation, culture processes) up to special sociological disciplines (sociology of family, sociology of work, sociology of profession, sociology of youth, economics of education, sociology of health etc.), which enables to understand and develop the reflective relation and knowledge of the individual to social and his own position within it;

- the student becomes able to recognize the importance of social determination and the individual's role in development of his/her identity and her/his interlacing in descriptive and normative component of contemporary understandings of education in post-modern society, as school, pupils, family, parents and teachers, whose cooperation is grounded on affective relations, in different organisational (and others) forms of socialization and in transformation of social and cultural capital through different interactional processes, irreplaceable for the pupil, teacher, school life and others factors of social surrounding, environment and circumstances, in which they live and work.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

študentu omogoča, da se usposobi za prepoznavanje strukturnih sprememb v postmoderni družbi, ki se odražajo na

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

enables the student to be able to recognize structural changes in post-modern society, which reflex on changes in the field of education and

spremembi vzgojnih in izobraževalnih procesov in (tudi) poklicni podobi učitelja ter na statusu in vlogi učenca in razumevanju obeh; vrednotenju pomena pridobljenega znanja, optimalnega prepoznavanja in sodelovanja med vsemi dejavniki, ki sodelujejo na področju vzgoje in izobraževanja ter življenja učenca in učitelja nasploh.

Študent se usposobi za prepoznavanje globoko socialno konstruiranih značilnosti procesov vzgoje in izobraževanja, značilnosti profesije, delovanje družin in vlogo učitelja, staršev in učencev.

the educational system and (also) on teacher's professional picture, pupil's position and role and in their understanding; in valuation of acquired knowledge, optimal recognition and cooperation between all involved subjects in the field of upbringing and education and pupil's and teachers' life.

Transferable/Key Skills and other attributes:
The student is trained to recognize the deep social constructed characteristics of educational processes and processes of upbringing and education, professional characteristics, family' functions and the role of the teacher, parents and the pupils.

Metode poučevanja in učenja:

Metode zajemajo predavanja(PR) in seminarje(SE). Študent izdela seminarško nalogo, ki je pogoj za pristop k izpitu;konzultacije, po potrebi terensko delo (npr.obisk razstav, pomembnih družbenih dogodkov, predavanj strokovnjakov, obiski šol, muzejev, knjižnic in drugih relevantnih institucij ipd.).

Learning and teaching methods:

Interactive learning will be used in this course. Class activities will vary, ranging from lectures and debates, to open discussions and group work. Students will be encouraged to ask questions, raise issues, use humour and otherwise contribute to academic life of the class. For the course to be an authentic learning experience the need to reflect seriously on the course content and to be prepared to share the ideas and feelings with the classmates is to be necessary.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Assessment:
Weight (in %)

Seminarska naloga.	25	Written paper.
Pisni izpit.	75	Written exam.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

- multimedija predavalnica z grafoskopom, power pointom,
- navedena in druga ustrezna strokovna in znanstvena literatura v knjižnici;
- ergonomsko ustrezno opremljena predavalnica.

Material conditions for subject realization

- multimedia class room, power point,
- declared corresponding professional and scientific literature in the library;
- ergonomic class room equipment.

1.39. UVOD V MLADINSKO DELO IN RAZISKOVANJE MLADINE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Uvod v mladinsko delo in raziskovanje mladine
Subject Title:	Introduction to youth work and research of youth

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30		30		30	90	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Marina Tavčar Kranjc

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

1. Mladi v kontekstu sociooloških modelov
• Kulturni obrazci odraščanja – socialno zgodovinske podobe in zgodovina mladosti   • Mladi v precepu odnosov med generacijami   • Diskurzi pri obravnavanju mladih   • Mladi v primežu sistema totalnih ustanov   • Kulturno – socialne potrebe (ideološki in drugi konteksti)   • Mladi v družbi tveganja: Reakcije mladih in točke tveganja   • Generacijske in stilne (kultne) skupine
2. Mladi v kontekstu psiholoških modelov
• Konstrukcija realnosti in odnosa do nje   • Identiteta, identifikacijski vzorci, teorija identifikacije   • Regulacija in zlorabljanje užitka   • Psihološke potrebe v ožjem pomenu   • Vrednote, moralni razvoj   • Mladi in naloge razvojenga obdobja (sistemska pogled)
3. Kulturni obrazci vsakdanjega življenja mladih
• Življenjski stili   • Preživljvanje prostega časa   • Kulturni obrazci konzumacije pri mladini   • Obstojecí kulturni obrazci zabave in rekreacije za mlade   • Družbena participacija mladih
4. Alternativa izobraževanju: učenje za življenje (veščine in izkušnje, ki jih mladi uporabljajo za življenje)
• Katalog splošnih znanj in socialnih spremnosti   • Koncept učenja za življenje   • Značilnosti načrtovanja življenjske in poklicne kariere   • Proses formalnega izobraževanja in dileme motiviranosti (za učenje in delo)
5. K psihopatologiji fenomenov kulture življenja mladih
• Prevladujoče nevroze   • Samomorilnost   • Zlorabe   • Kriminaliteta med mladimi   • Manj vzpodbudno domače okolje   • Zasvojenosti   • Marginalizacija mladih

1. Youth in the context of sociological models
• Cultural forms of growing up – social historical images and history of youth   • Youth in the cleft between relations of generations   • Discourse in handling youth   • Youth in the vice of system of total institutions   • Cultural – social needs (ideological and other contexts)   • Youth in the society of risk: reactions of youth and points of risk   • Generations and style (coult) groups
2. Youth in the context of psychology models
• Construction of reality and the relation towards it   • Identity, identity patterns, theory of identification   • Regulation and misuse of pleasure   • Psychological needs in strict sense of the term   • Evaluation, moral development   • Youth and assignments of developmental period (system view)
3. Patterns of culture in everyday life of the youth
• Life style   • Spending free time   • Patterns of culture of consumption of youth   • Existing patterns of entertainment and recreation of youth   • Social participation of youth
4. Alternative to education: learning for life (skills and experiences that are in use by the youth for life)
• Catalogue of knowledge and social skills   • Concept of learning for life   • Characteristics of planning of life and professional career   • Process of formal education and the dilemma of motivation (for learning and work)
5. Toward psychology phenomena of culture of life of youth
• prevailing neurosis   • Suicide   • Abuse   • Criminality among youth   • Less appropriate home environment   • Addiction   • marginalization of youth

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Mrgole Albert, Fištravec Andrej: Kompendij tekstov (v pripravi).
2. Smith Mark, *Developing Youth Work*, Milton Keynes: Open University Press, 1988.
3. Gillis, John R., *Mladina in zgodovina*, Šentilj: Aristej: 1999.
4. Johnston, L.; MacDonald, R.; Mason, P.; Ridley, L. and Webster, C. (2000), *Snakes and Ladders. Young people, transitions and social exclusion*, Bristol: The Policy Press.
5. <http://www.extension.umn.edu/distribution/youthdevelopment/DA6699.html>
6. <http://www.youthwork.com/ywpracgroup.html>

Literaturo za izdelavo seminarskih nalog bosta izbrala kandidat/ka in profesor v dogovoru.

Cilji:

Objectives:

Misliti in analizirati dogajanja na prizorišču aktualnih mladinskih kultur v kontekstu konkretnih izkušenj (doma in po svetu) s primerjavo naukov zgodovinskih zgledov. Poudarek na multidisciplinarni uporabi orodij, s katerimi so se študentke in študenti že seznanili v prvih letih študija sociologije – sociologije kulture. Omogočiti izkušnjo procesa vzpostavljanja znanstvene (strokovne) distance do dogajanj, v katere s(m)o večplastno vpeti in se z njimi identificira(m)jo: na ravni generacijske pripadnosti, na ravni identifikacij s stilnimi vzorci, na ravni sočasnosti dogajanja, na ravni nacionalne/lokalne pripadnosti, na ravni aktualne pripadnosti določenim mladinskim scenam s prepletom specifičnih kulturnih in ideoloških vzorcev ter dogajanj.

Thinking and analysing on the scene of actual youth cultures in the context of concrete experiences (at home and in the world) with comparison of historical examples. Main focus will be in multidisciplinary use of the tools that were introduced to the students during their first years of study of sociology – sociology of culture. To enable the experience of establishing professional distance toward events into which we are involved: on the basis of generational affiliation, on the basis of identification style patterns, contemporaneity of events, on the basis of national/local determination of appurtenance, on the basis of actual appurtenance to a certain youth scene with specific common culture and ideological patterns and events.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Poznavanje splošnega konteksta mladosti, kakor ga prikazujejo sodobne študije mladine in mladosti, z aplikacijo vpogleda v druge humanistične epistemološke kontekste (iz avtorjeve raziskovalne zgodovine) in tudi druge primerjalne vidike: osebne, individualne biografije in v njih zajete preplete določenega časa in prostora.
- Spoznavanje biografij mladih, z analizo temeljnih kategorij, ki odločilno pojasnjujejo vedenje mladih in možnosti za njihovo družbeno participacijo.
- Predmet na podlagi avtorjeve aktivistične angažiranosti in vpetosti v praktične izkušnje na področju dela z različnimi skupinami mladih, študentom omogoča izkušnjo refleksije aktualnosti, ki jih obdaja in katere del so. S tem jim ura pogled na aktualna dogajanja v družbi na način uporabe strokovnih in humanistično utemeljenih argumentacij, hkrati pa vzpodbuja aktiven in angažiran odnos do okolja, v katerem živijo in delujejo.

Prenosljiva znanja:

Aplikativne veščine za analizo in organizacijo dela s skupinami, projektno delo, veščine organizacije neformalnega kulturnega dogajanja, sposobnost kritične in angažirane teoretske refleksije sodobnega mladinskega kulturnega dogajanja.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- general context of youth as presented by studies of youth and youthfulness with application of insight in different humanistic epistemological contexts (from authors research history) and also different comparative views: individual, individual biographical and contained events of specific time and space,
- biographies of youth with analysis of basic categories that explain certain behaviour of youth and possibility for their social participation,
- on the basis of authors activist engagement and practical experiences in the field of youth work the opportunity to reflect of actual situation. In this way they exercise their view on actual events in the society in the way of professional and humanistic argumentation and encourages them to active attitude toward environment that they live in.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Applicative skills for analysis and organization of work with groups, project work, skills of organization of non-formal cultural event, ability of critique and engaged theoretical reflection of modern youth cultural happening.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

• Demonstracija in analiza konkretnih dogajanj mladinske scene; • Analiza video in druge dokumentacije; • Predavanja; • Individualne in skupinske diskusije; • Refleksija lastnih izkušenj; • - Študije primerov.	• demonstration and analysis of concrete events on youth scene; • analysis of video and other documentation • lectures • individual and group discussions • reflection of ones individual experiences • case study

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Izvedba projekta • Esej • Demonstracija izbranih primerov • Ustni Izpit	20 30 20 30	Type (examination, oral, coursework, project): • Izvedba projekta • Essay • Demonstration of selected cases • Oral Exam

1.40. SKUPINSKA DINAMIKA IN KOMUNICIRANJE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Skupinska dinamik in komuniciranje
Subject Title:	Group dynamics and communication

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		15	15		90	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Doc. dr. Metka Kuhar

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture:	Slovenščina/Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenščina/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

studij

None

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Komunikacijske veščine v teoriji in praksi:

Ključne komunikacijske veščine. Komunikacijski konteksti. Trendi v proučevanju medosebnega komuniciranja. Sebstvo in komuniciranje.

Verbalno in neverbalno komuniciranje: Vloga jezika. Telesna komunikacija.

Prepričevanje in vplivanje: Prepričevanje, vplivanje, motiviranje. Moč in dominantnost. Vodenje skupine.

Socialne interakcije: Teorije interakcijskega ravnotežja. Upravljanje z vtisi in samopodobami v socialni interakciji.

Medosebni odnosi: Značilnosti prijateljstva, romantičnih odnosov in odnosov starši-otroci.

Psihološki procesi v skupini: Oblikovanje skupin. Odločanje. Delitev vlog. Konflikti. Reševanje konfliktov. Kohezivnost skupine.

Medskupinski odnosi: Socialna kategorizacija. Socialna identifikacija. Medskupinska diskriminacija.

Podporno komuniciranje: Empatija. Zaupanje.

Medkulturno komuniciranje: Kulturne razlike in komunikacijske procesi. Spolne razlike v komuniciranju.

Posredovano komuniciranje: Računalniško posredovano komuniciranje. Mobilna telefonija in komuniciranje.

Communication skills in theory and praxis: Key communication skills. Trends in interpersonal communication research. Self and communication.

Verbal and nonverbal communication: The role of language. Body communication.

Persuasion and influence: Persuasion, influence and motivation. Power and dominance. Group leadership.

Social interactions: Theories of interaction balance. Impression and image management in social interaction.

Interpersonal relationships: Friendships. Romantic relationships. Parents-children relationships.

Group psychological processes: Group formation. Decision-making. Role sharing. Conflicts. Conflict solution. Group cohesiveness.

Interpersonal relationships: Social categorization. Social identification. Intergroup discrimination.

Supportive communication: Empathy. Trust.

Intercultural communication: Cultural differences and communication processes. Gender differences in communication.

Mediated communication: computer mediated communication. Mobile telephony and communication.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Hogg, M. A. (1992): *The Social Psychology of Group Cohesiveness*. New York, London: Harvester.
2. Trenholm S.; Jensen A. (2000) *Interpersonal Communication*. Belmont, London: Wadsworth Pbl.Co.
3. Ule, M. (2004) *Socialna psihologija (Social psychology)*. Ljubljana: FDV.
4. Ule, M. (2005) *Psihologija komuniciranja (Psychology of communication)*. Ljubljana: FDV.

Cilji:

- poznavanje osnovnih teorij medosebnega komuniciranja in skupinske dinamike
- razumevanje socialnopsiholoških procesov majhnih skupin in vplivov teh skupin na posameznike
- razumevanje odnosov med skupinami
- razumevanje razvoja različnih medosebnih odnosov
- znanje o različnih vrstah in funkcijah medosebnega komuniciranja in skupinskih procesov
- razumevanje vpliva socialnih norm, spola, kulture na medosebno komuniciranje

Objectives:

- Knowledge of basic theories on interpersonal communication and group dynamics
- Understanding of social-psychological processes in small groups and group influences on individuals
- Understanding of relationships between groups
- Understanding of development of different interpersonal relationships
- Knowledge of functions of interpersonal communication and group processes
- Understanding of social norms, gender and culture influences on interpersonal communication

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje: • sposobnost aplikacije komunikacijskih teorij in konceptov v različnih življenjskih kontekstih • sposobnost analiziranja odnosov, konfliktnih situacij ipd. in oblikovanja konstruktivnih komunikacijskih strategij • poznavanje vloge komuniciranja v skupinskih procesih in razvoju odnosov Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: • sposobnost ocene spontanih diskusij in pogоворов ter neverbalne govorce • sposobnost učinkovitejšega oblikovanja sporočil ter sodelovanja v različnih vrstah komunikacij • sposobnost učinkovitega usmerjanja skupin • sposobnost analize odnosa med samopojmovanjem in komunikacijskimi izkušnjami	Knowledge and Understanding: Ability to apply communication theories and concepts in different life contexts Ability to analyse relationships, conflict situations and formation of constructive communication strategy Understanding the communication role in group processes and relationship development Transferable/Key Skills and other attributes: Ability of spontaneous discussions, conversations and body language evaluation Ability of efficient message formation and cooperation in different communication situations Ability of efficient group managing Ability of analyzing the relationship between self-conception and communication experience

Metode poučevanja in učenja: • frontalno, predavanje ex catedra, • delo po skupinah, • individualna in skupinska diskusija, • individualno delo na tekstu, • individualno raziskovalno delo, • multimedijijske prezentacije.	Learning and teaching methods: • Frontal method • Group work • Individual/group discussion • Individual work with texts • Individual research work • Multimedia presentations

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • aktivno seminarsko delo • seminarska naloga • kolokvij • pisni izpit	20 30 20 30	Type (examination, oral, coursework, project): • active seminar cooperation • seminar work • colloquy • final examination

1.41. RELIGIJA IN POSAMEZNIK

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Religija in posameznik
Subject Title:	Religion and the Individual

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15	15			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

red. prof. dr. Sergej Flere

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene
Vaje / Tutorial: Slovensko/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Pristopi k raziskovanju religioznosti posameznika.
- Psihološki temelji religioznosti.
- Religioznost in socializacija.
- Tipologije religioznosti.
- Religioznost skozi življenjski cikel posameznika.
- Značilnosti in interpretacije verskih izkustev.
- Psihološki vidiki spreobrnitve (konverzije).
- Religija kot emocionalni stabilizator.
- Religija in (duševno) zdravje.

- Perspectives in the research of individual's religiosity.
- Psychological foundations of religiosity.
- Religiosity and socialization.
- Typologies of religiosity.
- Religiosity over the life span.
- Characteristics and interpretations of religious experiences.
- Psychological aspects of conversion.
- Religion as an emotional stabiliser.
- Religion and (mental) health.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Flere, S. (2005): Religija, družba, posameznik. Maribor: Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta.
2. Freud, S. [1927] (1996): *Prihodnost neke iluzije*. Maribor: Obzorja.
3. Hood, R. W. Jr , Spilka, B, Hunsenberg, B. in Gorusch, R. (1996): *The Psychology of Religion. An Empirical Approach*. New York: Guilford Press.
4. Pergament, K.I. (2003): *The Psychology of Religion and Coping*. New York: The Guilford Press.
5. Paloutzian,R. F. & Park, Crystal L.(2005): *Handbook of the psychology of religion and spirituality*. New York: The Guilford Press.
6. Wulff, D. M. (1991): *Psychology of Religion*. New York: John Wiley & Sons.

Cilji:

- Seznanitev s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju psihologije religije
- seznanitev študenta z empiričnimi raziskavami in metodami raziskovanja na področju religioznosti
- razumevanje osebnostne pogojenosti religioznosti
- razumevanje psiholoških funkcij religioznosti
- sposobnost kritičnega mišljenja ter oblikovanja stališč glede vprašanj povezanih z religijo.

Objectives:

- Acquaintance with basic theoretical perspectives within the psychology of religion
- acquaintance with empirical research and research methods on the field of religiosity
- understanding personal backgrounds of religiosity
- understanding psychological functions of religiosity
- ability of critical thinking and opinion formation regarding the questions of religiosity.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent je seznanjen s temeljnimi teoretičnimi perspektivami na področju psihologije religije
- študent pozna in razume psihološka ozadja in funkcije religije in religioznosti
- študent je seznanjen z najbolj odmevnimi in najnovježimi raziskavami na področju psihologije religije

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student is acquainted with basic theoretical perspectives within the psychology of religion
- student understands psychological backgrounds and functions of religion and religiosity
- student is acquainted with most influential and up-to-date research on the field of psychology of religion.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo raziskovalnih metod, uporaba IT v predstavivtah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spremnosti.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of individual research and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

- Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) • Seminarska naloga esejskega tipa s predstavljivo v seminarju ali samostojni prispevek v projektnem delu s predstavljivo v seminarju • ustni izpit.	50 50	Type (examination, oral, coursework, project): • Seminar work (essay type), presentation; Individual contribution in project work, presentation • Oral examination

1.42. PRIMERJALNO VEROLOVJE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Primerjalno veroslovje
Subject Title:	Comparative Religious Studies

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15	15			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer: red. prof. dr. Sergej Flere

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: Slovensko/Slovene
Vaje / Tutorial: Slovensko/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Pri predmetu se bomo ukvarjali s primerjalno analizo mitske, ritualne, izkustvene, etične, doktrinarne, materialne in socialne dimenzije pomembnejših verskih tradicij:

- hinduizma,
- budizma,
- konfucianizma,
- daoizma,
- sikhizma,
- džainizma,
- zoroastrizma,
- judaizma,
- krščanstva,
- islama,
- novih religijskih gibanj.

Content (Syllabus outline):

Comparative analyses of mythic, ritual, experiential, ethical, doctrinale, material and social dimension of world's most important religious traditions:

- Hinduism,
- Buddhism,
- Confucianism,
- Thaoism,
- Sikhism,
- Jainism,
- Zoroastism,
- Judaism,
- Christianity,
- Islam,
- New religious movements.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Eliade, Mircea (1996): Zgodovina religioznih verovanj in idej. DZS, Ljubljana.
2. Smith, Huston (1996): Svetovne religije. Založba Obzorja, Maribor.
3. Küng, Hans (2004): Kratka zgodovina katoliške cerkve. ZPS, Ljubljana.
4. Smrke, Marjan (2000): Svetovne religije. FDV, Ljubljana.
5. Ling, Trevor (1966): A History of Religion East and West: London, Routledge.

Cilji:

- Seznanitev z najpomembnejšimi svetovnimi religijskimi tradicijami z vidika različnih dimenziј religioznosti
- razumevanje širše družbene umeščenosti in vloge religije v različnih kulturnih kontekstih
- sposobnost samostojne primerjalne analize religijskih tradicij.

Objectives:

- Acquaintance with world's most important religious traditions through different dimensions of religiosity
- understanding the wider role of religion in different cultural contexts
- capability of independent comparative analysis of different religious traditions.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študent bo seznanjen z najpomembnejšimi svetovnimi religijskimi tradicijami z vidika različnih dimenziј religioznosti
- razumel bo širšo družbeno umeščenost in vlogo religije v različnih kulturnih kontekstih
- študent bo sposoben samostojne primerjalne analize religijskih tradicij.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo raziskovalnih metod, uporaba IT v predstavivah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Student will be acquainted with world's most important religious traditions through different dimensions of religiosity
- student will understand wider role of religion in different cultural contexts
- student will be capable of independent comparative analysis of different religious traditions.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

- Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Delež (v %) /
Weight (in %)

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

- Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitvijo v seminarju ali samostojni prispevek v projektнем delu s predstavitvijo v seminarju
- ustni izpit

50
50

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- Seminar work (essay type), presentation; Individual contribution in project work, presentation
- Oral examination

1.43. RAZISKOVANJE DRUŽINSKEGA ŽIVLJENJA V FEMINISTIČNIH TEORIJAH

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Raziskovanje družinskega življenja v feminističnih teorijah
Subject Title:	Family in feminist theories

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30	30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Marina Tavčar Krajnc

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Historiat feminizmov (feminizmi pred feminismom, klasični feminismus 18. stoletja in francoska revolucija, angloameriški feminismus, sodobni feminismi, perspektive feminismov).

Teoretska konceptualizacija sociološkega razumevanja družine

Feministično razumevanje socioloških kategorij (samskost, partnerstvo, družina; spolne vloge v družini, patriarhalna razmerja med spoloma; ženska spolnost; starševstvo: materinjenje in, očetovanje; vzgojni koncepti).

Psihoanaliza v feminističnih teorijah (psihopatologija vsakdanjega življenja, subjekt in nezavedno, mit in fantazma, (ženska) želja, ženska seksualnost, discipliniranje telesa, lepotni mit; pogled, ženske, film).

Feministični pogledi na družino: marksistični feminismus, radikalni feminismus, ekofeminizem

Feminisms in historical perspective (feminisms before feminism, classic feminism in 18th century and French revolution, Anglo-American feminism, contemporary feminisms, the future of feminism).

Theorizing family explanations in sociology.

Feminist understanding of sociological concepts: singlehood, partnership, family; sex/gender roles in family, patriarchal gender relationships; female sexuality; parenting (mothering, fathering); education concepts.

Psychoanalysis in feminist theories (psychopathology of everyday life; subject and unconscious; myth and fanthasm, (female) desire, female sexuality, discipline the body; myth of beauty, women and film).

Feminist perspective of family: marxist feminism, radical feminism, ecofeminism.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Alsop, R. in dr. (2005): Theorizing Gender, Polity Press, Cambridge.
2. Sieder, R. (1998): *Socialna zgodovina družine*. SH, Ljubljana.
3. Riviere, J. (1995): Ženskost kot maškerada, Delta 3-4, 1995, str. 7-17
4. Butler, J. (2001): Težave s spolom: Feminizem in subverzija identitete, Škuc, Ljubljana, str. 13-46
5. Zorn, J. (1999): Homoseksualnost: (De)konstrukcija spola in seksualnosti – antropološka in feministična perspektiva
6. Bahovec, E.D. (1996): Žensko telo-moška oblast, v zbornik Spol: Ž, Ljubljana, str. 216-234

Cilji:

Seznanjanje s historiatom feminizmov, analiza teoretskih konceptualizacij sociološkega razumevanja družine; uporaba in analiza feminističnih diskurzov o temeljnih socioloških kategorijah (samskost, partnerstvo, družina; spolne vloge v družini, patriarhalna razmerja med spoloma, ženska spolnost, starševstvo, vzgojni koncepti), analiza in evalvacija psihoanalitskih konceptov v feminističnih teorijah; primerjava nekaterih feminističnih pogledov na družino (marksistični, radikalni, psihoanalitski, ekofeminizem). V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva.

Objectives:

Introduction to feminisms in historical perspective, analysis of family theories in sociology; analysis of feminist discourses about basic sociological categories: singlehood, partnership, family; sex/gender roles in family, patriarchal gender relationships, female sexuality, parenting, education concepts; analysis and evaluation of psychoanalytic concepts in feminist theories; comparison of some feminist views to family (marxist, radical, psychoanalytic, ecofeminist). Discussions are based on historical and intercultural perspective.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti poznajo temeljne teoretske feministične koncepte in njihovo refleksijo družine, jih razumejo, analizirajo in interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne sociološke kategorije spolov in jih reflektirajo v vodenih diskusijsih in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije iz feminističnega raziskovanja družine v tujini in v Sloveniji, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo skladnost

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students know the basic feminist concepts of family in sociology, they understand, analyze and interpret them in historical and intercultural perspective. They analyze the basic sociological categories of gender and reflect them in guided discussions and essays: collect and use information about feminist research projects of family in Slovenia and abroad, treat them analytically and connected to specific social context. They evaluate compatibility of theory and social

teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

context..

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v prezentacijah, kritična analiza in sinteza, refleksija prebranih virov, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje.

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) Seminarska naloga esejskega tipa s predstavljivo v seminarju ali samostojni prispevek v projektnem delu s predstavljivo v seminarju ustni izpit	50 50	Type (examination, oral, coursework, project): Individual seminar work (essay type) and presentation/Individual contribution in project work with presentation Oral exam

1.44. KONSTRUKCIJA IDENTITET

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Konstrukcija identitet
Subject Title:	Identity constructing

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30	30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Metka Kuhar

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovensko/ Slovene Slovensko/ Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- **Konceptualizacija identitete in sebstva**
- **Individualna identiteta:** samoocenjevanje, samospoštovanje
- **Odnosna identiteta:** teorije samopredstavljanja, teorije pozicioniranja, teorija stigmatizirane identitete
- **Skupinska identiteta:** teorija socialne identitete, medskupinski odnosi
- **Identiteta s psihodinamičnega vidika:** nezavedna motivacija, obrambni mehanizmi, teorija objektnih odnosov
- **Identiteta z vidika kritične in diskurzivne psihologije:** diskurz kot socialno delovanje, jezik in odnosi družbene moči ter nadzorovanja
- **Zgodovinski in medkulturni vidik:** zgodovinski razvoj samopojmovanja, medkulturne razlike v pojmovanju identitete
- **Narativnost identitet:** identiteta kot avtobiografija, dialog in razvoj sebstva
- **Razvojni vidik:** sebstvo in identiteta v življenjskem poteku
- **Identitete v posredovanem komuniciranju:** identitetne igre, zasičeno sebstvo
- **Identitete v pozni moderni:** razsrediščenost, singularnost

- **Conceptualization of identity and self**
- **Individual identity:** self-estimation, self-esteem
- **Relational identity:** Theories of self-presentation, positioning, stigmatized identity
- **Group identity:** Social identity theory, intergroup relations
- **Psychodynamic perspective on identity:** unconscious motivation, defence mechanisms, object relations theory
- **Critical and discursive psychology perspective on identity:** discourse as social action, language and relationships of social power and control
- **Historical and intercultural perspective:** historical development of self-identity, intercultural differences
- **Narrativity and identity:** identity as autobiography, dialogue and identity development
- **Developmental perspective:** self and identity in life course
- **Identities in mediated communication:** identity plays, saturated self
- **Identities in late modernity:** decentralization, singularity.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Baumeister, F. Roy (1999) *The Self in Social Psychology*. Philadelphia: Psychology Press.
2. Gay, Paul; Evans, Jessica; Redman, Peter (ur.) (2000) *Identity: A Reader*. London, Thousand Oaks, New Delhi: Sage Publications.
3. Gergen Kenneth (1991) *The Saturated Self: Dilemmas of Identity in Contemporary Life*. New York: Basic Books.
4. Giddens, Anthony (1991) *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age*. Stanford idr.: Stanford University Press.
5. Ule, Mirjana (2000) *Sodobne identitete: V vrtincu diskurzov*. Ljubljana: ZPS.

Cilji:

- Pri predmetu bomo analizirali ključne klasične in sodobne psihološke teorije, razprave in raziskave o identitetah in sebstvu.
- Različne poglede – od simbolično-interakcionističnih, socialnokonstrukcionalističnih, medkulturnih, razvojnih – bomo s pomočjo kritične obravnave aplicirali na praktične probleme, kot so osebna dobrobit, medosebni odnosi, stereotipi in predsodki.

Objectives:

- analysis of key classical and contemporary psychological theories, discussions and studies on identities and self;
- application of symbolic-interactionist, social-constructionist, intercultural and developmental perspectives on practical issues, e.g. personal welfare, interpersonal relationships, stereotypes and prejudices.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Predmet razširja poznavanje različnih identitetnih teorij in spodbuja študente h kritičnemu razmisleku o vprašanju sebstva in identitet.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- of different identity theories
- identity formation in different contexts

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Predmet študente usposablja za razumevanje in spretnejše reševanje različnih identitetnih in z identitetami povezanih širših družbenih problemov.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- critical analysis and skilfull mastering of different identity problems and problematics connected with identity

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Razprave o prebranih tekstih

Learning and teaching methods:

- Lectures
- Seminars/discussion the texts

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

Delež (v %) /
Weight (in %)

- Krajši pisni izdelki
- Aktivno seminarско delo
- Izpit esejskega tipa

25
25
50

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):

- Short coursework essays
- Active seminar work
- Essay type exam

1.45. SPECIALNA PEDAGOGIKA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Specialna pedagogika
Subject Title:	Pedagogics and people with special needs

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15				120	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Dr. Majda Schmidt

Izr.prof. dr. za specialno pedagogiko

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:

Jih ni.

None.

Prerequisites:

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

-Modeli obravnave oseb s posebnimi potrebami (PP) skozi zgodovino posebne vzgoje in izobraževanja,

-Inkluzivni model obravnave oseb s posebnimi potrebami, filozofska izhodišča inkluzije, dejavniki uspešne inkluzije, razvoj kulture sodelovanja med starši, učitelji in šolo; med šolskim kolektivom, vodstvom šole in lokalno skupnostjo,

-Mednarodne raziskave iz področja inkluzije,

-Zakonske osnove uresničevanja inkluzivne vzgoje in izobraževanja v Sloveniji, postopek usmerjanja otrok s PP, vloga strokovnih timov pri usmerjanju, programi vzgoje in izobraževanja za otroke s PP, program s prilagojenim izvajanjem in dodatno strokovno pomočjo, oblikovanje individualiziranih programov (IP) in razvojno spremeljanje otrok s PP, povezanost šol s specializiranimi institucijami in drugimi institucijami, ki se vključujejo v obravnavo ter njihova vloga pri tem,

-Učne, socialno-emocionalne značilnosti posameznih kategorij otrok s posebnimi potrebami ter povezanost z drugimi motnjami oz. stanji, identifikacija zdravstvenih, emocionalnih in drugih problemov pri otrocih s PP ter možnosti specialno pedagoške in rehabilitacijske obravnave,

-Otrok s PP in družina (družine z otrokom z motnjo v duševnem razvoju, družine z dolgotrajno bolnimi otroki, družine z otroki z učnimi težavami, družine z otroki z avtistično motnjo, družine z otroki, ki imajo motnje vedenja in/ali čustvovanja, družine s hiperaktivnimi otroki z motnjo pozornosti, družine z mlajšimi otroki z motnjami), značilnosti družin in prilaganje na otrokovo motnjo, reakcije staršev na inicialno razvojno oceno (diagnozo), specifični stresorji, ki delujejo na družino, razvijanje strategij za obvladovanje in spopadanje s stresom v družinah, strokovna podpora družinam z otroki s PP (poudarek na programih osredotočenih na družino), partnersko – sodelovalni odnos med družino z otrokom s PP in šolo, osnovna načela in pristopi pri delu s starši otrok s posebnimi potrebami,

-Timsko delo na področju dela z otroki s PP (osnovne značilnosti tima, multidisciplinarni, interdisciplinarni in transdisciplinarni timi, učinkovito delo v timu, starši otrok s PP kot člani tima, otroci s PP kot člani tima)

-Models of treatment of persons with special needs (SN) through the history of the development the special education,

-Inclusive model of treatment of persons with SN, philosophical backgrounds of inclusion, factors of successfull inclusion, developing the culture of cooperation between parents, teachers and school, between school staff, school principal and local community,

-International studies from the area of inclusion,

-Law regulations for realising the inclusive education in Slovenia, process of developmental assessment of children with SN, the role of professional teams in the process of developmental assessment, educational programmes for children with SN, adapted programme with additional professional support, designing Individualized Education programmes (IEP) and monitoring the assessment process of children with SN, connection between schools, special institutions and other institutions which are involved in the process of treatment and their roles,

-Educational, socio-emotional characteristics of categories of children with SN and association with other disabilities and conditions, identification of health, emotional and other problemes of children with SN and possibilities for special education and rehabilitation treatment,

-A child with SN and family (families with children with mental/cognitive disabilities, families with cronicaly ill children, families with children with learning disabilities, families with autistic children, families with children with behavioral and/or emotional disorders, families with children with attention-deficit/hyperactivity disorder, families with young children with disabilities), characteristics of families and adaptation on disorder, parents reactions on initial diagnosis, functioning the specific stressors on family, developing strategies for coping with stress in families, professional support to families with children with SN (focus on family centered programmes), family – school partnerships, basic principals and approaches for working with parents with children with SN,

-Teamwork on the area working with parents with children with SN (basic characteristics of the team, multidisciplinary, interdisciplinary and transdisciplinary teams, effective work in the team, parents of children with SN as a members of team, children with SN as members of team)

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Schmidt, M. (2001). Socialna integracija otrok s posebnimi potrebami v osnovno šolo. Maribor: Pedagoška fakulteta.
- Schmidt, M. in Čagran, B. (2003). Evalvacija in spremeljanje modela integracije otrok z motnjo sluha, Vzgoja in izobraževanje, letn. 34, št. 5, str. 14-24.
- Forlin, C. (2004). Promoting inclusivity in Western Australian schools. International Journal of Inclusive Education, vol. 8, no. 2, str. 141-153.
- Craig, C. K., Shiebler, S., Kline, F.M. in Wilson, B. J. (2004). Families of Children with Mental Health Issues. V: Kline, F. M. in Silver, L. B.(ur.). Mental Health Issues in the Classroom. Paul H. Brookes Publishing Co., str. 301-323.

- Novljan, E. (2003). Sodelovanje s starši otrok s posebnimi potrebami pri zgodnji obravnavi. Ljubljana, Zveza Sožitje Slovenije.
-Upoštevanje drugačnosti – korak k šoli enakih možnosti (2006). Sodobna pedagogika, 57 (123), Posebna izdaja.

Cilji:

- poznavanje tradicionalnih modelov obravnave otrok s posebnimi potrebami in sodobnega inkluzivnega modela,
- seznanjanje z domaćimi in tujimi raziskavami iz področja inkluzije,
- poznavanje zakonodaje in novosti iz področja inkluzivne vzgoje in izobraževanja v Sloveniji,
- seznanjanje in prepoznavanje posebnih potreb pri različnih kategorijah otrok z motnjami ter pomena posebnih obravnav,
- poznavanje in razumevanje vloge strokovnega tima pri delu z otroki s PP in starši,
- poznavanje osnovnih značilnosti in dinamike odnosov v družinah z otroki z različno vrsto posebnih potreb ter razvoj skrbi za socialno integracijo in pomoč družinam,
- poznavanje in uporaba temeljnih načel in pristopov pri delu s starši otrok s PP

Objectives:

- recognizing traditional models of treatment of children with SN and contemporary inclusive model,
- informing with domestic and foreign inclusive studies,
- recognizing law regulations and novelties from inclusive education in Slovenia,
- informing and identifying special needs in different categories of children with disabilities and the meaning of special treatments,
- recognizing and understanding the role of professional team working with children with SN and parents,
- recognizing the basic characteristics and dynamic of relationships in families with children with different type of disabilities and developing the care for social integration and support to families,
- recognizing and applying the basic principles and approaches working with parents with children with SN

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- pozna inkluzivni model obravnave otrok s PP,
- pozna novi koncept vzgoje in izobraževanja otrok s PP v Sloveniji in razume nove vloge ključnih izvajalcev vzgojno-izobraževalnega procesa,
- pozna značilnosti otrok s PP in razume cilj specialnih obravnav in postopkov za otrokov razvoj,
- pozna vloge in odgovornosti članov strokovnega tima,
- pozna in razume potrebe staršev in družin z otroki s PP ter možnosti nudenja podpore s strani različnih strokovnjakov in inštitucij

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

- zmožen razvijanja inkluzivne kulture v neposrednem vzgojno-izobraževalnem procesu s poudarkom na spoštovanju in upoštevanju posebnih potreb učencev in staršev,
- zmožen sodelovanja v strokovnem timu ter nudenja pomoči otrokom s PP ter staršem,
- identificira, analizira in rešuje probleme s področja vzgoje in izobraževanja skupaj s strokovnjaki in starši,
- kritično spremišča in reflektira aktualno dogajanje na področju vključevanja otrok s PP in staršev,

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- is able to recognize inclusive model of treatment of the children with SN,
- is able to recognize the new concept of education the children with SN and understand new roles of the key providers in the process of education,
- is able to recognize the characteristics of children with SN and understand the goal of special treatments and approaches for child's development,
- is able to recognize the roles and responsibilities of professional team members,
- is able to recognize and understand the needs of parents and families with children with SN and possibilities how to provide support of different professionals and institutions

Transferable/Key Skills and other attributes:

- is able to develop inclusive culture in direct educational process with focus on respecting and meeting the special needs of learners and parents,
- is able to cooperate in professional team and provide the support to children with SN and parents,
- is able to identify, analyse and find solutions on the education area together with professionals and parents,
- is able to monitor and reflect critically on actual events of inclusion of the children with SN and parents,

-evalvira pridobljeno znanje in strategije s pripravo študija primera, -kritično analizira, izbere domačo in tujo literaturo za oblikovanje raznih strokovnih poročil	-is able to evaluate acquired knowledge and strategies with preparation of the case study, -is able to analyse and select domestic and foreign literature for preparing different professional reports

Metode poučevanja in učenja:

-predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri),
 -individualne konsultacije (diskusija, razlaga),
 -seminarji, individualne naloge (študija primera, sodelovalno učenje, timsko delo)

Learning and teaching methods:

-lectures with active participation of students (explanation, discussion, questions, cases),
 -individual consultations (discussion, explanation), seminars, individual tasks (the case study, cooperative learning, team work)

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
• Individualne naloge • seminarška naloga, • pisni izpit	20 20 60	• Individual tasks • seminar work, • written exam

1.46. SOCIOLOGIJA BIVANJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija bivanja
Subject Title:	Sociology of Housing

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30	30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Srna Mandič

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovensko/ Slovene
		Slovensko/ Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.	None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Teme iz socialne zgodovine stanovanja.
- Tipi in institucije stanovanjske oskrbe (zasebni in javni najemni sektor, lastno stanovanja, stanovanjske zadruge in združenja); lastniškim in najemnim stanovanjem; zgodovinski razvojni trendi tipov stanovanjske oskrbe.
- Stanovanjski trg (značilnosti stanovanja kot tržne dobrine, stanovanjski trg med idealnim modelom in motnjami, posebnosti stanovanjskega trga, stanovanjska vrzel).
- Stanovanjski parametri kakovosti življenja: stanovanjske razmere in stanovanjski status.
- Stanovanjska politika (zgodovinski izvori, stanovanjska politika kot ena od javnih politik s specifičnimi cilji, instrumenti in izidi; policy dokumenti).
- Stanovanje in demografija (stanovanjska mobilnost, življenjski potek, demografski trendi).
- Stanovanje in sodobni družbeni pojavi: brezdomstvo, stanovanjske soseške in socialna kohezija, stanovanje posebnih skupin (starejših, migrantov, ranljivih skupin).

- Housing in social history
- Types and institutions of housing provision (private and public/nonprofit renting, home-ownership, cooperative housing; explanations of differences between housing tenures, historic trends in development of tenures)
- Housing market (characteristics of housing as a good, peculiarities of the housing market, the housing gap)
- Housing conditions and housing tenure as features of quality of life
- Housing policy (historic roots, specific aims, instruments and outcomes; policy documents)
- Housing and demography (housing mobility, life course, demographic trends)
- Housing and contemporary social issues: homelessness, neighborhoods and social cohesion, housing of specific groups (the elderly, migrants, vulnerable groups)

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Knjige oz. deli knjig:

1. -Madanipur, A. et al (Ur.) (2000) Social Exclusion in European Cities; London: The Stationery Office; str. 7-24; 75-131.
2. -Mandič, S. (1996): Stanovanje in država. Ljubljana: ZPS. Str. 21- 37, 49-83, 99-126.
3. -Mandič, S. (Ur.) (1999): Pravica do stanovanja in druga stanovanjska tveganja ranljivih skupin; Ljubljana, Visoka šola za socialno delo, str. 11-43; 147-239.
4. -Habitat agenda. Istanbul declaration 1996.
5. -Filipović, M. (2002): Bivanje za starejše. V Mandič, S., Filipović, M. (ur): Stanovanjske študije. Ljubljana: Znanstvena knjižnica FDV
6. Stanovanjska anketa 2005 – Raziskovalno poročilo, Sumarnik (spletni referat)

Članki:

1. -Filipović, M. Stanovanjski vidik izključenosti migrantov v Sloveniji. *Ann, Ser. hist. sociol.*, 2005, let. 15, št. 1, str. 97-110
2. -Filipović, M. Černič-Mali B., Sendi, R. Bivanje za starejše. V: Mandič, S. (ur.), Filipović
3. M. (ur). *Stanovanjske študije*, (Znanstvena knjižnica, 51). Ljubljana: Fakulteta za družbene vede, 2002, str. 93-110
4. Mandič, S. (1996) Stanovanjska mobilnost in izbira stanovanja: koncepti in nekaj podatkov. *Družboslovne razprave* 1996, let. 12, št. 21, str. 105-124. <http://dk.fdv.uni-lj.si/dr/dr21Mandic.PDF>.

Internetni viri:

1. Third Review of Statistics on Homelessness in Europe:
http://www.feantsa.org/files/transnational_reports/EN_StatisticsReview_2004.pdf

Cilji:

Objectives:

Cilj predmeta je, da študentom in študentkam omogoči spoznati osnovni kategorialni aparat pri predmetu, razumevanje teh pojmov in pojavov v družbenem kontekstu in razvojni dinamiki.

The Subject help the students to know the basic categorial apparatus in Sociology of Housing, understanding the basic concepts and phenomena in social context and dynamics.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Študenti spoznajo temeljne koncepte na področju sociologije stanovanja ter jih razumejo in analizirajo v družbenem kontekstu in v povezavi z drugimi družbenimi pojavili. Temeljne kategorije analizirajo in reflektirajo v diskusiji ter ob pripravi projektne naloge, v kateri jih operacionalizirajo in umestijo ter interpretirajo glede na druge raziskovalne podatke in informacije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod (anketa, intervju), vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- Students know and understand basic concepts in the field of sociology of housing, analyze them in the social context, and connected to some other social phenomena; analyze and reflect basic categories discussing them and dealing with them in their project work. They operate them, interpret them due to some other research data/information.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of individual search and use of different sources, collect information by using of different sociological methods (surveys, interviews), team cooperation, written and oral competences.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja, seminarji, individualne naloge, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

- Lectures, seminars, individual work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)

Type (examination, oral, coursework, project):

- Projektna naloga.

100

- Project work.

1.47. ANTROPOLOGIJA CESTNIH OTROK

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	ANTROPOLOGIJA CESTNIH OTROK Anthropology of street children

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	15	15			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Vesna. V. Godina

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture:	Slovenski / Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Fenomen cestnih otrok kot predmet antropološke teorije: koncepti, definicije, distinkcije in kategorije.
 »otroci brez družin« (children without families), »zapuščeni otroci« (abandoned/destitute children), »otroci v nevarnosti« (high risk children), »otroci v posebej težkih razmerah« (children in especially difficult circumstances), »cestni otroci« (street children),
 Teorije subkulture:
 COHEN: Delinquent Boys – the culture of the gang
 LEE: Levels of culture as levels of social generalization
 GORDON: The concept of the subculture and its application
 Družbena in zgodovinska opredelitev fenomena cestnih otrok.
 zgodovinski pregled fenomena cestnih otrok:
 SONDHI-GARG: Street Children: lives of valor and vulnerability
 AGNELLI: Street children: A growing urban tragedy
 pregled študij fenomena cestnih otrok po geografskem ključu:
 APTEKAR: Street Children of Cali
 CHITRADUB: The Culture of Street Children in Thai Society
 MARSHALL: Return to Innocence: a study of streetchildren in the Caribbean, Theory, Research and Analysis
 ROGGENBUCK: Strassenkinder in Lateinamerika: Sozialwissenschaftliche Vergleichsstudie: Bogota, San Paolo und Lima
 SONDHI-GARG: Street Children: lives of valor and vulnerability

Content (Syllabus outline):

The phenomena of street children as a subject in anthropological theory: concept, definitions, distinctions and categories.
 children without families, abandoned/destitute children, high risk children, children in especially difficult circumstances, street children,
 Theories of subculture:
 COHEN: Delinquent Boys – the culture of the gang
 LEE: Levels of culture as levels of social generalization
 GORDON: The concept of the subculture and its application
 Social and historical definitions of the street children phenomena:
 historical overview of street children phenomena:
 SONDHI-GARG: Street Children: lives of valor and vulnerability
 AGNELLI: Street children: A growing urban tragedy
 Geographical overview::
 APTEKAR: Street Children of Cali
 CHITRADUB: The Culture of Street Children in Thai Society
 MARSHALL: Return to Innocence: a study of streetchildren in the Caribbean, Theory, Research and Analysis
 ROGGENBUCK: Strassenkinder in Lateinamerika: Sozialwissenschaftliche Vergleichsstudie: Bogota, San Paolo und Lima
 SONDHI-GARG: Street Children: lives of valor and vulnerability

Vergleichstudie: Bogota, San Paolo und Lima
 SONDHI-GARG: Street Children: lives of valor and vulnerability
 WEST: At the Margins: Street Children in Asia and the Pacific
 Izbrani primeri študij cestnih otrok
 APTEKAR: Street Children of Cali
 SONDHI-GARG: Street Children: lives of valor and vulnerability
 MARSHALL: Return to Innocence: a study of streetchildren in the Caribbean, Theory, Research
 NATERER: Otroci iz tipluhe
 Pregled programov spopadanja s problemom cestnih otrok
 LEVENSTEIN: Street Children in Brazil: background, problems and some innovative programmes

WEST: At the Margins: Street Children in Asia and the Pacific
 Selected studies of street children phenomena:
 APTEKAR: Street Children of Cali
 SONDHI-GARG: Street Children: lives of valor and vulnerability
 MARSHALL: Return to Innocence: a study of streetchildren in the Caribbean, Theory, Research
 NATERER: Otroci iz tipluhe
 Pregled programov spopadanja s problemom cestnih otrok
 LEVENSTEIN: Street Children in Brazil: background, problems and some innovative programmes

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. ROGGENBUCK, STEFAN (1963): Strassenkinder in Lateinamerika: Sozialwissenschaftliche Vergleichstudie: Bogota, San Paolo und Lima. Frankfurt am Main, Berlin, Bern, New York, Wien, Peter
  2. SONDHI-GARG, POONAM (2004): Street Children: lives of valor and vulnerability. New Delhi, Reference press.
  3. MARSHALL, RONALD (2003): Return to Innocence: a study of streetchildren in the Caribbean, Theory, Research and Analysis. Trinidad, West Indies University Press.
  4. LEVENSTEIN, SUSAN (1994): Street Children in Brazil: background, problems and some innovative programmes. South Africa, University of South Africa Press.
- AGNELLI, SUSAN (1986): Street Children: A growing urban tragedy. London, Weidenfeld & Nicolson

Cilji:

Cilj predmeta je seznaniti študente:
 z osnovnimi pojmi, koncepti in teorijami, ki se vežejo na fenomen »cestnih otrok«,
 z zgodovino fenomena cestnih otrok
 fenomenom cestnih otrok v svetovnem merilu
 s pojavom in funkciranje subkulture
 cestnih otrok na podlagi psiho-socialnih dejavnikov
 z metodami raziskovanja fenomena cestnih otrok
 s konkretnimi primeri študij cestnih otrok

Objectives:

The main goal is to introduce the main terms, concepts and theories of street children phenomena to the students together with the history of the phenomena in global aspect, with the phenomena and functioning of subculture of street children on the basis of psycho-social factors, with methods of research and with concrete examples of the street children phenomena.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- študenti poznajo osnovne teorije in razlage fenomena »cestnih otrok«,
- študenti poznajo dejavnike, ki konstruirajo fenomen »cestnih otrok«
- študenti razumejo osnovne pojme antropološke analize obravnavanega polja,
- študenti imajo zgodovinsko in geografsko predstavo v zvezi s pojavom
- študenti poznajo osnovne

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- of basic theories and explanations on street children phenomena
- of factors that construct the street children phenomena
- of basic terms of anthropological analysis in the field of street children phenomena
- of basic geographical and historical interpretation of the phenomena
- of basic methodological approaches when researching the phenomena

- metodološke prijeme pri proučevanju fenomena - študenti so seznanjeni z osnovno literaturo na obravnavanem področju Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi: - razumevanje fenomena "cestnih otrok", - senzibilnost za različne psihološke, socialne in kulturne pojavnine oblike obravnavanega polja, - razumevanje posebnih značilnosti obravnavanega polja in pojavov, - prepoznavanje inter- in transdisciplinarnih povezav pri razreševanju konkretnih pojavov na obravnavanem področju	- of basic literature in the present field Transferable/Key Skills and other attributes: - understanding of the street children phenomena, - sensibility of different psychological, social and cultural manifestations in the field, - understanding of particular characteristics in the present field,

Metode poučevanja in učenja:

- frontalna,
- delo po skupinah,
- individualna in skupinska diskusija,
- individualno delo na tekstu,
- individualno raziskovalno delo,
- multimedidske prezentacije,
- proučevanje primera.

Learning and teaching methods:

- frontal,
- groupwork,
- individual and group discussion,
- individual work on text,
- individual research,
- multimedia presentations,
- case study.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt) - seminarska naloga - aktivno seminarско delo - kolokvij - pisni izpit	20 20 20 40	Type (examination, oral, coursework, project): - seminar work - active seminar participation - colloquy - Written exam

1.48. ŠTUDIJE ŽIVLJENJSKIH POTEKOV

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Študije življenjskih potekov Life Course Studies

Študijski program	Študijska smer	Letnik	Semester

Study programme	Study field	Year	Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	45				90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Metka Kuhar

Jeziki / Languages: Predavanja / Lecture: Slovensko/ Slovene
Vaje / Tutorial: Slovensko/ Slovene**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:**

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Pojem življenjskih potekov in statusnih prehodov: institucionalizacija življenjskih potekov, statusni prehodi in prehodi udeležbe, prehodi kot označevalci statusa.

Modernizacija družbe in individualizacija odrasčanja: problematizacija klasičnih teorij življenjskih potekov in prehodov, izbirnost, individualizacija, tveganost modernih življenjskih potekov; življenjski potek kot socialno regulirano spremiščanje življenjskih razmer.

Spremembe odrasčanja: življenjski svet mladih, mladost kot psihosocialni moratorij, postadolescentski mladostni status, od generacijske h kulturni modernizacije mladih.

Socialna ranljivost mladih: izhodišča in koncepti socialne ranljivosti, negotovost in identitetna zmeda v sodobni mladosti, tveganost individualizacije mladosti, mladostniki pod pritiskom kariere.

Prehodi v odraslost: mladi odrasli, spremembe odraslosti, odraslost postaja novo krizno žarišče, evropski modeli prehodov v odraslost

Spremembe družinskih življenjskih potekov: spremembe prehodov iz družine orientacije v družino prokreacije, vzroki za spremembe rodnostnih vzorcev in vzorcev oblikovanja družinskega življenja v Sloveniji.

Značilnosti komunikacijskih stilov v različnih življenjskih obdobjih in med generacijami
Metodološka vprašanja: **kvantitativne in kvalitativne metode.**

Content (Syllabus outline):

- **The notion of life courses and status transitions:** institutionalization of life courses, status transitions and social participation transitions, transitions as status markers.
- **Societal modernization and individualization of growing up:** problematization of classical theories of life courses and transitions, selectivity, individualization, riskiness of modern life courses, life course as socially regulated change of life conditions.
- **Growing up changes:** life world of young people, youth as psychosocial moratorium, postadolescent youth status, from generational to cultural modernization of youth.
- **Social vulnerability of young people:** social vulnerability concepts, uncertainty and identity confusion in contemporary youth, riskiness of youth individualization, career pressures on youth.
- **Transitions to adulthood:** young adults, adulthood changes, adulthood as new crisis focus, European models of transitions to adulthood.
- **Changes in family life courses:** changes in transitions from the family of origin to the family of procreation, factors of fertility

- changes and family formation changes in Slovenia.
- **Communication patterns** in different life periods and among generations.
  - **Methodological issues:** quantitative and qualitative methods for studying life courses.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Côté, James (2000) *Arrested Adulthood: The Challenging Nature of Maturity and Identity*. New York: New York University Press.
2. Heinz, W. R. (1997) *Theoretical Advances in Life Course Research*. Weinheim: Deutscher Studien Verlag.
3. Tannen, Deborah (2001) *I only say this because I love you: Talking to Your Parents, Partner, Sibs, and Kids When You're All Adults*. New York: Ballantine Books.
4. Ule Mirjana; Kuhar, Metka (2003) *Mladi, družina, starševstvo: Spremembe življenjskih potekov v pozni moderni*. Ljubljana: FDV.
5. Ule M. idr. (2000) *Socialna ranljivost mladih*. Maribor: Aristej.

Cilji:

Ta interdisciplinarni predmet seznanja študente s ključnimi teorijami, metodami in posebnimi temami paradigm življenjskih potekov. Spoznali bodo dinamiko življenjskih potekov in prehodov s posebnim poudarkom na odraščanju. Predmet ponuja možnost številnih aplikacij na področja mladine, družine, dela, komunikacij.

Objectives:

This interdisciplinary subject introduces key theories, methods and special themes of the life course paradigm. Students will get to know the life courses and transitions dynamics with the emphasis on growing up. The subject offers possibilities of applications in the domains of youth, family, work and communication.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Predmet bo izboljšal poznavanje in razumevanje procesov življenjskih prehodov, predvsem odraščanja, generacijskih in medgeneracijskih komunikacijskih vzorcev ter vpliva družbenih sprememb na življenjske poteke posameznikov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Predmet usposablja študente za analiziranje številnih problematik, povezanih z življenjskimi poteki, z vidika različnih disciplin: psihologije, sociologije, socialne politike. Študentje se bodo izurili v raziskovalnih tehnikah in sposobnosti

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- life courses and transitions processes, especially growing up,
- generational and intergenerational communication patterns
- influences of societal changes on individual life courses
- quantitative and qualitative methods for studying life courses.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- ability to analyze problematics linked with life courses and transitions from the different discipline viewpoints – psychology, sociology, communication science, social politics
- practice in research techniques and critical

kritične analize.	analysis

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja
- Razprave o prebranih tekstih
- Raziskovalno delo

Learning and teaching methods:

- Lectures;
- Seminars;
- Individual/group research workability to analyze problematics linked with life courses and transitions from the different discipline viewpoints – psychology, sociology, communication science, social politics
- practice in research techniques and critical analysis.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt): • Vodenje razprave o prebranih tekstih: ○ Sodelovanje v razpravah ○ Raziskovalna naloga	50 50	Type (examination, oral, coursework, project): • Type (examination, oral, coursework, project): ○ Leading and active participation in text discussion; ○ Research work

1.49. ANTROPOLOGIJA KONFLIKTA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Antropologija konflikta
Subject Title:	Anthropology of Conflict

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija / Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	30				90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Izr. Prof. Dr. Vesna V. Godina

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski / Slovene Slovenski / Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Theoretično se skrivata nasilnje in konflikt v pomembnih antropolških konceptih človeškega in socialnega. Predmet bo usmerjen v proučevanje antropoloških poskusov pri dokumentiraju in analiziranju prizorišč in vpliva konfliktov(ov): socialno ekonomske in tehnične dimenzijs konfliktov, razumevanje konteksta nasilja in vojne v različnih družbah, izbranih v različnih delih sveta.

Content (Syllabus outline):

Theoretically, violence and conflict lurk behind many important anthropological conceptions of the human and the social. The course aims to examine anthropological contributions in documenting and analysing the sites and impacts of conflict(s); the socioeconomic and technological dimensions of the conflict; understanding the contexts of violence and war in various types of societies selected from different parts of the world.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Schmidt Bettina (ed) (2001): Anthropology of Violence and Conflict. London, New York: Routledge.
2. Das Veena and Deborah Poole (eds.) (2004): Anthropology in the Margins of the State. New Delhi, London: Oxford University Press
3. Butler Judith (2004): Precarious Life: The Power of Mourning and Violence. London: Verso.
Ostala 2 vira bo izvajalka določala sprotro v vsakoletnem učnem načrtu.
4. Sergej Flere: Blind alleys in essentialist explanations of the fall of Yugoslavia, Critical Sociology, 2003.
5. Sestavki v Nationalities Papers in Journal of Conflict Resolution ter drugih znanstvenih revijah.

Cilji:

Predmet bo obravnaval elemente konflikta in kompleksne politične in ekonomske težave iz komparativne antropološke perspektive z uporabo etnografskih primerov iz družb, kot na primer bivša Jugoslavija, Severna Irska, Zimbabwe, Peru in podobne. Študetje se bodo seznanili z določenimi metodološkimi prijemi pri izvajanju terenskega dela na nevarnih območjih in izbranimi temami, ki bodo vključevale: hrano in lakoto, nasilje in zlo, teror, strah in trpljenje, vojno in vizualno kulturo, medijsko kulturo in spiritualizem, konflikt, globalno vladavino in globalno ekonomijo.

Objectives:

The course addresses the issues of conflict and complex political and ecological emergencies from a comparative anthropological perspective using primary ethnographic examples from societies such as Former Yugoslavia, Northern Ireland, Zimbabwe, Peru, etc. It introduces students to some of the methodological issues surrounding the undertaking of fieldwork in dangerous locations and addresses a number of core themes that include: food and famine; violence and evil; terror, fear and suffering; war and visual culture, media culture and spiritualism; and conflict, global governance and the global economy.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Intelektualna sposobnosti kriticizma, analize, sinteze in reševanja problemov.
Komunikacijske sposobnosti pisnega in ustnega prezentiranja.
Organizacijske sposobnosti: samostojno delo, iznajdljivost, organiziranost.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost antropološkega raziskovanja

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Intellectual skills of criticism, analysis, synthesis and problem-solving.
Communication skills of writing and oral presentation.
Organisational skills: independent work, resourcefulness, time- and project-management.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Anthropological Research Skills

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanja z aktivno udeležbo študentov.
- Individualne in skupinske konzultacije.
- Samostojen študij.
- Seminarske vaje za predstavitev in razpravo o izbranih temah seminarskih nalog.
- Seminarska naloga.
- Izpit.

Learning and teaching methods:

- Lectures and discussion on class level.
- Consultations.
- Study.
- Seminar work – presentation and discussion on paper concepts.
- Paper.
- Exam.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

esej	50	Essay
pisni izpit	50	Written exam

1.50. OSEBNOSTNI RAZVOJ IN ADOLESCENCA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Osebni razvoj in adolescenca
Subject Title:	Personal development and adolescence

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
45	15	15			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Prof. Dr. Alexander T. Vazsonyi

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene
		Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Socio-psihološke razsežnosti razvojnega poteka posameznika.

Koncept adolescence – biološke, sociološke in psihološke razsežnosti razvojnih procesov.

Prepletjenost bioloških, kognitivnih in drugih socio-psiholoških sprememb v razvojnih procesih posameznika.

Odstopanja od normativnih schem – psihopatologija.

Adolescence is a developmental period characterized by perhaps the most dramatic physiological, psychological, cognitive, and social changes when compared to other developmental stages across the lifespan. It is a period of transitions, a period of individual preparation for adulthood, a period of family change, and a period of formation and maintenance of new interpersonal relationships external to the "nuclear family." A great number of myths surround this stage of human development; for example, Stanley Hall's conceptualization of the period as one of "Storm and Stress." The aim of this course is to examine normative adolescent development as it occurs for the individual (biological, cognitive, and social changes) across different developmental contexts (family, peers, school, workplace, and culture). We will also examine a number of non-normative adolescent behaviors and developmental processes such as adolescent psychopathology and juvenile delinquency in order to better understand "normal development." Therefore, we will borrow from a number of other social science disciplines, including psychology, sociology, and anthropology. The course format will include lectures, discussions, films, and guest speakers.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Santrock, J. W. (2004), *Adolescence* (10th Edition), Boston: McGraw Hill.
2. Študije o mladini Mirjane Nastran Ule.
3. Študije o študentih Sergeja Flereta in sodelavcev.

Cilji:

1. Poznavanje teoretskih pristopov k preučevanju adolescence.
2. Poznavanje raziskovalne metodologije, ki je trenutno aktualna na področju preučevanja adolescence.
3. Evalvacija in aplikacija bioloških, socioloških, psiholoških pristopov in konceptov pri preučevanju adolescence.
4. Poznavanje konceptov, ki presegajo zgorj področje adolescence - ki se dotikajo problematičnega vedenja, prehoda med posameznimi razvojnimi fazami, itd..
5. Sposobnost iskanja in razumevanja virov in trenutno aktualnih spoznanj, ki se dotikajo predmetnega področja in ki izhajajo iz tekoče periodike, monografij, ipd.

Objectives:

1. The student will develop a basic understanding of the history of the study of adolescent development; furthermore, you will be expected to be familiar with major theoretical frameworks in the field.
2. The student will demonstrate a basic understanding of research methodology and statistical procedures as they might apply to the study of human development.
3. The student will be expected to apply biological, sociological, and psychological concepts to different developmental processes and outcomes of adolescent development.
4. The student will also develop an understanding of contemporary issues including but not limited to adolescent development, problem behaviors, and life transitions.
5. Finally, the student will demonstrate the ability to effectively utilize library resources by obtaining empirical articles.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- Razumevanje aktualnih interdisciplinarnih pristopov pri preučevanju adolescence

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zna analizirati, razumeti in kritično vrednotiti teorije, kis e pojavljajo pri preučevanju adolescence.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- An understanding of the current interdisciplinary scholarship on adolescent development

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to understand, to critically evaluate and carry out certain tasks within the field of adolescent development.

Metode poučevanja in učenja:

- Frontalna metoda, predavanja;
- Seminarsko delo
- Skupinsko delo in diskusije
- Tedensko branje in tozadenvno tolmačenje virov

Learning and teaching methods:

Traditional lecture format as well as seminar format which includes student lead presentations based on different weekly topics

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

• Kvizi	5
• Kolokvij I,II	35
• Seminar	20
• Opis in predstavitev lastne izkušnje	10
• Pisni izpit	30

- Quizzes
- Exam I
- Exam II
- Research Paper
- Adolescent Experiences
- Final written Exam

1.51. SOCIOLOGIJA ZDRAVJA IN BOLEZNI

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija zdravja in bolezni
Subject Title:	Sociology of health and illness

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Jana Bezenšek

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

None.

Vsebina:

- Predmet, mesto in različni teoretično-metodološki pristopi Sociologije zdravja in bolezni v sklopu drugih znanstvenih disciplin.
- Družbena pogojenost različnih razumevanj zdravja in bolezni.
- Družbeni razvoj in pomen razumevanja zdravja, nezdravja in bolezni.
- Družbene determinante zdravja, bolezni in oslabljenosti (rizičnost, epidemiološki indikatorji zdravja in bolezni, epidemiološka triada).
- Otrok, zdravje in bolezen; zdrav otrok, genetska pogojenost obolenja, zdrava gravidnost, mortalitea, rizični dejavniki, imunizacija, nesreče in poškodbe, dieta in prehranjevanje, otroški stres, otrok, zdravnik in bolnišnica.
- Mladostnik, zdravje in bolezen; dejavniki zdravja in pogostejše obolenosti mladostnika, mentalno zdravje mladostnika, mladostnik in suicid, motnje hranjenja, novodobne odvisnosti, spolno življenje in navade, rizične oblike obnašanja in zdravje in poškodbe mladostnika, mladostniška gravidnost, družina mladostnika in

Contents (Syllabus outline):

This course examines the social contexts of experiences and perceptions of 'health' and 'illness'. Our focus is on the societal aspects of understandings of 'health' or 'wellness' and 'illness' or 'dysfunction' with specific consideration to how these understandings are informed by the intersections of issues of gender, race, class, ability, sexuality and power/knowledge. While many sociological approaches to these issues are reviewed, the analytical approach of the course is through theories of social construction.

Crucial sociological issues in the social sciences of phenomena generally termed illness, sickness, health, healing, disability, care, and the socio-cultural, material and historical contexts in which these phenomena are constructed or emerge, including the production of biomedical and lay knowledge. Following questions will be explored:

- How are certain issues and problems around health and illness conceptualized and defined?
- How do the parameters and boundaries of definition shape the fields of social sciences in health
- and healing?
- What theories are useful in understanding how our experiences of our bodies, health,

- življenjski stili, revščina, šola in skrb za mladostnikovo zdravje.
- Odrasli, zdravje in bolezen; dejavniki zdravega življenja, zdrav stil življenja, življenski standard in zdravje, vpliv revščine in socialne izključenosti na zdravje in bolezen, zdravje in različne oblike odvisnosti, prekomerna telesna teža, dejavniki fizičnega in psihičnega zdravja odraslih, najpogostejše oblike bolezni, odrasel in zdravnik, odrasel in hospitalizacija, smrt kot dokončna izguba zdravja in življenja.
- Starostniki, zdravje in bolezen; modernizacija staranja, starostnik in skrb za zdravje, starostnik in bolezen; socioekonomski dejavniki zdravega staranja, duševne in telesne bolezni, starostnik in farmakološka sredstva, skrb za fizično in psihično kondicijo in zdravje, starostnik in spolnost, vloga družine v (o)skrbi za zdravje in v primeru bolezni starostnika.
- Družina in zdravje: družina v postmodernosti, različni tipi družin; življenjski slogi in standardi družinskega življenja; družina in skrb za zdravje; družina in bolezen, družina in nasilje; družina in neželene oblike vedenja; družina in različne oblike odvisnosti, spol in zdravje; družina, pomanjkanje, revščina, socialna izključenost, zdravje, bolezen; družina in brezposelnost; dezorganizacijski in socialno patološki pojavi družinskega življenja.
- Socialna struktura družbe in zdravstvene politike.
- Država in skrb za uresničevanje zdravega načina življenja; boj proti oblikam odvisnosti in zasvojenosti, boleznim in agresijam postmodernosti.
- Družina in vzgoja ter izobraževanje za zdrav način življenja; primerjalni vidik; pomen optimalnega sodelovanja družine, staršev in otrok v bolezni z zdravstvenimi delavci in širšim družbenim okoljem.
- Vloga družinskega zdravnika kot dejavnika skrbi za zdravje in premagovanja bolezni družinskih članov, nekateri sociološki vidiki sodelovanja in vrednotenja dela družinskega zdravnika, patronažne sestre in drugega zdr.osebja
- Vloga množičnih medijev za promocijo zdravega načina življenja in v informiraju ter boju zoper bolezni. Pomen vseživljenskega izobraževanja za zdravje in v primeru bolezni.

distress, and illness, and the knowledges and systems of healing we bring to bear on these experiences, have

- been shaped? How might we integrate theories and empirical work on the body, health, and illness as lived and active on the one hand, and as acted upon, inscribed, and constructed by dominant discourses on the other?
- What bases do we have for arguing that the well-being and ill health of bodies are not just
- biological experience but social ones as well?
- What kinds of linkages can we trace between culture and nature, politics and biology?

- Država, državljeni, zdravje ter bolezen: sistem zdravstvenega in socialnega varstva; dejavniki, oblike pomoči, transferji.

Temeljni študijski viri / Tex

1. Annandale,E.: the Sociology of Health and medicine; A Critical introduction. Polity Press, Cambridge, 1998.
2. Bilić,V.,Zloković,J.: Fenomen maltretiranja djece. Prepoznavanje i oblici pomoći obitelji i školi. Naklada Ljevak, Zagreb, 2004.
3. Černigoj Sadar,N.: Zdravje in kakovost življenja, RP za leto 1998, FDV. Ljubljana, 1999.
4. Haralambos,M.;Holborn,M.©Sociologija.Teme in pogledi, DZS. Ljubljana, 1999(izbrana poglavja).
5. Lupton,G.M.,Najman,J.M.(eds.): Sociology of Health and Illness, South Yarra, MacMillan publishers,2001.
6. McMurray,A.: Community, Health and Wellnes; a sociological Approach, Mosby, Brisbane, 2003.
7. Petersen,A.,Waddell,C.: Health Matters. A Sociology of Illness, Prvention and Care, St.Leonards: Allen&Unwin, 1998.
8. Pilgram,D.,Rogers,A.: A Sociology of Health and Illness. Open University Press, Philadelphia, 1999.
9. Standerson,C.:The Seduction of Children; Jessica Kongsley Publisher, London, 2004.
10. Ule,M.;Kuhar,M.:Mladi, družina, starševstvo:spremembe življenjskih potekov v pozni moderni, FDV, Ljubljana,2003.

Aktualni teksti v znanstveni in strokovni (domači in tudi) periodiki, na katere bo sproti opozarjala nosilka in izvajalka predmeta.

Cilji:

Cilji in vsebina predmeta, ki zajemajo teoretsko konceptualizacijo socioškega razumevanja zdravja in bolezni ter pomena vzgoje in izobraževanja za njuno zagotavljanje, ohranjanje ter premagovanje, v svoji zastavitvi zahtevajo kombinacijo socioške sistematike in problemskega pristopa ter prilaganje splošnih in specifičnih socioških tematskih sklopov medicinskih in zdravstvene nege disciplin (socioške, medicinske, zdravstvene in negovalne ter izobraževalne »imaginacije) tako, da:

- Študent doume vlogo in dinamiko družbenih in sociokulturnih sprememb in njih posledice na vzpostavljanje institucij družbenega; razmerje med družbo, družino, skupino in posameznikom v ohranjanju zdravja in premagovanju bolezni, nastanek in razvoj ter tako omogoča pridobivanje informacij in znanja, ki sega od občih socioških kategorij(npr. odnos družbe do

Objectives:

This course provides students with an understanding of the influence of social factors on health, illness and medical treatment. Topics to be covered include: the social nature of disease and illness, the social organization of medical care, medical education, the growth of alternative health care systems, medical ethics/bioethics, the ecology of health care, and the connection between faith, healing, and medicine. We will also consider the way society influences our thinking about illness by exploring references to illness in literature and everyday discourse.

Objectives are as follows:

- Develop students' conversance with sociological and social constructionist considerations of 'health' and 'illness'.
- Develop students' abilities to discuss, communicate, reconsider and analyse in both oral and written forms.

zdravja in bolezni, družbena in individualna socialnost, institucije skrbi za ohranjanja zdravja in premagovanja bolezni, vrste in načini socializacijskih procesov v bolezni(h), kultura in akulturacija ter integracija v primeru bolezni, epidemije, pandemije idr.) do posebnih socioloških disciplin (sociologija družine, sociologija otroka, sociologije mladine, sociologija dela, sociologija profesije, socioalne gerontologije, sociologije medicine, sociologije zdr. in zdr.nege, sociologije umiranja in smrti, ekonomika zdravstvenih institucij idr), kar omogoča pridobivanje reflektiranega razmerja posameznika do lastnega odnosa do zdravja in bolezni kot socialnega in do svojega lastnega mesta v njem. • študent doume pomen družbene pogojenosti posameznikove izgradnje lastne identite zdravja in bolezni in njeno vpetost v deskriptivno in normativno komponento sodobnega razumevana pridobivanja in ohranjanja zdravja in preprečevanja bolezni v postmoderni družbi, ko so tako družina, otroci, mladostniki, odrasli, starostniki, starši in zdravniki, medicinske sestre idr. katerih delovanje temelji na afektivnih odnosih, v sicer različnih organizacijskih (in drugih) oblikah v procesih ohranjanja zdravja in preprečevanja ter boja zoper bolezni v prenašanju kulturnega in socialnega kapitala skozi različne procese interakcij, nenadomestljivi za posameznika in družino in druge (sicer) različne dejavnike socialnega okolja, v katerem ljudje živijo in delajo.	• Present health and illness as social events.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje: Študent se usposobi za prepoznavanje strukturnih sprememb v postmoderni družbi, ki se odražajo na spremembni razumevanja in ohranjanja zdravja, ki ima v izkustvu posameznika centralni pomen kot dejavnik njegove eksistence in bivanja tako, da obravnava zdravja kot pojav bolezenskih težav v smislu napada na posameznikov organizem in njegovo utelešeno sebstvo.   Študent se usposobi za razumevanje telesa kot instrument gibanja, dihanja pa tudi utelešenja posameznikovih predtsav o sebi, ki so hkrati tudi ponotranjene družbene predstave.   Študent se usposobi za razumevanje sociološke pozicije v odnosu do (ne)zdravja, ki predstavlja kot vanj vpisano družbeno dimenzijo s posebnim poudarkom na medikalizaciji družbe, novih

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding: The student acquires abilities for recognition of structural changes in the perspectives of health in the context of modern society. Develop students' conversance with sociological and social constructionist considerations of 'health' and 'illness'.   Develop students' abilities to discuss, communicate, reconsider and analyse in both oral and written forms to understand the origins and historical, to develop and apply a sociological perspective to social phenomena.

teoretičnih pristopih razumevanja odnosov med življenjskimi razmerami, socialno-ekonomskimi tveganji, socialnimi neenakostmi in zdravstvenim stanjem posameznika oz. družbenih skupin v postmodernosti, empiričnih instrumentih za merjenje socialno-ekonomskih tveganj in kopičenja le-teh v posameznih dr. skupinah, prepoznavanje razlik med socialnimi, starostnimi in spolnimi skupinami glede na vpliv socialnih, materialnih, vedenjskih in delovnih ter prostočasovnih dejavnikov na zdravje in bolezni.

- Študent se usposobi za (pre)poznavanje pomena znanja in izobraževanja za ohranjanje zdravja in spopadanja z boleznimi, vse od občih sociooloških kategorij in socialnosti ter institucij, ki skrbijo za posameznikovo zdravje, vse do reflektiranega razmerja posameznika do akterjev, ki mu v ohranjanju zdravja in premagovanju bolezni pomagajo, za sodelovanje med vsemi dejavniki, ki sodelujejo na področju preventive in kurative ter vzgoje in izobraževanja za zdravje in soočanje z boleznjijo.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe strokovnih virov, zbiranja informacij z uporabo sociooloških metod, uporaba IKT v prezentacijah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Transferable/Key Skills and other attributes:	

Ability to act independently educationally, ability to recognize traits of health and illness, readiness to use modern technologies, ability for oral presentation, team work and communication skills – ability to grasp the basic concepts of various theories of society, to understand the methods used by researchers to collect data, to appreciate the force of social structures and institutions, to grasp processes of interaction, to analyze contemporary social problems, to acquire basic university-level critical reading, thinking, and writing skills, to develop capacities for reflection and expression through peer-to-peer learning.

Metode poučevanja in učenja:

Metode zajemajo predavanja(PR) in seminarje(SE). Študent izdela seminarsko nalogu, ki je pogoj za pristop k izpitu; konzultacije, po potrebi terensko delo (npr. anketiranje, intervju, obisk zdravstvenega doma, centra za promocijo zdravja, centra za socialno delo, doma starejših občanov, klinike, bolnišnice, fakultet, promocij za zdravo življenje, razstav, pomembnih družbenih dogodkov, predavanj strokovnjakov, obiski ipd.).

To be successful in this course, students are expected to participate in discussions, readings, in-class writing, and peer review activities. The instructor may assign point values to such activities. Lectures and seminar exercises. The student drafts a seminar paper, which is condition for taking an exam; consultations and field work.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) / Weight (in %)

Assessment:

Pozitivna ocena seminarske naloge se upošteva (25%) v končni oceni opravljenega (pisnega ali ustnega) izpita.			Positive grade of seminar paper, which is critically evaluated in the seminar group, considered by 25% in the final grade of the exam written or oral).
• Seminarska naloga • Pisni izpit	25 75		• Written paper • Written Exam

1.52. SOCIOLOGIJA RODNOSTI IN NAČRTOVANJA DRUŽINE

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija rodnosti in načrtovanja družine
Subject Title:	Sociology of fertility and family planning

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
15	35	15		15	100	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc. dr. Majda Černič Istenič

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture:

slovenščina

Vaje / Tutorial:

slovenščina

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Prerequisites:

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

- Uvod v preučevanje rodnosti in prebivalstva. Pregled osnovnih demografskih pojmov in trendov v svetu in pri nas. Družbeni vzroki in posledice upadanja rodnosti.
- Predstavitev glavnih teoretičnih smeri pojasnjevanja rodnosti kot družbenega fenomena (teorija prvega in drugega demografskega prehoda, ekonomske teorije rodnosti, sociološka teorija rodnosti, teorija medgeneracijskega pretakanja blaginje, teorija racionalnega odločanja)
- Predstavitev glavnih metodoloških pristopov preučevanja rodnosti (kvantitativne cross-sekcijske analize in analiza življenjskih dogodkov, kvalitativne metode s poudarkom na globinskom interviju) s primeri iz literature in novejših raziskovanj doma in v tujini
- Pomeni starševstva (materinstva, očetovstva), prakse rojevanja in nege otrok v preteklosti in sodobnih družbah
- Kontracepcionsko vedenje in načrtovanje družine v preteklosti in danes
- Prikaz različnih pristopov do rodnosti in načrtovanja družine v populacijskih in njej sorodnih politikah.

- Introduction to the study of fertility and population. Review of basic demographic concepts and trends in the world and in our country. Social causes and consequences of fall of fertility.
- Presentation of main theoretical trends in the explanation of fertility (theory of the first and the second demographic transition, economic theories of fertility, sociological theory of fertility, theory of intergenerational overflow of wellbeing, theory of rational decision making).
- Presentation of main methodological approaches in the study of fertility (quantitative cross-sectional analysis of life span events, qualitative methods with a stress on the interview), examples of recent research at home and abroad.
- Meanings of parenthood (motherhood, fatherhood), practice of birth and child care in the past and in the present.
- Contraceptive behavior and family planning in the past and present.
- Presentation of various approaches to fertility and family planning in population policy and other policies.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Boh, K. (1988) Poskus socioološke analize nizke rodnosti. Družboslovne razprave št. 6. Str. 23-32.
2. Caldwell, J.C. (1982) Theory of Fertility Decline. Academic Press, London, .386 str. ISBN 0-12-155080-X.
3. Černič Istenič, M. (1994) Rodnost v Sloveniji. Znanstveno in publicistično središče. Ljubljana 155 str. ISBN 961-6014-21-8.
4. Douglass C. B. (2005) Barren States. Oxford ; New York, N.Y. : Berg, 270 str. ISBN 1-84520-049-7
5. Malačič, J. (1985) Sodobno obnavljanje prebivalstva in delovne sile. Državna založba. Ljubljana 221 str.

Izbor aktualnih člankov

Cilji:

- posredovati študentom/kam osnovna znanja o populacijski dinamiki s posebnim poudarkom na družbenih dejavnikih rodnosti in njenem učinkovanju na družbo,
- oblikovati objektivno in kritično zavest študentov/k o problematiki rodnosti,
- usposobiti študente/ke za povezovanje demografskih konceptov, kot je rodnost, s preučevanji različnih družbenih, kulturnih, političnih in ekonomskeh tematik.

Objectives:

- to presents students with basic knowledge on population dynamics, with a special stress on social factors of fertility and its effects upon society.
- establish objective and critical awareness of students on the fertility issues
- train students for linking demographic concepts, as fertility with the study of social, cultural, political and economic topics.

Predvideni študijski rezultati:

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti/tke se usposobijo za samostojno iskanje in študij domače in tujne literature ter drugih virov, pridobijo pestra metodološka znanja za pridobivanje in preučevanje primarnih in sekundarnih informacijskih gradiv, se usposobijo za izdelavo pisnih seminarских (raziskovalnih) nalog z vsemi

Intended learning outcomes:

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students are trained for independent search and the study of domestic and foreign literature and of other sources, for the study of primary and secondary materials, they are trained to draft seminar – research papers with all the traits of scientific texts in team work.

značilnostmi znanstvenega besedila ter za timsko delo.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarsko delo, raziskovalni seminarji, individualne konzultacije.

Learning and teaching methods:

Lectures, seminar work, research seminars, individual consultation.

Načini ocenjevanja:

Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)
Pisni izpit
seminarska naloga

Delež (v %) /
Weight (in %)

50

Assessment:

Type (examination, oral, coursework, project):
Written exam,
seminar paper

1.53. INTEGRATIVNA KRIMINOLOGIJA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Integrativna kriminologija
Subject Title:	Integrative criminology

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60	15	15	-	-	90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

izr. prof. dr. Gorazd Meško

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene
		Slovenski/Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Ni posebnih pogojev.

Prerequisites:

There are no special requirements.

Vsebina:

Fragmentacija kriminologije in prizadevanja za integriranje kriminološke teorije
Kriminaliteta in škoda
Teorija in praksa (potreba po aplikativnosti in kontekstualizaciji kriminološke teorije)

- znanost in psevdoznanost
- kriminološki konstrukcionizem
- post-moderna kriminologija

Izbrane biološke perspektive
Izbrane psihološke perspektive
Izbrane sociološke perspektive
Ekonomski vidiki kriminalitete
Integrativna kriminologija

- novi pristopi
- integracija kavzalnih modelov
- izbrane konstrukcije integralnih teorij
- socialni procesi (mikro, makro, mikro-makro)

Postmoderna kritika integrativne kriminologije
Postmoderna sinteza kriminološke teorije in kompetitivni modeli
Interdisciplinarni pogledi na kriminaliteto in nered v družbi

- kultura

Content (Syllabus outline):

Fragmentation of criminology and efforts for the integration of criminological theory
Crime and damage
Theory and practice (need for applied and contextualised criminological theory)

- science and pseudoscience
- criminological constructivism
- post-modern criminology

Selected biological perspectives
Selected psychological perspectives
Selected sociologic perspectives
Selected economical perspectives
Integrative criminology

- new approaches
- integration of causal models
- selected constructions of integrative theories
- social processes (micro, macro and micro-macro)

Post-modern critics of integrative criminology
Post-modern synthesis of criminological theory and competitive models
Interdisciplinary nature of crime and disorder

- culture

- spol - različna življenjska obdobja - mediji - potrošništvo Kriminaliteta in družbeno nadzorstvo - novi interdisciplinarni pristopi k zmanjševanju kriminalitete - modalitete družbenega nadzorovanja	- gender - life span - media - consumerism Crime and social control - new integrated and interdisciplinary solutions - modes of social control

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. Barak, G. (1998). Integrating Criminologies. Allyn and Bacon, Boston.
2. Meško, G. (1997). Družinske vezi na zatožni klopi? Ljubljana, Edruc.
3. Meško, G. (ur.) (2002). Vizije slovenske kriminologije. Ljubljana, VPVŠ.
4. Meško, G. (ur.) (2004). Preprečevanje kriminalitete – teorija, praksa in dileme. Ljubljana, Inštitut za kriminologijo pri Pravnem fakultetu.
5. Meško, G., Pagon, M., Dobovšek, B. (ur.) (2004). Policing in Central and Eastern Europe – Dilemmas of Contemporary Criminal Justice. Ljubljana, Faculty of Criminal Justice.
6. Wright, R.A., Miller, J. (ur.) (2005). Encyclopedia of Criminology. London, Routledge.

Cilji:

Spoznavati zapletenost situacij, v katerih se poraja kriminalnost in kriminaliteta. Spožnati sodobne, postmoderne kriminološke orientacije. Zavedanje o tem, da je problem kriminalitete večdimenzionalen. Spožnati potrebo po upoštevanju konteksta pri uporabi teorije za razlago kriminalitetnih problemov. Približanje kriminološkega načina razmišljanja izvajalcem družbeno nadzorstvenih praks in upoštevanje konteksta pri interpretiraju kriminalitete in odklonskosti v določeni družbi.

Objectives:

To enable students to understand the complexity of crime making and causing situations, contemporary criminological orientations, multidisciplinarity, and the need for contextualisation in the use of theory in explaining crime and criminality. Students learn about theoretical, integrative and practical dimensions of crime and specificities about the context and finding practical solutions for the reduction of crime and delinquency.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Predmet študente seznam s pomembnejšimi teoretičnimi in praktičnimi koncepti, ki pojasnjujejo kriminaliteto in odklonskost ter specifične metode za njuno razumevanje

Prenesljive/ključne spremnosti in drugi atributi:

Z ustrezeno uporabo študij primerov in vaj študenti razvijejo veščine, potrebne za razumevanje in reševanje problemov v zvezi s kriminaliteto in prestopništvom.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The course introduces students to major theoretical and practical concepts which explain crime and criminality as well as specific methods for their understanding and conceptualisation.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Through case studies and experiential exercises, the course enables students to develop skills for solving problems related to understanding of crime and criminality.

Metode poučevanja in učenja:

Predmet se bo izvajal v obliki predavanj, seminarjev, diskusij, diskusij, študij primerov, individualnih projektov, skupinskega dela in individualnih konzultacij s predavateljem.

Delež (v %) /

Weight (in %)

Learning and teaching methods:

The course will consist of lectures, seminars, discussions, case studies, individual and group projects, and individual consultations with the professor.

Načini ocenjevanja:

Assessment:

Pisni izpit	50	Written examination
Seminarska naloga	10	Individual project (seminar paper)
Skupinski projekt	20	Group project
Sodelovanje pri vajah	20	Participation in exercises (tutorial)

1.54. RACIONALNOST DRUŽBE. INTERPRETACIJA M. WEBRA

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NACRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Racionalnost družbe. Interpretacija Maxa Webra
Subject Title:	Rationality of society. Interpretation of Max Weber

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	30	30			90	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

dr. Igor Kramberger

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski / in Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski / in Slovene

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Jih ni.

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Primerjava študij, ki jih je M. Weber napisal v različnih obdobjih med letoma 1904 in 1920. Skupni imenovalec bo interpretacija pojmov racionalnost in odčaranje sveta. Okrog teh dveh pojmov bo opisana Webrova historična in sistemsko razlaga različnih družb, zlasti moderne v Zahodni Evropi, in povezava med religijo, ekonomijo in oblastjo (moč, gospodstvo, vladar in uradniki). Max Weber bo predstavljen kot eden od utemeljiteljev sociologije in avtor obče teorije, ki skuša razložiti nastanek in ustroj moderne v Evropi oziroma kapitalističnega gospodarskega sistema.

Comparison of studies, written by M. Weber in the different periods of his intellectual life between the years 1904 and 1920 – with the focus of the interpretation on two key-words. rationalisation (rationality) and 'Ent-zauberung' of the world. Around these two key-words Weber's historical and systematic explanation of different societies will be described, especially of the modern society in western Europe. The relations between religion, economy, and government (power, dominance, sovereign and clerks) will be examined. Max Weber will be presented as one of the founders of the sociology and as the author of the general theory for the explanation of the rising and construction of the modern age in Europe or, with other words, of the capitalism as a policy in economy.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

1. Max Weber, Gesammelte Aufsätze zur Religionssoziologie. I–III. Tübingen [različne izdaje od 1920 naprej].
2. Max Weber, Gesammelte Aufsätze zur Wissenschaftslehre. Tübingen [različne izdaje od leta 1922 naprej].
3. Max Weber, Gesammelte Aufsätze zur Sozial- und Wirtschaftsgeschichte. Tübingen [različne izdaje od leta 1924 naprej].
4. Wolfgang Schluchter, Die Entwicklung des okzidental Rationalismus. Eine Analyse von M. W.s Gesellschaftsgeschichte. Tübingen 1979.
5. Bryan S. Turner, Max Weber. From History to Modernity. London / New York 1992.
6. Stephen Kalberg, Max Weber's Comparative-Historical Sociology. ALI: Einführung in die historisch-vergleichende Soziologie Max Webers. Wiesbaden 2001. [ameriška originalna izdaja ali avtoriziran nemški prevod]

Cilji:

Opis nekaterih ključnih pojmov v sociologiji oziroma družboslovju nasprost kot sestavin ene od temeljnih celovitih razlag družbenega ustroja. Povezovanje različnih Webrovih študij, da bi pojasnili, kako je razvijal svojo teorijo družbe, zlasti pa razlago epohalne spremembe v Evropi na prehodu iz 17. v 18. stoletje.

Objectives:

Description of some key-words in sociology, also used in the whole area of social sciences, as constitutional for one of the most prominent explanations of social construction. Different works of M. Weber will be put in the interrelation to be able to show how he developed his theory of society, especially of the basic change, which happened in Europe during the turn from the 17th to 18th century.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Pridobitev občutka za povezovanje vednosti o različnih plasteh družbe in pojmov, ki jih pri tem uporabljajo različne vede od ekonomije in prava do teologije in filozofije. Poznavanje pomenskega obsega nekaterih ključnih izrazov v družboslovju.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Sposobnost za kompleksno razmišljanje. Razvijanje smisla za interpretacijo, prevajanje in ubesedovanje teoretskih konceptov in historičnega gradiva. Poznavanje okvira za boljše razumevanje delnih, posebnih obdelav družbenega ustroja, zlasti razlag evropske moderne in postmoderne.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Developed the sense how to interrelate the knowledge from different areas of society and of key-words, used in different fields of knowledge from economy and law to theology and philosophy. The meaning for some key-words in social sciences will be better comprehend..

Transferable/Key Skills and other attributes:

Ability to think in a complex way. Developing sense for the interpretation, translation and narration of the theoretical concepts and historical sources.

Knowledge of the frame, in which partial, specific explorations of the social construction, especially the explanations of the modern and post-modern age in Europe, are done.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

Predavanja, domače branje, delo v skupinah: parafraziranje in razprava	Lectures, homework, work in groups: paraphrase and discussion of selected topics.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustni izpit, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project):
Niz kratkih pisnih nalog (4), ustni izpit kot pogovor o vseh pisnih nalogah	67 33	Series of short essays (3 or 4), oral exam as a discussion about all of the essays.

1.55. LIKOVNO USTVARJANJE OTROK V DRUŽINI

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Likovno ustvarjanje otrok v družini
Subject Title:	Artistic creation of children in families

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3	5/6

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
30	15	30			105	6

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dr. Matjaž Duh

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	slovenski / Slovene slovenski / Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje

študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

- Otrokovo likovno izražanje: razvoj otrokovega likovnega izražanja, značilnosti otrokovega likovnega izražanja, posebnosti v likovnem razvoju glede na likovna področja, in individualne razlike med otroki (likovni tipi), faze otrokovega in miselnega in likovnega razvoja.
- Vloga družine pri otrokovem likovnem izražanju: ustrejni in neustrezni pristopi k otrokovemu likovnemu izražanju.
- Zgodnje likovno vrednotenje in vzgoja v družini: pomen likovnega vrednotenja, pomen obiska galerij na otrokov likovni razvoj pomen (ne)kakovostnih vizualnih vzbud (ilustracije, risani filmi itd) na likovni razvoj otroka.
- Likovna področja in likovne tehnike: praktično preizkušanje oblikovnih možnosti in uporabe likovnih tehnik za elementarno likovno izražanje na ploskvi in v prostoru, preproste lutkovne tehnike in osnove animacije kot spodbuda za celovit razvoja otroka.

Contents (Syllabus outline):

- Child's artistic expression: development and features of child's artistic expression, particularities in artistic development regarding different fields and individual differences among children (artistic types), phases of child's mental and artistic development.
- The role of family in child's artistic expression: adequate and inappropriate approaches to child's artistic expression.
- Early artistic evaluation and upbringing in a family: the importance of evaluation, visiting galleries for the child's artistic development, the impact of quality of visual impulses (illustrations, cartoons etc.) on child's artistic development. Art fields and techniques: practical analysis of design possibilities and art techniques in elementary artistic expression on surface and in space, simple puppet-making techniques and basic animation as stimulation for a holistic development of a child.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

- M. Duh, T. Vrlič: *Likovna vzgoja v prvi triadi devetletne osnovne šole, priročnik za učitelje razrednega pouka*, Rokus, Ljubljana, 2003.
- T. Vrlič: *Likovno-ustvarjalni razvoj otrok v predšolskem obdobju*, Debora, Ljubljana, 2001.
- L. Tavčar: *Kje se skriva?*, (Galova knjižnica), 2. dopolnjena izd, Narodna galerija, Ljubljana, 2005.
- H. Korošec, E. Majaron: *Lutka iz vrtca v šolo*, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, Ljubljana, 2002.
- B. Uhlig: *Kunstrezeption in der Grundschule, Zu einer grundschulspezifischen Rezeptionsmethodik*, W. Kohlhammer GmbH, Stuttgart, 2005.

Cilji:

Cilj tega predmeta je seznaniti študente z likovnim razvojem otrok, z vlogo družine pri otrokovem likovnem izražanju in s pomenom likovnega vrednotenja ter omogočiti študentom spoznavanje likovnih tehnik skozi lastno praktično delo.

Objectives:

The objective of this course is to acquaint students with artistic development of children, the role of the family in it and the importance of artistic evaluation, and enable students to discover artistic techniques through their own practical work.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- razumeti razvoj otrokovega likovnega izražanja in vlogo, ki jo ima družina na otrokov likovni razvoj,
- razumeti pomen likovnega vrednotenja in (ne)primernih vizualnih vzpodbud na otrokov nemoten likovni razvoj,
- razlikovati likovna področja in prepoznati elementarne likovne tehnike ter njihove izrazne možnosti.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding

On completion of this course the student will be able to:

- understand the development of child's artistic expression and the role of the family in his/her artistic development,
- understand the significance of artistic evaluation and (in)appropriate visual stimulus for an uninterrupted artistic development of a child,
- differentiate among different fields of art and recognize basic techniques and their expressive possibilities.

Prenesljive/ ključne spremnosti in drugi atributi:

- zna pojasniti razvoj otrokovega likovnega izražanja,
- zna razložiti izraznost likovnih elementov in osnovne načine likovnega komponiranja na otroškem likovnem delu.
- zna določiti likovna področja in njihove elementarne likovnetehnike primerne za delo v družini.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- can explain the development of a child's artistic expression,
- can elaborate the expressiveness of artistic elements and basic ways of artistic composition in a child's art work,
- can establish artistic fields and their elementary techniques adequate for work in a family.

Metode poučevanja in učenja:

- visokošolska predavanja z aktivno udeležbo študentov (razlaga, diskusija, vprašanja, primeri),
- likovno prakticiranje študentov (individualno reševanje likovnih nalog),
- samostojno delo študentov.

Learning and teaching methods:

- student lectures with active student engagement (explanation, discussion, Q&A, examples),
- students' practical work (individual art tasks),
- individual students' work.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

Pisni izpit Portfolio - mapa izdelkov študentov in njena predstavitev Seminarska naloga	40 30 30	Written examination Portfolio - a folder of student's projects and its presentation Completed seminars

1.56. SOCIOLOGIJA SPOLOV

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sociologija spolov
Subject Title:	Sociology of Gender

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	Sociologija Sociology	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
60		15			75	5

Nosilec predmeta / Lecturer:

Doc.dr. Marina Tavčar Krajnc

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	Slovensko/ Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Jih ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Content (Syllabus outline):

Teoretski koncepti spolov v sociologiji
Biološkost in družbenost spolov
Socialne konstrukcije spolov v historični in medkulturni perspektivi
Socialne konstrukcije spolov v socializaciji
Izbor področij socioološkega proučevanja spolov:

- Zaposlovanje in delo moških in žensk
- Spolne vloge v svetu intimnosti
- Deviantnost spolov in razmerij med spoloma
- Spol in družbena moč
- Spol in religija
- Spol in zdravje

Theorising gender in Sociology
Sex and Gender
Social constructions of gender in historical and intercultural perspective
Gender socialization: growing up feminine or masculine
Examining gender in Sociology:

- Gender, employment and economy
- Gender and intimate relationships
- Gender deviance
- Gender, Politics, Government
- Gender and Religiosity
- Gender and Health

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Beauvoir, S. (1999-2000): Drugi spol I, str. 9-28 in Drugi spol II, str. 13-80, Delta, Ljubljana
Oakley, A. (2000): Gospodinja, Založba/*cf, Ljubljana.
Butler, J. (2001): Težave s spolom: Feminizem in subverzija identitete, Škuc, Ljubljana, str. 13-46
Antić, M.G. (1998): Ženske v parlamentu, ZPS, Ljubljana
Jogan, M. (2001): Seksizem v vsakdanjem življenju, FDV, Ljubljana
Renzetti,C.M. in Curran,D.J. (2003): Women, Men and Society, Pearson Education, USA

Cilji:

Seznanjanje s socioološkim diskurzom o spolih in spolnih razlikah; spoznavanje bioloških (sex) in socialno-kulturnih dimenzijs spolov (gender) in vplivnosti spolne dimenzijs na človekov položaj v družbeni strukturi; razumevanje in uporaba izsledkov empiričnih sociooloških raziskav spolov v družbi; razumevanje, analiza in interpretacija (re)produkcijs in spreminjanja spolnih razlik na področjih socializacije, družinskega življenja, dela in prostega časa, politike, zdravja, deviantnosti, religije.
V tematizacijo vsebin je vključena historična in medkulturna perspektiva.

Objectives:

Introducing the students in the sociological discourse of gender and gender differences; confronting biological and socio-cultural dimensions of gender; discussing the influence of gender to social positioning in social structure; understanding and use the findings of surveying gender; analyzing and interpretation of (re)production) and changes of gender differences in the fields of socialization, family life, employment, economy, politics, health, deviancy, religiosity.
Discussion is based on historical and intercultural perspective.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti poznajo temeljne teoretske koncepte spolov v sociologiji, jih razumejo, analizirajo in interpretirajo v historični in medkulturni perspektivi. Analizirajo temeljne socioološke kategorije spolov in jih reflektirajo v vodenih diskusijah in v pisnih oblikah: zbirajo in uporabljajo informacije, jih analitično obdelajo in povezujejo z družbeno prakso. Evalvirajo

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students know, understand, analyze and interpret basic concepts of gender in sociology in historical and intercultural perspectives. They analyze gender categories and reflect them in guided discussions and essays: they collect data and deal with information, analyze them in social context, they evaluate the compatibility of theories and social processes.

skladnost teoretičnih konceptov in življenjskih procesov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Zmožnost samostojnega iskanja in uporabe virov, zbiranja informacij z uporabo socioloških metod, uporaba IKT v predstavivtah, kritična analiza in sinteza, refleksija na prebrane vire, vključevanje v timsko delo, pisne in ustne komunikacijske spretnosti.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Capability of individual searching and use of different sources, collecting information by using sociological methods, representing the findings by using different technologies, critical analysis of read sources, cooperation in groups, written and oral skills.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja, seminarji, individualne naloge, sodelovalno učenje, projektno delo, refleksivno poučevanje/učenje .

Learning and teaching methods:

Lectures, seminars, individual work, cooperative learning, project work, reflexive teaching/learning.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Način (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt) Seminarska naloga esejskega tipa s predstavitvijo v seminarju ali samostojni prispevek v projektnem delu s predstavitvijo v seminarju	50	Type (examination, oral, coursework, project): Seminar work (essay type), presentation; Individual contribution in project work, presentation
ustni izpit	50	Oral examination

1.57. DIPLOMSKI SEMINAR

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Diplomski seminar
Subject Title:	Diploma seminar

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Sociologija Sociology	-	3.	6.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	5				115	4

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

**Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje
študijskih obveznosti:**

Osvojitev vseh vsebin študija.

Prerequisites:

Fullfilment of all programme contents.

Vsebina:

Cilj izdelave diplomskega dela je opraviti sintezno delo na temo sociološkega raziskovanja. Diplomsko delo se izdela na določeno tematiko, ki jo študenti obravnavajo s teoretičnega, empiričnega in/ali aplikativnega vidika.

Contents (Syllabus outline):

The goal of diploma is to undertake a synthesized task concerning sociological research. The diploma is done according to a specific social theme, which the students deal from theoretical, empirical and/or applicative aspect.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

1. American Psychological Association (2001). Publication Manual of the American Psychological Association (5th edition). Washington, DC: American Psychological Association.
2. Žižmond, Egon. (1998). Kako nastane diplomsko delo. Maribor:EPF

Študenti izberejo literaturo glede na tematiko diplomskega dela / The students select study literature according to the theme of the diploma work.

Cilji:

Študenti opravijo zaključno delo s področja sociološkega raziskovanja in se usmerjajo v samostojno raziskovalno delo.

Objectives:

Students undertake a final work concerning sociological research and direct in independent research.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

sposobnost načrtovanja, izvedbe in vrednotenja preprostejše raziskave s področja sociologije.

Knowledge and Understanding:

capacity for planning, conduction and evaluation of simple research in the field of sociology.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: poznavanje in razumevanje procesa psihološkega raziskovanja; strokovna in informacijska pismenost.	Transferable/Key Skills and other attributes: knowledge and understanding of the process of psychological research; professional and information literacy.	
Metode poučevanja in učenja:	Learning and teaching methods:	
Izvedba diplomskega dela zahteva samostojno delo, ki poteka pod mentorstvom.	The undertaking of the diploma demands independent work, done under mentorship.	
Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	
Načini (pisni izpit, ustno izpraševanje, naloge, projekt)		Type (examination, oral, coursework, project)
Diplomski seminar	80	Diploma seminar
Predstavitev diplomskega seminarja	20	Diploma seminar presentation